

งานวิจัย

เรื่อง

การวิเคราะห์ศักยภาพของธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์เพื่อรองรับการเข้าร่วม
ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

Performance Analysis of Home Stay Business Towards AEC
in case of Suphanburi.

คณะผู้วิจัย	อาจารย์อโณทัย ทิพนนตร	หัวหน้าโครงการ
	อาจารย์กนกพร ภาศิฉาย	นักวิจัยหลัก
	อาจารย์กนกกาญจน์ กล่อมเกลา	นักวิจัยหลัก

งบประมาณ ปี 2558

หน่วยงานที่สังกัด สาขาวิชาการเงินและเศรษฐศาสตร์
คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

คำนำ

ธุรกิจที่แพกแบบโฮมสเตย์ในจังหวัดสุพรรณบุรี มีจำนวนไม่มากนักเมื่อเทียบกับจำนวนธุรกิจที่แพกแบบโรงแรม แต่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก เนื่องจากจังหวัดสุพรรณบุรีเป็นเมืองที่มีสภาพแวดล้อมและธรรมชาติที่สวยงาม น่าอยู่ น่าดู น่าเที่ยว และนักท่องเที่ยวสามารถได้เข้าถึงวิถีชีวิตชาวบ้านอย่างใกล้ชิด ทำให้ธุรกิจที่แพกแบบโฮมสเตย์ได้รับความสนใจมากขึ้น จากเหตุผลดังกล่าวคณะผู้วิจัยจึงจัดทำงานวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์ศักยภาพของธุรกิจที่แพกแบบโฮมสเตย์เพื่อรองรับการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี” โดยวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไป และสภาพเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยว รวมทั้งที่แพกแบบโฮมสเตย์ของจังหวัดสุพรรณบุรี และนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ศักยภาพของธุรกิจด้วยระบบ Diamond Model ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ สถานะปัจจัยการผลิต สถานะอุปสงค์ อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน และยุทธการ โครงสร้าง และสภาพการแข่งขัน นอกจากนี้ได้ทำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกธุรกิจโฮมสเตย์ ด้วยการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน รวมทั้งความต้องการการพัฒนาในอนาคตของธุรกิจตามลำดับ จากนั้นจึงเป็นการวิเคราะห์ TOWS Matrix เพื่อนำไปสู่การสังเคราะห์เพื่อหาแนวทางการพัฒนาธุรกิจที่แพกแบบโฮมสเตย์เพื่อรองรับการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

คณะวิจัยขอขอบคุณ กองทุนส่งเสริมงานวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ที่ให้การสนับสนุนทุนอุดหนุนการวิจัย พร้อมกันนี้คณะวิจัยขอขอบพระคุณเจ้าของที่พักพรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ให้การต้อนรับและให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

คณะวิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลงานวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจโดยทั่วไป หากมีความผิดพลาดประการใด คณะวิจัยขออภัยไว้ ณ โอกาสนี้

คณะวิจัย
สิงหาคม 2559

บทคัดย่อ

ธุรกิจที่แพคเกจโฮมสเตย์ในจังหวัดสุพรรณบุรี มีจำนวนไม่มากนักเมื่อเทียบกับจำนวนธุรกิจที่แพคเกจโรงแรม แต่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก เนื่องจากจังหวัดสุพรรณบุรีเป็นเมืองที่มีสภาพแวดล้อมและธรรมชาติที่สวยงาม น่าอยู่ น่าดู น่าเที่ยว และนักท่องเที่ยวสามารถได้เข้าถึงวิถีชีวิตชาวบ้านอย่างใกล้ชิด ทำให้ธุรกิจที่แพคเกจโฮมสเตย์ได้รับความสนใจมากขึ้น จากเหตุผลดังกล่าวคณะผู้วิจัยจึงจัดทำงานวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์ศักยภาพของธุรกิจที่แพคเกจโฮมสเตย์เพื่อรองรับการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี” โดยวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไป และสภาพเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยว รวมทั้งที่แพคเกจโฮมสเตย์ของจังหวัดสุพรรณบุรี และนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ศักยภาพของธุรกิจด้วยระบบ Diamond Model ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ สถานะปัจจัยการผลิต สถานะอุปสงค์ อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน และยุทธการ โครงสร้าง และสภาพการแข่งขัน นอกจากนี้ได้ทำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกธุรกิจโฮมสเตย์ ด้วยการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน รวมทั้งความต้องการการพัฒนาในอนาคตของธุรกิจตามลำดับ จากนั้นจึงเป็นการวิเคราะห์ TOWS Matrix เพื่อนำไปสู่การสังเคราะห์เพื่อหาแนวทางการพัฒนาธุรกิจที่แพคเกจโฮมสเตย์เพื่อรองรับการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการศึกษา พบว่า ศักยภาพในการแข่งขันตามระบบเพชรของพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี มีศักยภาพในระดับปานกลาง โดยได้คะแนนโดยรวมร้อยละ 51.22 ทั้งนี้ สถานะของปัจจัยการผลิตเป็นด้านที่มีศักยภาพมากที่สุด รองลงมา คือ สถานะอุปสงค์ ยุทธการ โครงสร้าง และสภาพการแข่งขัน และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน ตามลำดับ

สำหรับแนวทางการพัฒนาธุรกิจที่แพคเกจโฮมสเตย์กรณีพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ เพื่อรองรับการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผลจากการวิเคราะห์ มีกลยุทธ์ในการพัฒนาทั้งหมด 4 กลยุทธ์ ได้แก่ 1) พัฒนาระดับคุณภาพการบริการให้เข้าสู่มาตรฐานโฮมสเตย์ของอาเซียน 2) พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม 3) การตลาดเชิงรุกสู่อาเซียน และ 4) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชน นอกจากนี้หน่วยงานภาครัฐควรส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้มากยิ่งขึ้น โดยเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยว และกลุ่ม OTOP ของชุมชน หรือสร้างเส้นทางวัฒนธรรมของจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ

Abstract

Homestay business in Suphanburi has not much when we compare with other hospitality business. However, it is very interesting in tourist's perception. Because Suphanburi is the city that has the environment surround with awesome natural good to live, stay and travel. Tourists can also touch with folkways closely. That makes homestay business is getting more attention. Those are the reason why we have this research "The Capability analysis of Homestay Business for participating with Asean Economics Community: Case Study Suphanburi Province". The objective of this research is to study about the general information and economics of tourism including homestay in Suphanburi and use questionnaire to analyse the capability of business with 4 Diamond Models which are Factor Conditions, Demand Conditions, Related and Supporting Industries and Firm Strategy, Structure and Rivalry. Moreover, research also analyses about internal and external environments about homestay business with SWOT analysis (Strength, Weakness, Opportunity and threat) along with problem and obstacle in progress and developing in business. After that, research will use TOWS Matrix for synthesis the developing homestay business in Suphanburi to participate in Asean Economics Community.

The result is competitive in capability with Diamond models of Phanmaisainam Homestay in Samchook Suphanburi has moderate capability which get 51.22%. Factor Conditions is the most capability follow by Demand Conditions Firm Strategy, Structure and Rivalry and Related and Supporting Industries respectively.

The developing homestay business Phanmaisainam Homestay in Samchook Suphanburi for participating in Asean Economics Community, we have 4 strategies which are as followings:

1. Developing and improve quality of service through Asean homestay standard
2. Developing cultural based tourism
3. Offensive marketing through Asean
4. Supporting participation in community to build strong community

In addition, government should support in cultural based tourism by connect tourist attraction and one tumbon one product (OTOP) or create the unique cultural road in Suphanburi to attract the tourist both local and foreigners.

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	a
บทคัดย่อ	b
สารบัญ	c
สารบัญตาราง	f
สารบัญภาพ	g
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
ด้านพื้นที่การศึกษา	2
ด้านเนื้อหา	2
ด้านประชากร	2
ด้านระยะเวลา	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	2
นิยามศัพท์	2
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	3
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	3
แนวคิดเรื่องการท่องเที่ยวแบบที่พิกสัมพันธ์ชุมชนบท	3
แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันโดยใช้แบบจำลองระบบเพชร	16
แนวคิดการวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์แบบแมทริกซ์	21
แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	24
กรอบแนวคิดงานวิจัย	26
บทที่ 3 วิธีวิจัย	27
ข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูล	27
ข้อมูลทุติยภูมิ	27
ข้อมูลปฐมภูมิ	27
การวิเคราะห์ข้อมูล	27

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์	29
สภาพเศรษฐกิจของจังหวัดสุพรรณบุรี	30
สภาพทั่วไปของจังหวัดสุพรรณบุรี	30
สภาพเศรษฐกิจของจังหวัดสุพรรณบุรี	38
วิเคราะห์ศักยภาพของธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์ กรณีศึกษาพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์	40
อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ด้วยระบบเพชร	
สังเคราะห์แนวทางการพัฒนาธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์เพื่อรองรับการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี	52
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	56
สรุปผลการวิจัย	56
ข้อเสนอแนะ	62
เอกสารอ้างอิง	64
ภาคผนวก	65
ภาคผนวก ก	66

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	ผลการวิเคราะห์ศักยภาพในด้านสถานะปัจจัยการผลิต	43
4.2	ผลการวิเคราะห์ศักยภาพในด้านสถานะอุปสงค์	45
4.3	ผลการวิเคราะห์ศักยภาพในด้านอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน	47
4.4	ผลการวิเคราะห์ศักยภาพในด้านยุทธการ โครงสร้าง และสภาพการแข่งขัน	48
4.5	สรุปคะแนนการวิเคราะห์ศักยภาพในการแข่งขันตามระบบเพชร	49
4.6	การวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี	52
4.7	การวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรคของพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี	53
4.8	การจัดทำกลยุทธ์ทางเลือกโดยใช้ TOWS Matrix	54

สวพ.
มทร.สุพรรณบุรี

สารบัญญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการแข่งขันตามแนวคิดระบบเพชร	17
2.2	ระบบเพชรที่สมบูรณ์	21
2.3	ความสัมพันธ์แบบแมทริกซ์ TOWS Matrix	22
2.4	กรอบแนวคิดในการวิจัย	26
4.1	แผนที่จังหวัดสุพรรณบุรี	30
4.2	อุทยานแห่งชาติพุเตย	31
4.3	เขื่อนกระเสียว	32
4.4	วัดไร่โรงวัว	32
4.5	ปึงฉวากเฉลิมพระเกียรติ	33
4.6	สามชุกตลาดร้อยปี	33
4.7	หมู่บ้านควาย	34
4.8	พระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์	34
4.9	แหล่งโบราณคดีหนองราชวัตร	34
4.10	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร	35
4.11	อุทยานมังกรสวรรค์	35
4.12	หอคอยบรรหาร	35
4.13	วัดป่าเลไลยก์วรวิหาร	36
4.14	พรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์	37
4.15	บางแม่หม้ายโฮมสเตย์	37
4.16	อัตราการขยายตัวของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสุพรรณบุรี	38
4.17	อัตราการขยายตัวของผู้เยี่ยมเยือน นักท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยวของจังหวัดสุพรรณบุรี	39
4.18	ระยะทางจากตลาดสามชุกร้อยปีถึงพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี	40
4.19	บรรยากาศพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี	41
4.20	การวิเคราะห์ศักยภาพในการแข่งขันตามระบบเพชรของพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี	50
4.21	แหล่งน้ำหน้าที่พักของพรรณไม้สายน้ำ	51

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

จังหวัดสุพรรณบุรีมียุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นให้เป็นจังหวัดชั้นนำในด้านแหล่งผลิตอาหารและผลิตภัณฑ์คุณภาพมาตรฐานสู่สากล เป็นศูนย์กลางการศึกษา การกีฬา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการท่องเที่ยวที่ปัจจุบันสร้างรายได้ให้กับชาวสุพรรณบุรีเป็นอย่างมาก ทั้งนี้การท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรีมีอัตราเติบโตเพิ่มขึ้นจากปี 2556 คิดเป็นร้อยละ 7.82 โดยผู้เยี่ยมเยือนชาวไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.67 และชาวต่างชาติมีอัตราเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.67 (สำนักสถิติแห่งชาติ, 2556) เนื่องจากจากจังหวัดสุพรรณบุรีเป็นจังหวัดที่มีความน่าสนใจในแง่มุมทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี และภาษาถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ ซึ่งเป็นเสน่ห์ดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติ นอกจากนี้จังหวัดสุพรรณบุรียังมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ อาทิ อุทยานมัจฉาวัดพระนอน หอคอยบรรหาร คุ้มบ้านควาย บึงฉวาก เป็นต้น และในขณะนี้จังหวัดสุพรรณบุรีมีการเปิดตัวสถานที่ท่องเที่ยวใหม่ที่น่าสนใจ คือ เมืองจำลองหมู่บ้านลิเจียในศาลเจ้าพ่อหลักเมือง-มังกรสวรรค์ และตลาดร้อยปีอำเภอสามชุก รวมถึงสินค้าที่สร้างชื่อเสียงให้กับจังหวัด ทั้งขนมสาลี ปลาสดิตตอนกாயาน และกุ้งแม่น้ำ โดยปัจจัยทั้งหมดนี้ส่งผลให้อัตราการท่องเที่ยวของจังหวัดสุพรรณบุรีเติบโตสูงขึ้น

ในปัจจุบันกระแสของนักท่องเที่ยวนิยมท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์มากขึ้น ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวที่เน้นการศึกษาแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ระหว่างนักท่องเที่ยวซึ่งเปรียบเสมือนกับแขกที่มาพักกับเจ้าของบ้าน หรือผู้ประกอบการโฮมสเตย์ โดยส่วนใหญ่ผู้ประกอบการโฮมสเตย์มีอาชีพหลักของตนเองอยู่แล้ว โฮมสเตย์นั้นเป็นเพียงอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้เสริมให้กับครอบครัว หรือชุมชนนั้นๆ รวมทั้งเป็นการช่วยเผยแพร่วัฒนธรรมไทยในรูปแบบต่างๆ ออกสู่สายตาชาวต่างชาติอีกด้วย

ทั้งนี้ธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์ในจังหวัดสุพรรณบุรีมีจำนวนไม่มากนักเมื่อเทียบกับจำนวนธุรกิจที่พักแบบโรงแรม แต่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก เนื่องจากจังหวัดสุพรรณบุรีเป็นเมืองที่มีสภาพแวดล้อมและธรรมชาติที่สวยงาม น่าอยู่ น่าดู น่าเที่ยว และนักท่องเที่ยวสามารถได้เข้าถึงวิถีชีวิตชาวบ้านอย่างใกล้ชิด ทำให้ธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์ได้รับความสนใจมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี พ.ศ. 2558 ที่ประเทศไทยจะมีการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งการเข้าร่วมครั้งนี้ทำให้มีการเปิดเสรีในหลายด้านทั้งด้านการลงทุน ด้านแรงงาน ด้านการเงิน รวมถึงด้านธุรกิจบริการด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการท่องเที่ยวที่จะได้รับผลกระทบทั้งจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่จะมากขึ้น และจะมีคู่แข่งมาเปิดธุรกิจท่องเที่ยวสายที่พักมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นในประเภทโรงแรม รีสอร์ท เกสต์เฮาส์ เป็นต้น ทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์ต้องมีการสำรวจความต้องการของนักท่องเที่ยว มีการวางแผน เตรียมความพร้อม และประเมินศักยภาพของธุรกิจตนเอง เพื่อผู้ประกอบการจะได้จัดบริการให้ตรงตามความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการมากขึ้น เพื่อรักษาลูกค้ารายเก่า และเจาะกลุ่มแสวงหาลูกค้ารายใหม่ รวมทั้งเตรียมความพร้อมเพื่อแข่งขันกับคู่แข่งในธุรกิจที่พักในรูปแบบอื่นๆ อีกด้วย

จากเหตุผลข้างต้นคณะผู้วิจัยจึงมุ่งสนใจศึกษาสภาพทั่วไป และสภาพเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยว รวมทั้งที่พักแบบโฮมสเตย์ และทำการวิเคราะห์ศักยภาพของธุรกิจด้วยระบบ Diamond Model เพื่อสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์เพื่อรองรับการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน วิทยาลัยการศึกษาศรีสุพรรณบุรี

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไป และสภาพเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยว รวมทั้งที่พักแบบโฮมสเตย์ วิทยาลัยการศึกษาศรีสุพรรณบุรี
- 2) เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์ กรณีพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี
- 3) เพื่อสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์เพื่อรองรับการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

1.3 ขอบเขตของโครงการวิจัย

ด้านพื้นที่ศึกษา

ศึกษาธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์ ได้แก่ พรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

ด้านเนื้อหา

ศึกษาการดำเนินธุรกิจของธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์ในกรณีพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ตลอดจนวิเคราะห์ศักยภาพของธุรกิจ รวมทั้งสังเคราะห์เป็นแนวทางการพัฒนาธุรกิจพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรีเพื่อรองรับการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ด้านระยะเวลา

ศึกษาธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์ ซึ่งจำนวนทั้งหมด 1 แห่ง ได้แก่ พรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี โดยเก็บและศึกษาข้อมูลทั่วไปย้อนหลัง 3 ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2556-2558

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์ หรือผู้ที่มีความพร้อมและสนใจประกอบธุรกิจ ทำให้ทราบลักษณะการดำเนินธุรกิจ ตลอดจนปัญหาอุปสรรคในการทำธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์ นอกจากนี้ในส่วนหน่วยงานภาครัฐ สามารถใช้ข้อมูลดังกล่าวในการส่งเสริมธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์ เพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการบริการจากการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนสืบไป

1.6 นิยามศัพท์

โฮมสเตย์ (Home Stay) หมายถึง การจัดสรรพื้นที่บ้านที่พักเพื่อการบริการนักท่องเที่ยว โดยคงความเป็นเอกลักษณ์ วัฒนธรรมประจำท้องถิ่น ภายใต้ศักยภาพและการยอมรับของชุมชนเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชน

บทที่ 2

การตรวจสอบเอกสาร

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 แนวคิดเรื่องการท่องเที่ยวแบบที่พักสัมผัสนบพ (Home Stay)

ส่วนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันโดยใช้แบบจำลองระบบเพชร (Diamond Model)

ส่วนที่ 3 แนวคิดการวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์แบบแมทริกซ์ (TOWS Matrix)

ส่วนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis)

มีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 แนวคิดเรื่องการท่องเที่ยวแบบที่พักสัมผัสนบพ (Home Stay)

ในปัจจุบันรัฐบาลไทยได้มีนโยบายสนับสนุนการท่องเที่ยวไปสู่ทุกชุมชน เนื่องจากเห็นว่าการจัดการท่องเที่ยว เน้นการกระตุ้นเศรษฐกิจ ที่จะก่อให้เกิดการสร้างงาน และสร้างรายได้ให้แก่ ครอบครัวและชุมชน เป็นอย่างมาก ลักษณะและรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวชุมชน (Community Based Tourism) แต่ละแห่งมีความคล้ายคลึงกัน โดยเป็นการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Eco Tourism) โดยชุมชนมีส่วนร่วม และการให้บริการบ้านพักแบบโฮมสเตย์ (Home Stay) กิจกรรมการท่องเที่ยวอยู่ในลักษณะเกี่ยวข้องกับธรรมชาติ วัฒนธรรม และประเพณีของชุมชน อาทิ การเดินป่าชม ธรรมชาติ น้ำตก ดูนก ดอกไม้ ต้นไม้ สมุนไพร การเรียนรู้ และร่วมดำเนินวิถีชีวิตและวัฒนธรรม ประเพณีของท้องถิ่น และชมการแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน (ปานแพร เซวาน์ ประยูร และคณะ, 2556)

นักท่องเที่ยวที่สนใจการท่องเที่ยวชุมชน จะเป็นนักท่องเที่ยวยุคใหม่ ซึ่งเป็นแนวโน้มของนักท่องเที่ยวในปัจจุบัน ซึ่งเป็นพวกรักการผจญภัย ใฝ่รู้มีการศึกษา และชอบทดลอง โดยมีแรงจูงใจในการเดินทางเนื่องจากต้องการหาประสบการณ์ใหม่ ๆ มองโอกาสทางด้านธุรกิจ และสนใจที่จะศึกษาวัฒนธรรมท้องถิ่น มีความต้องการในอาหารท้องถิ่น วิถีชีวิตพื้นบ้าน ส่วนความถี่ในการเดินทางและการจัดการท่องเที่ยวจะไม่เป็นไปตามฤดูกาล ส่วนมากเป็นการจัดการท่องเที่ยวเอง ทำเป็นกลุ่มเล็ก ๆ และมีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเป็นผู้แนะนำในการท่องเที่ยว เช่น ไกด์สำหรับเดินป่า ดูนก (ปานแพร เซวาน์ ประยูร และคณะ, 2556)

ในประเทศไทย มีหมู่บ้านที่ดำเนินการท่องเที่ยวโดยชุมชน และเปิดให้บริการที่พักแบบ โฮมสเตย์อยู่หลายแห่ง และมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นทุกปีเนื่องจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและ ชาวต่างชาตินิยมท่องเที่ยวลักษณะเช่นนี้มากขึ้น และชุมชนเองก็เล็งเห็นประโยชน์ของการท่องเที่ยว ชุมชนและการให้บริการที่พักแบบโฮมสเตย์ซึ่งทำให้มีรายได้เสริมจากการให้บริการท่องเที่ยว (ปานแพร เซาว์นประยูร และคณะ, 2556 อ้างถึงใน กรวรรณ สังขกร, 2552)

1) ความหมาย

ความหมาย การท่องเที่ยวในรูปแบบที่พักสัมผัสวัฒนธรรมชนบท หรือ โฮมสเตย์ (Home stay) เป็นการท่องเที่ยวที่เน้นให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมกิจกรรมของคนในชุมชน รวมทั้งมีส่วนร่วมในวิถีการดำเนินชีวิตของเจ้าของบ้าน อันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และเนื่องจากโฮมสเตย์เป็นการท่องเที่ยว รูปแบบใหม่ที่มุ่งเน้นให้เกิดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรทางวัฒนธรรม จึงมีผู้นิยม ความหมายของที่พักสัมผัสวัฒนธรรมชนบท หรือ “โฮมสเตย์ (Home stay)” ไว้หลากหลาย ดังนี้

ภราเดช พยัฒวิเชียร (2544:1) กล่าวถึง การท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ว่า เป็นรูปแบบ การท่องเที่ยวที่ชุมชนยินดีให้นักท่องเที่ยวเข้าพักค้างแรมในบ้านของตนเอง เพื่อเรียนรู้แบบแผน วิถีชีวิต วัฒนธรรม สภาพแวดล้อมและระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยว และอาจมีการแลกเปลี่ยน ประสพการณ์ทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ระหว่างนักท่องเที่ยว เจ้าของบ้าน และคนในท้องถิ่น

นงลักษณ์ อยู่เย็นดี (2546:30) ให้ความหมายว่า โฮมสเตย์หมายถึง ที่พักสัมผัส วัฒนธรรมชนบทที่นักท่องเที่ยวสามารถสัมผัส เรียนรู้วิถีชีวิตของชุมชนได้อย่างใกล้ชิดโดยการพักค้าง แรมกับชุมชน นอกจากนี้ การท่องเที่ยวแบบที่พักสัมผัสวัฒนธรรมชนบท หรือโฮมสเตย์ (Home stay) ยังหมายถึงบ้านพักประเภทหนึ่งที่นักท่องเที่ยวพักร่วมกับเจ้าของบ้าน และมีวัตถุประสงค์ที่จะ เรียนรู้วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชาวบ้าน ซึ่งเต็มใจที่จะถ่ายทอดวัฒนธรรม แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกัน และกัน พร้อมทั้งจัดที่พักและอาหารให้กับนักท่องเที่ยว โดยได้รับค่าตอบแทนตามความเหมาะสม (ปานแพร เซาว์นประยูร และคณะ, 2556 อ้างถึงใน การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2545)

ณัฐชามณูช สุทธิพนันธุ์ (2545:29) ได้ให้ความหมายว่า ที่พักแบบโฮมสเตย์หรือที่พัก สัมผัสวัฒนธรรมชนบท หมายถึง การจัดสรรพื้นที่บ้านพักเพื่อบริการนักท่องเที่ยวโดยคงความเป็น เอกลักษณ์และวัฒนธรรมประจำถิ่น ภายใต้ศักยภาพและการยอมรับของชุมชน เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ เรียนรู้วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชน

การท่องเที่ยวแบบที่พักสัมผัสวัฒนธรรมชนบท หรือโฮมสเตย์ (Home stay) หมายถึง การท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่ง ที่นักท่องเที่ยวจะต้องพักร่วมกับเจ้าของบ้านชายคาเดียวกัน โดยมีห้องพัก หรือพื้นที่ใช้สอยภายในบ้านเหลือ สามารถนำมาดัดแปลงให้นักท่องเที่ยวพักได้ชั่วคราว ซึ่งมีจำนวนไม่ เกิน 4 ห้อง มีผู้พักรวมกันไม่เกิน 20 คน โดยมีค่าตอบแทน และจัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกตาม สมควร อันมีลักษณะเป็นการประกอบกิจการเพื่อหารายได้เสริม ซึ่งเป็นไปตามบทความว่า “โรงแรม” แห่ง พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ.

2547 และได้ขึ้นทะเบียนกับกรมการท่องเที่ยว ตาม หลักเกณฑ์ที่กรมการท่องเที่ยวกำหนด (ปานแพร เซาว์น ประยูร และคณะ, 2556 อ้างถึงใน ราชกิจจานุเบกษา, 2555)

2) มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย

“มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย” หมายถึง โฮมสเตย์ที่จัดบริการอยู่ในระดับมาตรฐาน 10 ด้านประกอบด้วย ด้านที่พัก อาหาร ความปลอดภัย อภัยภัยไมตรีของเจ้าบ้านและสมาชิก รายการนำเที่ยวทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม การสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ ชุมชนการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์และการประชาสัมพันธ์ (ปานแพร เซาว์นประยูร และคณะ, 2556 อ้างถึงใน ราชกิจจานุเบกษา, 2555)

เกณฑ์มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย 10 ด้าน ได้แก่

เกณฑ์มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด/ ประเมิน
1. ที่พัก	1.1 ลักษณะบ้านพักที่เป็นสัดส่วน	1. เป็นบ้านที่มีลักษณะมั่นคง 2. เป็นบ้านที่เจ้าของบ้านแบ่งปันที่นอน หรือห้องนอน อย่างเป็นสัดส่วนหรืออาจปรับปรุงต่อเติมที่พักที่ติดกับบ้านเดิมเพื่อใช้เป็นทีนอน หรือห้องนอน
	1.2 ที่พักที่นอน สะอาด และสบาย	1. มีที่นอนและเครื่องนอนสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น เตียง พูก ผ้าปู หมอน ผ้าห่ม หรือเสื่อ 2. ที่นอนและเครื่องนอน ได้รับการทำความสะอาดอยู่เสมอ มีการเปลี่ยนเครื่องนอนสำหรับนักท่องเที่ยว เข้าพักใหม่ทุกครั้ง หรือตามความเหมาะสมมีมุ้งหรือมุ้งลวดเพื่อป้องกันยุง และแมลง 3. มีราวตากผ้าหรือที่เก็บเสื่อผ้า 4. ในหมู่บ้านเดียวกันควรมีสภาพของการให้บริการเครื่องนอนที่ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก
	1.3 ห้องสุขาและ ห้องอาบน้ำที่สะอาด	1. มีความมิดชิดปลอดภัย 2. มีที่ล๊อคประตูในสภาพใช้งานได้ดี มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก 3. มีขนาดของห้องน้ำที่เหมาะสมไม่คับแคบหรือมีหลังคาต่ำเกินไปจน ก่อให้เกิดอันตรายแก่นักท่องเที่ยว 4. มีการแยกชั้นสำหรับตักอาบน้ำ 5. น้ำที่ใช้มีความสะอาดอาจเป็นประปาหมู่บ้าน ประปาภูเขา หรือน้ำดิบที่ปล่อยไว้ระยะหนึ่ง 6. มีถังขยะในห้องน้ำ 7. มีที่แขวน หรือราวตากผ้าในบริเวณห้องน้ำ

เกณฑ์มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด/ ประเมิน
	1.4 สถานที่พักผ่อน ภายในบ้านหรือบริเวณ ชุมชน	1. มีพื้นที่พักผ่อนภายในบ้านหรือบริเวณโดยรอบ ที่ สามารถนั่งหรือนอน และมีบรรยากาศผ่อนคลาย เช่น ลานบ้าน ใต้ต้นไม้ ศาลาหน้าบ้าน 2. มีการรักษาความสะอาดบริเวณรอบบ้าน สวน ครัว ต้นไม้ ไม้ดอกไม้ประดับ ร่องน้ำ อยู่เสมอ
2. ด้านอาหาร	2.1 ชนิดของอาหาร และวัตถุดิบที่ใช้ประกอบ อาหาร	1. มีปริมาณ และประเภทอาหารที่เหมาะสม 2. มีการปรุงอาหารอย่างถูกสุขลักษณะโดยใช้วัตถุดิบ ส่วนใหญ่จากท้องถิ่น
	2.2 น้ำดื่มที่สะอาด	1. มีภาชนะที่สะอาดไว้เก็บน้ำ มีฝาปิดมิดชิด 2. มีน้ำดื่มที่สะอาด ผ่านกระบวนการทำความสะอาด มาแล้วและไม่มีตะกอน
	2.3 ภาชนะที่บรรจุ อาหารที่สะอาด	1. มีภาชนะใส่อาหาร เช่น ถ้วย ชาม จาน ช้อน ช้อน กลาง ทัพพี โถข้าวหรืออาจเป็นวัสดุธรรมชาติ เป็น ต้น อยู่ในสภาพที่สะอาดและปลอดภัย ไม่มีคราบ กลิ่นคาว และกลิ่นอับ
	2.4 ห้องครัว และ อุปกรณ์ที่ใช้ในครัวถูก สุขลักษณะ	1. ครัวอาจอยู่ในบ้าน หรือแยกจากตัวบ้านก็ได้ และมี การดูแลความสะอาดอยู่เสมอ 2. มีภาชนะหรืออุปกรณ์การเก็บ เครื่องปรุง วัตถุดิบ ที่ สะอาดสามารถป้องกันเชื้อโรคและสิ่งสกปรก เช่น มีที่เก็บมิดชิด ที่แขวน หรือมีฝาชีครอบ หรือคลุมผ้า สะอาด 3. มีการจัดการขยะที่ถูกสุขลักษณะ
3.ด้านความ ปลอดภัย	3.1 การเตรียมความ พร้อมเกี่ยวกับการปฐม พยาบาลเบื้องต้น	1. มีการอบรมการปฐมพยาบาลเพื่อช่วยเหลือ นักท่องเที่ยวในกรณีที่เกิดเจ็บป่วย หรือได้รับ อุบัติเหตุ 2. มียาสามัญประจำบ้าน ที่อยู่ในสภาพพร้อมใช้(ยังไม่ หมดอายุ) 3. มีข้อมูลสุขภาพของนักท่องเที่ยว เช่น โรคประจำตัว หรือภูมิแพ้ มีข้อมูลการประกันสุขภาพ และญาติ หรือผู้ดูแล
	3.2 การจัดระบบ ดูแล ความปลอดภัย	1. มีการแจ้งให้ผู้ใหญ่บ้านหรือกำนัน รับทราบ ขณะมี นักท่องเที่ยวในบ้าน 2. มีการจัดระบบการดูแลรักษาความปลอดภัย ในชีวิต และทรัพย์สินสำหรับนักท่องเที่ยว 3. มีเครื่องมือสื่อสารที่สามารถติดต่อกับหน่วยงาน ที่ รับผิดชอบได้ในกรณีฉุกเฉิน

เกณฑ์มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด/ ประเมิน
4. อธิบายมิติตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน	4.1 การต้อนรับและสร้างความคุ้นเคย	1. มีการแนะนำนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับสมาชิกในครัวเรือนทุกคน เพื่อรู้จักและเรียนรู้วิถีชีวิตของเจ้าของบ้านผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เก็บผักสวนครัวร่วมกัน ทำกับข้าวร่วมกัน รับประทานอาหารร่วมกัน เป็นต้น
	4.2 การสร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวิถีชีวิตของชุมชน	1. เจ้าของบ้านมีการใช้รูปภาพหรือกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การไปไร่-นา ออกทะเล เก็บใบชา ทอผ้า จักสาน เป็นต้น เพื่อนำไปสู่การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวิถีชีวิตประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรม กับนักท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม
5. รายการนำเที่ยว	5.1 มีรายการนำเที่ยว ที่ชัดเจนซึ่งต้องผ่าน การยอมรับจากชุมชน	1. มีการวางแผนโปรแกรมและกิจกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มโฮมสเตย์ร่วมกับกลุ่มอื่นของชุมชนเพื่อการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม สู่ชุมชนและกลุ่มกิจกรรมอื่น 2. มีรายการนำเที่ยวที่สามารถเผยแพร่ให้นักท่องเที่ยวได้อย่างชัดเจน และสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของชุมชน
	5.2 ข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยว	1. มีข้อมูลรายละเอียดกิจกรรมในรายการท่องเที่ยวที่หลากหลายแตกต่างกันตามภูมิศาสตร์ ฤดูกาล และสภาพสังคมวัฒนธรรม ของท้องถิ่น เพื่อให้ นักท่องเที่ยวตัดสินใจเลือกได้
	5.3 เจ้าของบ้านเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่นหรือประสานให้มัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำเที่ยว	1. กลุ่มหรือเจ้าของบ้านเป็นผู้นำเที่ยวเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ศิลปะ สถาปัตยกรรม การแสดง ความเชื่อภายในชุมชนแก่นักท่องเที่ยว
6. ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	6.1 แหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชน หรือบริเวณใกล้เคียง	1. มีแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรม หรือวิถีชีวิตที่ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวซึ่งอาจเป็นแม่น้ำ ภูเขา วัดเจดีย์ สวนผลไม้ แปลงผัก การทำนา เป็นต้น
	6.2 การดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว	1. มีกฎกติกาการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ชัดเจน เพื่อให้ การใช้ประโยชน์เป็นไปอย่างยั่งยืน เช่น ปริมาณนักท่องเที่ยวที่ ชุมชนรองรับได้ การไม่นำเอาพันธุ์พืช สัตว์ป่าและของป่าออก จากพื้นที่ตามกฎหมายรัฐ และตามข้อตกลงของชุมชน 2. กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานการฟื้นฟู การอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว เช่น การปลูกป่า การจัดค่ายอนุรักษ์สำหรับเยาวชน เป็นต้น

เกณฑ์มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด/ ประเมิน
	6.3 แผนงานหรือ มาตรการลดผลกระทบ ด้านลบทางสิ่งแวดล้อม	1. ข้อกำหนดและแนวทางปฏิบัติในการลดผลกระทบ ด้านลบ ทาง การท่องเที่ยวอย่างถูกวิธี เช่น การ แยกขยะ ไม่เผาขยะ เป็นต้น
7. ด้านวัฒนธรรม	7.1 การดำรงรักษาไว้ซึ่ง วัฒนธรรม ประเพณี ท้องถิ่น	1. มีสถาปัตยกรรม หรือ สิ่งที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ของ วัฒนธรรม วิถีชีวิตดั้งเดิม เช่น เรือนพื้นดิน ครก กระเดื่อง บ่อน้ำ เป็นต้น 2. มีการรวบรวมองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อ นำสู่การเผยแพร่ แก่นักท่องเที่ยว 3. มีแนวทางในการฟื้นฟู อนุรักษ์ และถ่ายทอด วัฒนธรรม ศิลปะ และ การละเล่นพื้นบ้าน 4. ผู้แสดงทางวัฒนธรรม และผู้เกี่ยวข้องเข้าใจ และ รับรู้ในกระบวนการการนำเสนอ หรือรูปแบบมีส่วน ร่วมในการวางแผน และนำเสนออย่างภาคภูมิใจ
	7.2 การรักษาวิถีชีวิต ชุมชนคงไว้เป็นกิจวัตร ปรกติ	1. เป็นการดำเนินวิถีชีวิตที่เป็นปกติ เช่น การประกอบ อาชีพ การทำกิจกรรม ทางศาสนาหรือตามความ เชื่อ ไม่มีการตัดแปลง หรือจัดทำขึ้นใหม่ เพื่อ ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว
8. ด้านรายได้ เสริม และการ เชื่อมโยงกับธุรกิจ ชุมชน	8.1 การท่องเที่ยวให้ เป็นเพียงรายได้เสริมโดย ไม่กระทบต่ออาชีพหลัก ของตนเอง	1. มีความรู้ความเข้าใจว่าการท่องเที่ยวเป็นรายได้เสริม โดยไม่มุ่งเน้นจำนวนนักท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มผลกำไร หรือมี การลงทุนเพื่อตอบสนองความต้องการของ นักท่องเที่ยวฝ่ายเดียว
	8.2 ผลผลิต/ผลิตภัณฑ์ จากชุมชน เพื่อเป็นของ ที่ระลึก หรือของฝาก	1. มีผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ชุมชนหรือชุมชนใกล้เคียง นำมาจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยวได้ ทั้งเป็นของ บริโภค สิ่งประดิษฐ์ สิ่งทอ ของที่ระลึก โดยใช้ วัสดุ และวัตถุดิบท้องถิ่นเป็นหลัก
9. การบริหารของ กลุ่มโฮมสเตย์	9.1 การรวมกลุ่มของ ชาวบ้าน	1. การบริหารจัดการ ต้องเป็นการรวมกลุ่ม โดยการมี ส่วนร่วม ของชุมชน สมาชิกกลุ่ม และชุมชน ต้องมี ความรู้ ความเข้าใจ แนวคิด หลักการ วัตถุประสงค์ วิธีการของโฮมสเตย์
	9.2 คณะกรรมการกลุ่ม โฮมสเตย์	1. มีการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารงาน ได้แก่ ประธาน เหนรัญญิก และกรรมการฝ่ายต่างๆ ตามความเหมาะสมของแต่ละชุมชน 2. คณะกรรมการทุกคน ต้องมีความรู้ ความเข้าใจใน ปรัชญาหลักการ ขั้นตอน วิธีการทำงานของโฮมส เตย์ ตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละคนได้รับมอบหมาย

เกณฑ์มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด/ ประเมิน
	9.3 กฎ กติกาการทำงาน ของคณะกรรมการ	<ol style="list-style-type: none">1. มีกฎ กติกา วาระการทำงาน การทำงานร่วมกันของ คณะกรรมการ เช่น การจัดประชุมอย่างต่อเนื่อง ก่อนจะรับนักท่องเที่ยว และหลังรับนักท่องเที่ยว หรือจัดประชุมประจำเดือน2. มีการจัดสรรเงินรายได้เข้ากองทุนส่วนกลางของ ชุมชนเพื่อสาธารณประโยชน์ของชุมชน3. มีแนวทางในการทำงานของคณะกรรมการตาม หลักเกณฑ์ต่อไปนี้<ol style="list-style-type: none">1. มีหลักเกณฑ์การเปิดรับสมาชิก โฮมสเตย์2. มีการกำหนดขีดความสามารถในการรองรับ นักท่องเที่ยว3. มีแนวปฏิบัติในหมุนเวียนการให้บริการ เช่น บ้าน รถ เรือ มัคคุเทศก์ เป็นต้น4. มีแนวปฏิบัติในการคิดราคาที่เป็นที่ยอมรับ ของกลุ่ม
	9.4 ระบบการจอง การ ลงทะเบียน และการมัด จำล่วงหน้า	<ol style="list-style-type: none">1. มีแนวปฏิบัติในการจองล่วงหน้า2. มีข้อปฏิบัติตัวสำหรับนักท่องเที่ยว3. มีการลงทะเบียนนักท่องเที่ยวเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับ การเตรียมการ และให้บริการแก่นักท่องเที่ยว4. มีการชำระเงินล่วงหน้าในอัตราส่วนที่ทางกลุ่มเป็นผู้ กำหนด5. มีการจัดทำสถิตินักท่องเที่ยว
	9.5 รายละเอียดของค่า ธรรมเนียมและบริการ ต่างๆ	<ol style="list-style-type: none">1. มีการระบุค่าธรรมเนียมและค่าบริการต่างๆที่ชัดเจน และเป็นปัจจุบัน ไว้ในข้อมูลการประชาสัมพันธ์ เช่น ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าน้ำเที่ยว ซึ่งอาจคิด เป็นรายหัวหรือคิดในลักษณะเหมาจ่าย เป็นต้น
10.ด้าน ประชาสัมพันธ์	10.1 เอกสาร สื่อ สิ่งพิมพ์ การท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none">1. มีละเอียดแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนหรือบริเวณ ใกล้เคียง และกิจกรรมการ ท่องเที่ยวผลิติดอกเป็น เอกสาร เช่น แผ่นพับ แผนที่การเดินทาง ค่าใช้จ่าย และสถานที่ติดต่อ
	10.2 แผนการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์	<ol style="list-style-type: none">1. มีเป้าหมาย แผนงานและการประสานงานการ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์

โฮมสเตย์มาตรฐานไทย หรือการท่องเที่ยวแบบที่พักร่วมวิถีวัฒนธรรมชนบท หมายถึง การท่องเที่ยวในรูปแบบหนึ่ง ซึ่งนักท่องเที่ยวจะพักร่วมกับเจ้าของบ้านหลังเดียวกัน และศึกษาธรรมชาติ วิถีชีวิตไทยหรือวัฒนธรรมไทย โดยจะมีการจัดบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกตามสมควร นอกจากนี้บ้านดังกล่าวต้องมีความพร้อมในการเป็นโฮมสเตย์ (ปานแพร เซาว์นประยูร และคณะ, 2556 อ้างถึงใน สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว, 2552) กล่าวคือ

(1) เจ้าของบ้านและสมาชิกในครอบครัวต้องถือว่าการทำโฮมสเตย์เป็นเพียงรายได้ เสริม นอกเหนือจากรายได้จากอาชีพหลักของครอบครัว

(2) มีพื้นที่ใช้สอยภายในบ้านเหลือและไม่ได้ใช้ประโยชน์ สามารถนำมาดัดแปลงให้ นักท่องเที่ยวเข้าพักได้

(3) นักท่องเที่ยวต้องเข้าพักค้างแรมในบ้านเดียวกับที่เจ้าของบ้านอาศัยอยู่ โดยมีโอกาส แลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมและวิถีชีวิตระหว่างกัน

(4) สมาชิกในครอบครัวต้องมีความยินดีและเต็มใจที่จะรับนักท่องเที่ยวให้เข้ามาพักค้าง แรมในบ้าน พร้อมทั้งถ่ายทอดวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นแก่นักท่องเที่ยว

(5) เจ้าของบ้านและสมาชิกในครอบครัวให้ความร่วมมือกับชุมชนในการจัดการ โฮมสเตย์เป็นอย่างดี

(6) เจ้าของบ้านควรเป็นสมาชิกของกลุ่ม ชมรม หรือสหกรณ์ที่ร่วมกันจัดการโฮมสเตย์ ของชุมชนนั้น

นอกจากนี้ยังหมายถึง บ้านพักที่อยู่ในชุมชนชนบทที่มีประชาชนเป็นเจ้าของบ้าน และ ประชาชน หรือสมาชิกใน ครอบครัวอาศัยอยู่ประจำ และบ้านนั้นเป็นสมาชิกของกลุ่ม/ชมรม หรือ สหกรณ์ที่ร่วมจัดกันเป็นโฮมสเตย์ในชุมชน โดยนักท่องเที่ยวสามารถเข้าพักร่วมกับเจ้าของบ้านได้ซึ่ง สมาชิกในบ้านมีความยินดีและเต็มใจที่จะรับ นักท่องเที่ยว พร้อมทั้งถ่ายทอดประเพณีวัฒนธรรมอัน ดีงามของท้องถิ่นแก่นักท่องเที่ยวและพานักท่องเที่ยว เที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวและทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เล่นน้ำตก ชี่จรรย์าน นั้งเรือ เดินป่าศึกษาธรรมชาติ เป็นต้น (ปานแพร เซาว์นประยูร และคณะ, 2556 อ้างถึงใน สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดแม่ฮ่องสอน, 2554)

จากความหมายที่นักวิชาการได้ให้ไว้มากมาย พอสรุปได้ว่าการท่องเที่ยวในรูปแบบที่ พักสัมผัสวัฒนธรรมชนบท หรือ โฮมสเตย์ (Home stay) หมายถึง การท่องเที่ยวในรูปแบบที่ นักท่องเที่ยวสามารถสัมผัส เรียนรู้วิถีชีวิตของชุมชนได้อย่างใกล้ชิดภายใต้ศักยภาพ การจัดการของ ชุมชนและการยอมรับของชุมชน มีการให้การศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศของแหล่ง ท่องเที่ยวเป็นการเพิ่มความรู้โดยมีการพักค้างแรมกับชุมชน และมีวัตถุประสงค์ที่จะเรียนรู้วัฒนธรรม และวิถีชีวิตเจ้าของบ้านซึ่งเต็มใจที่จะถ่ายทอดวัฒนธรรม แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน โดยได้รับ ค่าตอบแทนตามความเหมาะสม และอาจมีการให้บริการด้านอาหาร การนำเที่ยวกิจกรรมทาง วัฒนธรรม การเกษตร และการศึกษาวิถีชุมชน

3) ความเป็นมาของการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในประเทศไทย

การท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์มีจุดเริ่มต้นมาจากทวีปยุโรปในช่วง 50 ปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็น ช่วงหลัง สงครามโลกครั้งที่ 2 ผู้คนเริ่มแสวงหาแหล่งท่องเที่ยวและที่พักทางไกลชุมชนเมือง และ ร่องรอยความกดดัน ของสงครามไปสู่พื้นที่ชนบทที่เต็มไปด้วยความสงบ ร่มรื่น ธรรมชาติที่สวยงาม ก่อให้เกิดที่พักแรมแก่นักท่องเที่ยวประเภทใหม่ๆ ขึ้น ได้แก่ ที่พักพร้อมอาหารเช้า (Bed & breakfast) บ้านพักในฟาร์ม (Farm house) เกสต์เฮาส์ (Guest house) และโฮมสเตย์ (Home stay) โดยดำเนินการภายใต้แนวคิดเดียวกัน คือผู้มาพักเป็นแขกของบ้าน มีใช้นักท่องเที่ยว (ปานแพร เซวาน์ประยูร และคณะ, 2556 อ้างถึงใน ชูวิทย์ ศิริเวชกุล , 2544:29)

การท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในประเทศไทยนั้นเกิดขึ้นมานับได้ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2503 แต่ มาเห็นได้ชัดเจน จากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ที่เน้นบทบาทการพัฒนาชุมชน และการที่รัฐบาลออก กฎหมายการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เป็นแรงผลักดันให้องค์กรท้องถิ่น และหน่วยงานต่างๆ ให้ความสำคัญกับการสร้างรายได้ให้กับชุมชน โดยใช้การท่องเที่ยวเป็นจุดขาย จึงทำให้เกิดกิจกรรมการ ท่องเที่ยวหลายรูปแบบในชุมชน ซึ่งการจัดกิจกรรม Home stay เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวหนึ่ง ที่ได้รับความสนใจมากทั้งจากองค์กรท้องถิ่น องค์กรเอกชน และ หน่วยงานภาครัฐ

การท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ของประเทศไทย เกิดขึ้นมายาวนานแล้ว แต่รูปแบบและ กิจกรรมอาจ แตกต่างหลายหลาก ซึ่งสามารถสรุปได้ตามยุคสมัย ดังนี้ (ปานแพร เซวาน์ประยูร และคณะ, 2556 อ้างถึงใน การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2545:41)

1. ยุคเริ่มต้น (ปี พ.ศ. 2503 – 2525)

พฤติกรรมการท่องเที่ยวแบบกระจายอยู่ในกลุ่มนิสิต นักศึกษา กลุ่มออกค่ายอาสา พัฒนาชนบทที่ลงพื้นที่ พักอาศัยกับชาวบ้านเพื่อเรียนรู้วิถีชีวิต รับผิดชอบต่อปัญหาในชนบท และนำมาพัฒนาสังคมตามอุดมคติ รวมถึงกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่นิยมทัวร์ป่า (Trekking Tour) โดยเฉพาะในแถบภาคเหนือของประเทศไทย นักท่องเที่ยวจะพักตามบ้านชาวเขา โดยจุดพักนั้นจะ ขึ้นอยู่กับเส้นทางเดินป่า

2. ยุคกลาง (ปี พ.ศ. 2526 – 2536)

กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่นิยมทัวร์ป่า เริ่มได้รับความนิยมมากขึ้น การพักค้างใน รูปแบบ Home stay ได้รับการพัฒนารูปแบบและกิจกรรม โดยกระจายไปยังหมู่บ้านชาวเขา ที่อยู่ นอกเส้นทางเดินป่า ในระยะนี้การท่องเที่ยวในรูปแบบทัวร์ป่าที่มีการจัด Home stay เริ่มสร้าง ปัญหาสังคม อาทิปัญหายาเสพติด ปัญหาโสเภณีปัญหาการปล้น ขโมย และปัญหาการฆ่าชิงทรัพย์ เนื่องจากยังไม่มีมาตรการควบคุมดูแลจาก ภาครัฐอย่างจริงจัง

3. ยุคตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 – ปัจจุบัน

ยุคนี้เป็นการเน้นกระแสการพัฒนาสังคมสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยวมีแนวโน้มที่เป็น การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยในช่วงปี 2537 -2539 กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย เริ่มให้ความสนใจใน การท่องเที่ยวในรูปแบบ Home stay โดยกลุ่มนำร่องคือกลุ่มที่เป็นนักกิจกรรมสังคม ที่ดำเนินการเรื่อง Home stay เป็นพื้นที่ที่องค์กรพัฒนาเอกชนไทยเล็งเห็นศักยภาพและเข้าไปริเริ่มดำเนินการ เช่น เกาะยาว จังหวัดพังงา (กลุ่มประมงชายฝั่ง/อวนลาก อวนลุน) หมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช บ้าน ผู้ใหญ่วิบูลย์เซยเฉลิม (เกษตรยั่งยืน) บ้านห้วยแม่ซ่าย จังหวัดเชียงราย เป็นต้น

ปี พ.ศ. 2539 เป็นต้นมา ได้มีการเคลื่อนไหวในกลุ่มนักธุรกิจ ผู้ประกอบการ ด้านการ ท่องเที่ยว โดยนำเสนอรูปแบบการท่องเที่ยวผสมผสานระหว่าง การท่องเที่ยวแบบผจญภัย (Adventure Ecotourism) และการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ (Home stay)

ปี พ.ศ. 2541 – 2542 รัฐบาลได้ประกาศให้เป็นปีท่องเที่ยวไทย (Amazing Thailand) ทุก หน่วยงานของภาครัฐมีนโยบาย สนับสนุนกิจกรรมทางการท่องเที่ยว ทำให้เกิดการจัดการท่องเที่ยว ในแหล่งชุมชน และขยายกิจกรรม Home stay เพิ่มมากขึ้น เช่น หมู่บ้านวัฒนธรรมผู้ไทยบ้านโคกโก่ง 17 อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์บ้านทรงไทยปลายโพงพาง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม รวมถึงพื้นที่ชนกลุ่ม น้อย กลุ่มชนเผ่า หมู่บ้านชาวเขา การสนับสนุนการจัด Home stay ด้วยเช่นกัน

ในปัจจุบัน การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) ได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้น ทั้งใน กลุ่มชาวไทยและชาวต่างชาติมีการจัดกิจกรรม การท่องเที่ยวในแหล่งชุมชน เพื่อศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิต ประเพณีวัฒนธรรม ทัศนียภาพของท้องถิ่น โดยมี Home stay เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวอย่างหนึ่ง ที่ พักเป็นศูนย์กลางและจัดให้มีกิจกรรม ตามความต้องการของนักท่องเที่ยว

4) การจัดการการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์

หลักการจัดการการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ คือ กำหนดค่าตอบแทนได้แต่ต้องชัดเจน ในวัตถุประสงค์ และกระบวนการจัดการโดยไม่ลืมหากฐานทางวัฒนธรรมของตนและมาตรฐานการ ให้บริการไม่ถูกกำหนดจากคนภายนอก (ปานแพร เซาว์นประยูร และคณะ, 2556 อ้างถึงใน กรวรรณ สังขกร, 2555)

หลักการของโฮมสเตย์เป็นเรื่องสำคัญที่ทุกฝ่ายตั้งแต่ภาครัฐ ภาคเอกชน ไปจนถึงชุมชนจะต้องเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อมิให้เกิดการส่งเสริมและพัฒนาโฮมสเตย์อย่างไร้ทิศทาง และก่อให้เกิดปัญหาแก่ชุมชนภายหลัง รัฐบาลต้องไม่ถือเป็นนโยบายว่าจะต้องมีโฮมสเตย์เกิดขึ้นใน ทุก ๆ หมู่บ้าน แต่ต้องคำนึงถึงความพร้อม ความรู้ความเข้าใจของชุมชนเป็นสำคัญ และชุมชนต้องมี ส่วนร่วมในการบริหารจัดการ โดยเน้นจุดขายอยู่ที่วิถีชีวิตดั้งเดิมของชุมชน ภายในบรรยากาศแบบ ธรรมชาติภูมิปัญญาท้องถิ่นที่น่าสนใจ และให้เข้าใจตั้งแต่เริ่มแรกว่า การท่องเที่ยวจะเป็นเพียงรายได้ เสริมมิใช่รายได้หลักของชุมชน (ปานแพร เซาว์นประยูร และคณะ, 2556 อ้างถึงใน กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2553)

การจัดการกิจกรรมโฮมสเตย์จึงเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวที่นิยม ท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวชุมชน และเป็นทางเลือกในตลาดท้องถิ่น ที่ไม่ใช่คู่แข่งในเชิงพาณิชย์ในพื้นที่ที่มีโรงแรมหรือรีสอร์ท จึงไม่ถือเป็นการประกอบการที่พิกในเชิงธุรกิจ โดยสิ่งที่ควรพิจารณาในการพัฒนาโฮมสเตย์และการเสนอสิ่งบริการแก่นักท่องเที่ยว อาทิวิถีการดำเนินชีวิตที่เรียบง่ายแบบ สังคมชนบท วัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ ความปลอดภัย ความสะอาด ห้องพักผ่อน อาหาร กิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับชุมชน (ปानแพร เซาว์นประยูร และคณะ, 2556 อ้างถึงใน กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยว และกีฬา, 2555) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(1) การจัดการ (Management)

การจัดการกิจกรรมของ Home stay ควรมีการรวมกลุ่มจัดตั้งในรูปแบบของกลุ่ม/ชมรม/ สหกรณ์ซึ่งสมาชิกและคนในชุมชนจะต้องมีความเข้าใจ และมีส่วนร่วมในด้านการจัดการ

(2) บ้านพัก (Accommodation)

สมาชิกในครอบครัวต้องเต็มใจต่อการรับผู้มาเยือน บ้านพักมีโครงสร้างที่ดีชุมชนมี สภาพแวดล้อมที่ดี ไม่ไกลจากเมืองหรือพื้นที่ที่จัดเทศกาล หรือสถานที่ท่องเที่ยว การจัดเตรียมที่พัก หมายรวมถึง การจัดเตรียมห้องพัก ห้องอาบน้ำ ห้องส้วม และห้องนั่งเล่น ไว้สำหรับรองรับ นักท่องเที่ยว ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้

- เป็นบ้านที่มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก ไม่มีกลิ่นอับ
- ห้องพักสำหรับนักท่องเที่ยวต้องมีความเป็นส่วนตัวและเรียบง่าย
- มีเครื่องนอน (ที่นอน/หมอน/ผ้าปู/ผ้าห่ม/มุ้ง) ที่สะอาด
- ทำความสะอาดเครื่องนอนทุกครั้งที่นักท่องเที่ยวออกจากที่พักและจัดปูใหม่อย่าง เรียบร้อยเมื่อมีนักท่องเที่ยวรายใหม่เข้าพัก
- มีไฟฟ้า/ ตะเกียง ให้แสงสว่างเพียงพออย่างเหมาะสม
- อาจจัดให้มีเครื่องเรือน เครื่องใช้อื่นๆ เพื่อเพิ่มความสะดวกให้แก่ผู้มาพักค้างแรม เช่น ไม้แขวนเสื้อ ราวพาดผ้าเช็ดตัว โตะเล็ก ๆ สำหรับวางของ อ่านหรือเขียนหนังสือ
- มีการจัดเตรียมสถานที่พบปะกัน (สถานที่นั่งเล่น) เพื่อเป็นสถานที่นั่งพูดคุย แลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างเจ้าของบ้านกับนักท่องเที่ยว เป็นการสร้างมิตรภาพและเรียนรู้ซึ่งกันและกัน
- หากบ้านไม่มีห้องรับแขก ให้ใช้ห้องโถง หรือชานบ้าน หรือระเบียงหน้าบ้านเพื่อเป็น สถานที่นั่งคุย แลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างเจ้าของบ้านกับนักท่องเที่ยว

ขั้นตอนการดูแลที่พัก

ความสะอาดเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับนักท่องเที่ยว ควรมีการทำความสะอาดที่พัก และบริเวณโดยรอบบ้านพักอยู่เสมอ โดยเฉพาะการเปลี่ยนผ้าปูที่นอน อุปกรณ์สำหรับการนอน ส่วนตัวทุกครั้งเมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้าพัก

ความสะอาดของบ้าน

บ้านพักควรมีอากาศที่สามารถถ่ายเทได้สะดวก แสงสว่างสามารถส่องเข้ามาถึง ปราศจากความชื้น ไม่มีกลิ่นอับ มีหลังคาที่สามารถกันน้ำได้ดีทำความสะอาดภายในห้องพักเป็นประจำ ต้องมีการเปลี่ยนผ้าปูที่นอน และอุปกรณ์ส่วนตัวสำหรับผู้มาเยือนทุกครั้งหรือมีผู้มาเยือนใหม่ เข้ามาพัก ต้องหมั่นกำจัดแมลงที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพอยู่เสมอ และจะต้องมีการทำความสะอาด เป็นประจำต้องหมั่นดูแลสภาพแวดล้อมของบ้านพักอยู่เสมอ

(3) ห้องน้ำ (The Bathroom)

เนื่องจากห้องน้ำจะเป็นห้องที่ผู้มาเยือนจะมาร่วมใช้กับเจ้าของบ้าน สิ่งสำคัญก็คือ ความสะอาด จะต้องมีการทำความสะอาดอยู่เป็นประจำและสม่ำเสมอ

- ควรมีการจัดเตรียมเครื่องใช้สำหรับอาบน้ำเพื่อบริการแก่ผู้มาพักค้างแรม เช่น ผ้าเช็ดตัวผ้าขาวม้า รวมทั้ง อุปกรณ์ในห้องน้ำ
- ควรอธิบายวิธีการใช้อุปกรณ์ในห้องน้ำให้นักท่องเที่ยวทราบ เพื่อป้องกันการใช้อุปกรณ์ไม่ถูกต้อง
- ในกรณีที่ต้องอาบน้ำด้วยการตักน้ำอาบเจ้าของบ้านจะต้องอธิบาย วิธีการอาบน้ำ แบบไทยให้นักท่องเที่ยวต่างชาติทราบด้วย

(4) ความปลอดภัยของชุมชน

ความปลอดภัยถือเป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่นักท่องเที่ยวใช้เป็นองค์ประกอบ ในการตัดสินใจเดินทางเข้าร่วมกิจกรรมที่พักแบบ Home stay ดังนั้น ชมรม/กลุ่ม สมาชิก ควรมีการ จัดมาตรการรักษาความปลอดภัยสำหรับเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่อาจเกิดขึ้น

- ควรมีการจัดเวรยามเฝ้าระวังและดูแลความปลอดภัย โดยมีตารางเวรยามที่ชัดเจน - มีอุปกรณ์สื่อสาร เช่น โทรศัพท์มือถือ โทรสาร วิทยุสื่อสาร สำหรับติดต่อ เจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหาร พยาบาล สาธารณสุข พนักงานดับเพลิง
- จัดเก็บเบอร์โทรศัพท์และสถานที่/ที่อยู่ สำหรับติดต่อกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และ ต้องแจ้งให้สมาชิกกลุ่มทุกคนทราบ โดยเฉพาะสมาชิกกลุ่มที่มีการกิจรับผิดชอบเกี่ยวกับการรักษา ความปลอดภัยในชุมชน
- ควรจัดฝึกอบรมสมาชิกให้สามารถปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้
- มีการแจ้งเตือนให้นักท่องเที่ยวระวังรักษาทรัพย์สินมีค่า
- ต้องมีการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับโรคประจำตัวของนักท่องเที่ยวในเอกสารใบสมัคร การเข้าพัก โฮมสเตย์และหากนักท่องเที่ยวมีโรคประจำตัว ควรแจ้งเตือนนักท่องเที่ยวให้เตรียมยาไว้ ติดตัวมาด้วย ความปลอดภัยของที่พัก สมาชิกในบ้านต้องสร้างความคุ้นเคยกับผู้มาเยือน เสมือนญาติสนิท และมีความรู้ เรื่องสถานที่ในบ้านและชุมชนเป็นอย่างดีสมาชิกในบ้านต้องหมั่นตรวจตรา ดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในบ้านว่ามีความปลอดภัยหรือไม่ ทรัพย์สิน เงินสดต่างๆ ต้องเก็บไว้ในที่ที่ปลอดภัย ทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ต้องมีการดูแลและซ่อมแซมลือค และกลอนต่างๆ อยู่ตลอดเวลา อาทิ ประตู หน้าต่าง ถ้าเห็นนักท่องเที่ยวไม่เก็บทรัพย์สินไว้ในที่ที่ปลอดภัย ต้องเข้าไปเตือน ถ้านักท่องเที่ยวลืม ทรัพย์สินไว้ในบ้านพักหรือที่อื่น ๆ ภายหลังการเดินทางกลับ เจ้าของบ้านควรเก็บไว้ในที่ที่ปลอดภัย และพยายามติดต่อเจ้าของเพื่อมารับคืน

(5) การกำหนดระเบียบและข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยว

วัฒนธรรม จารีต ประเพณีและความเชื่อ ของแต่ละชุมชนอาจแตกต่างกัน การกำหนดระเบียบและข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยว อาทิการแต่งกาย การนอน การกำหนดเวลาการเข้าออกบ้านพัก จึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อมิก่อให้เกิดปัญหาที่ขัดต่อวัฒนธรรม จารีต ประเพณีและความ เชื่อของชุมชน นักท่องเที่ยวจะต้องยอมรับ และปฏิบัติตาม ทั้งนี้ควรมีการชี้แจงในขั้นตอนการจองหรือ ลงทะเบียนการเข้าพัก หากนักท่องเที่ยวไม่สามารถปฏิบัติตามได้ชุมชนสามารถที่จะปฏิเสธการเข้าพักได้เช่นเดียวกัน

(6) การต้อนรับ

คนไทยเป็นผู้มีจิตใจโอบอ้อมอารีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตั้งสำนวนสุภาษิตไทยที่ว่า "เป็นธรรม เนียมไทยแท้แต่โบราณ ใครมาถึงเรือนชานต้องต้อนรับ" การต้อนรับนักท่องเที่ยวด้วยจิตวิญญาณดีจะทำให้ นักท่องเที่ยวเกิดความรู้สึกอบอุ่น ควรมีการจัดพื้นที่ต้อนรับในลักษณะจุดศูนย์กลางของชุมชน เพื่อ ดำเนินการต้อนรับ ลงทะเบียนการเข้าพัก หรือการให้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว อาจให้การต้อนรับ นักท่องเที่ยวด้วยวัฒนธรรมประจำถิ่น เช่น ภาคอีสานและเหนือ ต้อนรับด้วยการบายศรีสู่ขวัญ หรือ อาจจะเป็นช่อดอกไม้พวงมาลัยเล็ก ๆ ที่สามารถหาได้จากท้องถิ่นมอบให้กับนักท่องเที่ยว ก็จะเป็น การสร้างความประทับใจได้เมื่อเริ่มเข้าสู่ชุมชน

(7) การจองที่พัก

การจองที่พักสามารถทำได้หลายวิธีอาทิการจองทางไปรษณีย์ การจองทางโทรศัพท์ การจองทางแฟกซ์ การจองผ่านเครือข่าย Internet ที่สำคัญการจองที่พักควรได้รับการตอบสนองโดย ทันทีเพื่อเป็นการยืนยันการเข้าพักของนักท่องเที่ยว

ขั้นตอนของการจัดการระบบการจองที่พัก

- (1) จัดลำดับบ้านพักที่จะให้บริการ
- (2) ต้อนรับการจอง โดยอาจเรียกเก็บค่าบริการบางส่วน เพื่อป้องกันการยกเลิกของนักท่องเที่ยว
- (3) เก็บบันทึกข้อมูลการจองสำหรับการลงทะเบียนเข้าพัก

(8) การลงทะเบียน

การลงทะเบียนเข้าพักแบบ Home stay อาจไม่ต้องมีรูปแบบเหมือนโรงแรม แต่ควรเป็นรูปแบบการเก็บข้อมูลแบบง่ายๆ ขั้นตอนการต้อนรับและลงทะเบียน

- (1) กล่าวต้อนรับด้วยรอยยิ้ม
- (2) แจกรายละเอียดเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมการเข้าพักและบริการต่างๆ ที่จัดเตรียมไว้สำหรับนักท่องเที่ยว
- (3) ให้นักท่องเที่ยวกรอกรายละเอียดและลงชื่อในใบลงทะเบียนการเข้าพัก
- (4) แจกรายละเอียดข้อมูลที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับชุมชนและสภาพทั่วไป
- (5) นำนักท่องเที่ยวไปยังบ้านพัก

ความสำคัญของการลงทะเบียน

- (1) ทำให้เจ้าของบ้านทราบข้อมูลเกี่ยวกับนักท่องเที่ยว
- (2) ช่วยในการจัดเตรียมบ้านพัก

(9) การบริการอาหาร

-การนำเสนอรายการอาหารท้องถิ่นเป็นเสน่ห์ และจะทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจมากกว่าการนำเสนอรายการอาหารทั่ว ๆ ไป

-วัตถุดิบที่ใช้ในการปรุงอาหาร ควรเป็นสิ่งที่หาได้ในพื้นที่เป็นหลัก

-ควรมีการสอบถามข้อมูลความชอบในรสชาติของอาหารและประเภทของอาหารที่กินไม่ได้จากนักท่องเที่ยวตั้งแต่ในขั้นตอนของการจองที่พัก

-ภาชนะที่ใช้ในการปรุงและรับประทานอาหารต้องมีความสะอาดและปราศจากกลิ่น

-ควรแยกถังภาชนะที่ใส่อาหารกับแก้วน้ำดื่ม โดยให้ล้างแก้วน้ำก่อน

-มีอุปกรณ์ที่จำเป็นพื้นฐานในการประกอบอาหาร เช่น เตา ซึ่งอาจเป็นเตาแก๊ส หรือเตาถ่านก็ได้ คู่กับข้าว กระทะ หม้อ ตะหลิว

-เจ้าของบ้านและนักท่องเที่ยวควรรับประทานอาหารพร้อมกัน ซึ่งจะเป็นการเรียนรู้วัฒนธรรมการกินอาหารร่วมกัน

-ควรให้นักท่องเที่ยวเข้าร่วมในกิจกรรมการจัดการประกอบอาหาร หากนักท่องเที่ยวสนใจ

ส่วนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันโดยใช้แบบจำลองระบบเพชร (Diamond Model)

การวิเคราะห์ดังกล่าวสามารถอาศัยระบบเพชรที่เสนอโดย Prof. Porter ซึ่งได้วิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อม 4 ด้าน ได้แก่ (1) สถานะปัจจัยการผลิต (Factor Conditions) (2) สถานะอุปสงค์ (Demand Conditions) (3) อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน (Related and Supporting Industries) และ (4) ยุทธการ โครงสร้าง และสภาพการแข่งขัน (Firm Strategy, Structure and Rivalry) โดยความสัมพันธ์ของปัจจัยแวดล้อมทั้ง 4 ด้านจะมีผลสนับสนุนซึ่งกันและกัน (Porter, 1990)

1. สถานะปัจจัยการผลิต (Factor Conditions)

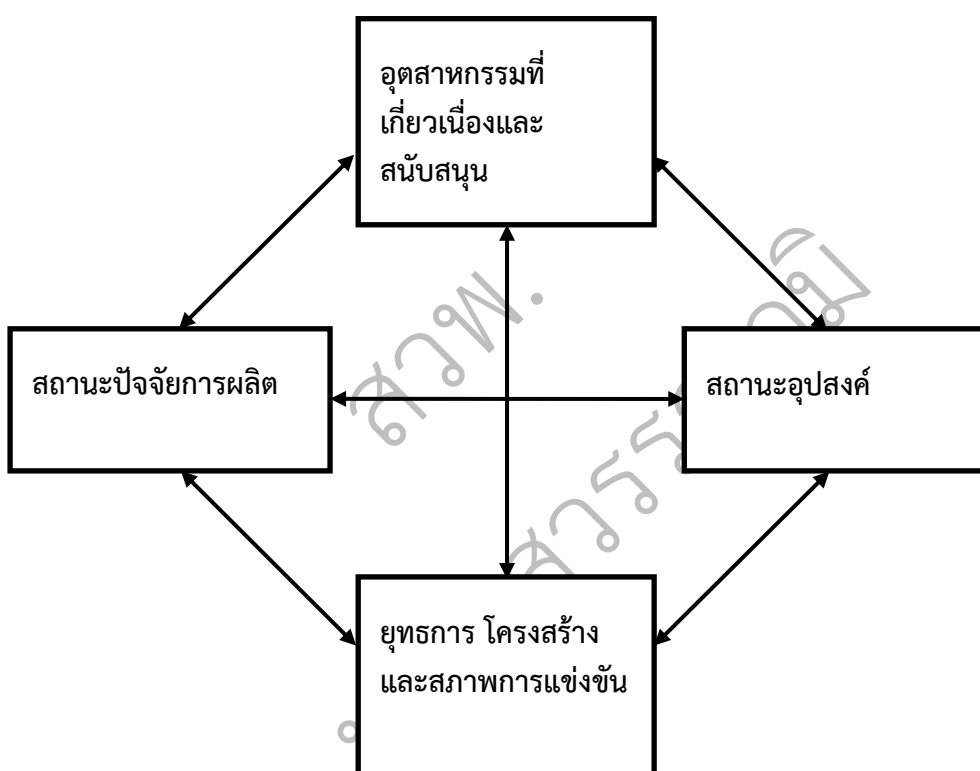
ปัจจัยการผลิตสามารถแบ่งลำดับขั้นได้เป็นปัจจัยการผลิตทั่วไป และปัจจัยการผลิตเฉพาะทาง โดยปัจจัยทั่วไป หมายถึง ระบบถนน แหล่งเงินทุนประเภทนี้ บุคลากรที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือต่ำกว่า ที่ไม่จำกัดว่าต้องใช้กับอุตสาหกรรมใดโดยเฉพาะสำหรับปัจจัยเฉพาะทาง หมายถึง บุคลากรที่ได้รับการศึกษาหรือการฝึกอบรมเฉพาะทาง ซึ่งมักเป็นบุคลากรที่มีการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี โครงสร้างพื้นฐานสำหรับจุดมุ่งหมายพิเศษเฉพาะทาง และวิทยาการความรู้ขั้นสูงที่ใช้ได้เฉพาะทาง เป็นต้น ปัจจัยเฉพาะทางเหล่านี้ใช้ได้เฉพาะบางอุตสาหกรรมเท่านั้น

ปัจจัยทั่วไปมักเป็นบ่อเกิดแห่งข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันขั้นต่ำ ในขณะที่ปัจจัยเฉพาะทางมักเป็นบ่อเกิดแห่งข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันขั้นสูง ปัจจัยเฉพาะทางก่อให้เกิดนวัตกรรมได้มากกว่าปัจจัยทั่วไป ในการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันหรือข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันของประเทศและของวิสาหกิจ ดังนั้น

จึงต้องยกระดับและเพิ่มจำนวนปัจจัยการผลิตอย่างไม่หยุดยั้ง จากปัจจัยทั่วไปสู่ปัจจัยเฉพาะทาง นอกจากนี้มาตรฐานในการแบ่งระหว่างปัจจัยทั่วไปกับปัจจัยเฉพาะทางก็ถูกยกสูงเรื่อยๆ ไปพร้อมๆ กับความเจริญก้าวหน้าของประเทศ ปัจจัยเฉพาะทางสำหรับปัจจุบันจะกลายเป็นปัจจัยทั่วไปในอนาคต

ในบางกรณีข้อได้เปรียบด้านปัจจัยการผลิตก็เกิดจากข้อเสียเปรียบด้านปัจจัยการผลิตได้ ผลก็คือจะช่วยสร้างแรงกดดันให้เกิดนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหา ส่งผลให้เทคโนโลยีที่มักจะชักนำไปสู่ข้อได้เปรียบทางการแข่งขันได้ ดังนั้น จึงไม่ใช่ความอุดมสมบูรณ์แห่งปัจจัยการผลิต แต่เป็นความขาดแคลนและแรงกดดันที่เป็นเหตุปัจจัยที่แท้จริงของข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันที่ยั่งยืน อีกทั้งข้อเสียเปรียบด้านปัจจัยการผลิตนั้นๆ เกิดขึ้นในประเทศนั้นก่อนประเทศอื่นๆ สิ่งนี้ ทำให้ประเทศนั้นเป็นประเทศแรก que พัฒนาข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันขึ้นมาเพื่อแก้ไขข้อเสียเปรียบด้านปัจจัยการผลิต

ภาพที่ 2.1 ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการแข่งขันตามแนวคิดระบบเพชร

2. สถานะอุปสงค์ (Demand Conditions)

อุปสงค์ในประเทศมีผลต่อรูปแบบที่บริษัทต่างๆ มองและตอบสนองความต้องการของผู้ซื้อ ประเทศจะมีข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันในอุตสาหกรรมหรือส่วนของอุตสาหกรรมที่อุปสงค์ในประเทศมีรูปแบบแห่งความต้องการของผู้ซื้อที่ชัดเจนกว่าหรือก่อนประเทศอื่น นอกจากนี้ ประเทศจะมีข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันในอุตสาหกรรมหรือส่วนของอุตสาหกรรมที่ผู้ซื้อในประเทศกดดันให้วิสาหกิจต่างๆ ในประเทศมีนวัตกรรมเร็วกว่า เพื่อให้ได้ข้อได้เปรียบทางการแข่งขันสูงกว่าประเทศอื่น ข้อแตกต่างระหว่างลักษณะของอุปสงค์ในประเทศของประเทศต่างๆ จะก่อให้เกิดความแตกต่างระหว่างประเทศในด้านข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันของประเทศ ดังนั้นสามารถแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการอยู่ใกล้กับผู้ซื้อรายที่สำคัญต่อการเสริมสร้างรักษาข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันของวิสาหกิจและของประเทศ อุปสงค์ในประเทศมีลักษณะ 3 ข้อที่มีความสำคัญต่อการเสริมสร้างและรักษาข้อได้เปรียบทางการแข่งขันของประเทศ คือ

2.1 ส่วนผสมของอุปสงค์ในประเทศในอุตสาหกรรมเดียวกัน ตลาดบางส่วนมีอุปสงค์ในประเทศที่คล้ายคลึงกับตลาดโลก ในขณะที่ตลาดบางส่วนในประเทศก็มีที่แตกต่างจากตลาดโลกมาก วิสาหกิจหรือผู้ประกอบการผลิตจึงมักจะมีข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันระหว่างประเทศในตลาดส่วนที่คล้ายคลึงกับอุปสงค์โลก ถ้าตลาดส่วนนั้นเป็นส่วนที่มีความสำคัญมากต่อตลาดในประเทศของอุตสาหกรรม และมีความสำคัญมากกว่าตลาดส่วนเดียวกันของอุตสาหกรรมนั้นในประเทศอื่น

2.2 ผู้ซื้อที่รู้จัก ผู้ซื้อที่รู้จักในสินค้าหรือบริการใดก็จะตั้งมาตรฐานไว้สูงเวลาเลือกซื้อสินค้าหรือบริการนั้น ซึ่งเท่ากับเป็นแรงกดดันให้วิสาหกิจต้องพัฒนาข้อได้เปรียบด้านการแข่งขัน ดังนั้นประเทศจะมีข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันในอุตสาหกรรมที่มีผู้ซื้อในประเทศที่รู้จักดีกว่าผู้ซื้อในต่างประเทศ คำว่าผู้ซื้อในที่นี้หมายถึงทั้งผู้อุปโภคบริโภค ช่องทางการจัดจำหน่าย หรือผู้ซื้อที่เป็นบริษัท สถาบัน องค์กร และโรงงานต่างๆ

2.3 อุปสงค์ในประเทศเกิดขึ้นก่อนประเทศอื่น อุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองอุปสงค์ในประเทศจะได้เปรียบด้านการแข่งขันระหว่างประเทศ ถ้าอุปสงค์ต่อสินค้าหรือบริการนั้นเกิดขึ้นในประเทศนั้นก่อนประเทศอื่น ในบางกรณีผู้ซื้อในประเทศที่รู้จักดีกว่าผู้ซื้อในต่างประเทศก็อาจก่อให้เกิดอุปสงค์ในประเทศล่วงหน้าและล้าหน้าอุปสงค์ในต่างประเทศ ในทางตรงกันข้ามถ้าอุปสงค์ในประเทศเกิดขึ้นแล้วก็เกิดขึ้นเฉพาะในประเทศนั้น โดยไม่กลายเป็นอุปสงค์สากล อุตสาหกรรมในประเทศสำหรับอุปสงค์นั้นก็เสียเปรียบด้านการแข่งขันระหว่างประเทศหรือถ้าอุปสงค์ในประเทศตอบสนองอย่างล่าช้าต่อความต้องการใหม่ที่เป็นสากลประเทศนั้นก็เสียเปรียบด้านการแข่งขันระหว่างประเทศในอุตสาหกรรมนั้น

ทั้งนี้ ขนาดของอุปสงค์ในประเทศมีความสำคัญมาก คือ ตลาดใหญ่มีโอกาสสูงกว่าตลาดเล็กที่จะลดต้นทุนต่อหน่วยที่เกิดจากการผลิตครั้งละมากๆ (Economies of Scale) หรือที่จะลดต้นทุนต่อหน่วยที่เกิดจากการสะสมความชำนาญที่ได้จากการผลิตหลายๆ ครั้ง (Learning Curve) แต่ขนาดของอุปสงค์ในประเทศอาจไม่สำคัญในบางกรณี ถ้าประเทศเล็กที่อุปสงค์ในประเทศมีขนาดเล็กเกินไป อาจเพิ่มขนาดของอุปสงค์ด้วยการส่งออก อย่างไรก็ตาม ตลาดใหญ่มีความสำคัญและจะไม่ช่วยส่งเสริมให้เกิดข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันของประเทศ ถ้าขาดซึ่งลักษณะที่ดีของอุปสงค์ในประเทศ

3. อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน (Related and Supporting Industries)

การที่ประเทศมีอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนที่มีข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันระหว่างประเทศมีประโยชน์ในการก่อให้เกิดข้อได้เปรียบทางการแข่งขันระหว่างประเทศของอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนนั้นมีความเกี่ยวเนื่องด้านการผลิตอยู่ ทั้งนี้มาจากสาเหตุปัจจัย 3 ประการ ได้แก่

3.1 ช่องทางที่รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และบางครั้งมีสิทธิพิเศษมากกว่าผู้อื่นในต่างประเทศ ในการเข้าถึงวัตถุดิบหรือชิ้นส่วนที่ดีที่สุด

3.2 ความร่วมมือกันอยู่ตลอดเวลาระหว่างวิสาหกิจผู้ใช้กับวิสาหกิจผู้ผลิตวัตถุดิบ ชิ้นส่วน หรือเครื่องจักร

3.3 ความร่วมมือกันอยู่ตลอดเวลาในกระบวนการนวัตกรรม และกระบวนการยกระดับและเพิ่มจำนวนบ่อเกิดแห่งข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันในระบบคุณค่าโลกของทั้งวิสาหกิจและซัพพลายเออร์ การที่ทั้งสองฝ่ายร่วมมือกันแก้ปัญหาหรือแลกเปลี่ยนการวิจัยและพัฒนาจะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้นได้อย่างรวดเร็วขึ้น

ประเทศใดประเทศหนึ่งไม่จำเป็นต้องมีข้อได้เปรียบทางการแข่งขันครบ สำหรับทุกอุตสาหกรรมสนับสนุนของอุตสาหกรรมหนึ่ง เพื่อให้อุตสาหกรรมนั้นมีข้อได้เปรียบด้านการแข่งขัน วัตถุดิบหรือชิ้นส่วนที่สามารถซื้อหามาได้จากต่างประเทศจะไม่สำคัญมากนักต่อข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันของประเทศ และถ้าอุตสาหกรรมสนับสนุนอุตสาหกรรมหนึ่งตั้งอยู่ในประเทศเดียวกัน จะมีโอกาสสูงที่จะประสบความสำเร็จระหว่างประเทศในอุตสาหกรรมนั้น และมีความได้เปรียบทางการแข่งขันระหว่างประเทศกับอุตสาหกรรมที่ล้วนเป็นอุตสาหกรรมสนับสนุนต่ออุตสาหกรรมนั้นในประเทศอื่นๆ

4. ยุทธการ โครงสร้าง และสภาพการแข่งขัน (Firm Strategy, Structure and Rivalry)

ประเทศมักจะประสบความสำเร็จระหว่างประเทศในอุตสาหกรรมที่มีบ่อเกิดแห่งข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันที่สอดคล้องกับระบบจัดการ อันหมายถึงการเลือกใช้ยุทธการและโครงสร้างของบริษัทที่สะท้อนลักษณะเฉพาะทางนวัตกรรมของประเทศนั้น เช่น ประเทศเยอรมนีมีพื้นฐานทางเทคโนโลยีระดับสูง ชักนำสู่การผลิตสินค้าที่ต้องใช้เทคโนโลยีมากเป็นพิเศษ หรือสินค้าที่ต้องอาศัยการผลิตที่แม่นยำสูงมาก จึงประสบความสำเร็จในอุตสาหกรรมรถยนต์ เคมี เครื่องจักรที่สลับซับซ้อน เป็นต้น

ส่วนสภาพการแข่งขันระหว่างประเทศจะเป็นตัวกำหนดตัวหนึ่งในระบบเพชร โดยการแข่งขันที่รุนแรงของอุตสาหกรรมในประเทศ จะทำให้อุตสาหกรรมนั้นประสบความสำเร็จระหว่างประเทศในระดับที่สูงมาก เนื่องจากจะเกิดแรงกดดันระหว่างกันให้มีการพัฒนานวัตกรรม ซึ่งการแข่งขันในประเทศที่เข้มข้น มักจะกดดันให้เกิดการส่งออก เพื่อแสวงหาตลาดเพิ่มเติมหรือเพื่อก่อให้เกิดความได้เปรียบด้านต้นทุนที่ลดลงเมื่อมีการผลิตครั้งละมากๆ

กระบวนการแข่งขันข้างต้นจะทวีคูณประโยชน์ขึ้นอีกมาก ถ้าผู้แข่งขันในอุตสาหกรรมเดียวกันไม่อยู่กระจัดกระจายทั่วประเทศ แต่กระจุกตัวอยู่ในบริเวณหรือเมืองเดียวกัน และการเปิดตลาดในประเทศโดยไม่กีดกันการนำเข้าอย่างสมบูรณ์ อาจทดแทนการขาดแคลนสภาพการแข่งขันในประเทศที่เข้มข้นได้บ้าง

สำหรับประเทศเล็กๆ และจำนวนผู้แข่งขันเพียงอย่างเดียวไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ จุดสำคัญคือ คุณภาพของการแข่งขันต้องเข้มข้นด้วย เพราะสภาพการแข่งขันในประเทศที่เข้มข้นถือได้ว่าเป็นทรัพยากรที่ล้ำค่าของประเทศ

นอกจากตัวกำหนดทั้งสี่ในระบบเพชรแล้ว ยังมีปัจจัยภายนอกที่มีบทบาทต่อปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการแข่งขันอีก 2 ประการ คือ

เหตุสุดวิสัย หมายถึง การเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของวิสาหกิจต่างๆ ในอุตสาหกรรม เช่น สิ่งประดิษฐ์ใหม่ การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีครั้งสำคัญ (เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีชีวภาพ ไมโครอิเล็กทรอนิกส์ ฯลฯ) การเปลี่ยนแปลงทางราคาปัจจัยการผลิตที่สำคัญ (วิกฤตการณ์น้ำมัน ฯลฯ) การเปลี่ยนแปลงทางตลาดการเงินโลกหรืออัตราแลกเปลี่ยนครั้งสำคัญ การเพิ่มสูงขึ้นมากอย่างกะทันหันของอุปสงค์โลกหรืออุปสงค์ในแถบหนึ่งของโลก การตัดสินใจทางการเมืองโดยรัฐบาลประเทศอื่น สงคราม และปัญหาภัยธรรมชาติ เป็นต้น

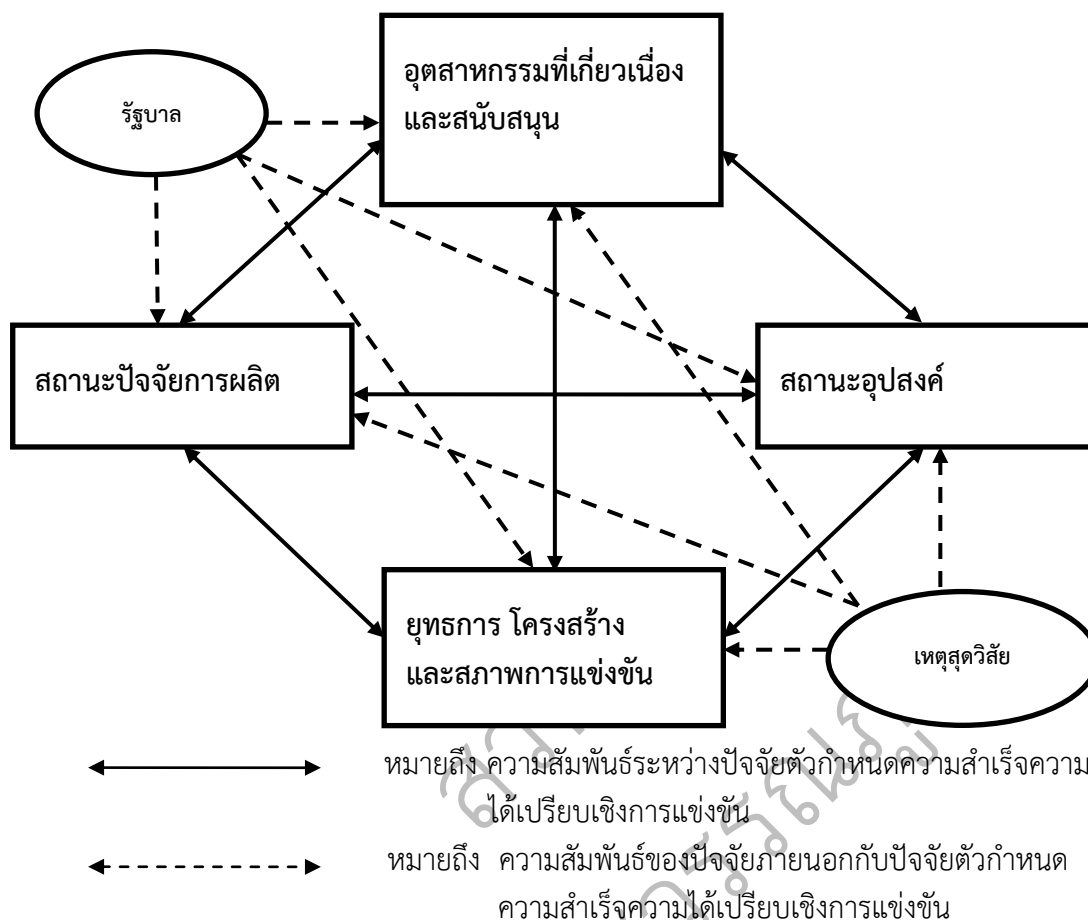
เหตุสุดวิสัยมีความสำคัญต่อการกำหนดข้อได้เปรียบทางการแข่งขันของประเทศ เพราะเหตุสุดวิสัย ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างอุตสาหกรรมในระบบเพชรหรือในปัจจัยที่มีผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของอุตสาหกรรม เหตุสุดวิสัยอาจลบล้างข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันของผู้แข่งขันรายเดิม จึงเกิดช่องว่างที่ผู้แข่งขันรายใหม่สามารถเอาชนะผู้แข่งขันรายเดิมได้ ในขณะที่เหตุสุดวิสัยก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างอุตสาหกรรมในระบบเพชรหรือในปัจจัยที่กำหนดความได้เปรียบด้านการแข่งขันของอุตสาหกรรมของประเทศที่จะประสบความสำเร็จในการใช้ประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงนั้น ก็คือประเทศที่มีระบบเพชรที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงนั้น

รัฐบาล เป็นสถาบันที่มีผลต่อและพร้อมๆ กับได้รับผลจากตัวกำหนดทั้งสี่ทั้งที่เป็นผลทางบวกและผลทางลบ ดังเช่น ปัจจัยการผลิตในประเทศได้รับผลกระทบจากนโยบายรัฐด้านตลาดหลักทรัพย์ ด้านการศึกษา ด้านเงินช่วยเหลือจากรัฐบาล เป็นต้น อุปสงค์ในประเทศได้รับผลกระทบจากนโยบายรัฐบาลด้านมาตรฐานสินค้า และด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของผู้ซื้อ ผู้บริโภค รวมทั้งรัฐบาลยังเป็นผู้ซื้อรายใหญ่ของสินค้าและบริการหลายๆ ชนิด อุตสาหกรรมสนับสนุนและเกี่ยวเนื่องในประเทศ ได้รับผลกระทบจากนโยบายรัฐบาลด้านการโฆษณาและด้านอื่นๆ ยุทธการ โครงสร้าง และสภาพการแข่งขันในประเทศของวิสาหกิจ ได้รับผลกระทบจากนโยบายรัฐด้านภาษี และด้านป้องกันการผูกขาด เป็นต้น

รัฐบาลสามารถส่งเสริมหรือขัดขวางการเสริมสร้างรักษาข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันของประเทศ แต่รัฐบาลไม่มีความสามารถที่จะสร้างข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันของประเทศได้เองโดยตรง การสร้างข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันของประเทศเป็นบทบาทของภาคธุรกิจเอกชน

การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของการรวมกลุ่มอุตสาหกรรม โดยพิจารณาทั้ง ปัจจัยภายในและภายนอก ตามระบบเพชรที่สมบูรณ์ แสดงดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 ระบบเพชรที่สมบูรณ์

ส่วนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์แบบแมทริกซ์ (TOWS Matrix)

การประเมินสภาพแวดล้อม โดยการวิเคราะห์ให้เห็นถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัดแล้ว ก็จะนำมาข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ในรูปแบบความสัมพันธ์แบบเมตริกซ์โดยใช้ภาพที่เรียกว่า TOWS MATRIX โดย TOWS MATRIX เป็นภาพการวิเคราะห์ที่นำข้อมูลที่ได้อจากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัดมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดออกมาเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ประเภทต่าง ๆ โดยใช้ภาพการวิเคราะห์ที่เราเรียกว่า ภาพ TOWS Matrix ก็เหมาะที่จะนำมาใช้ประกอบคู่มือที่ตีพิมพ์วิธีหนึ่ง อันที่จะทำให้กลยุทธ์มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่ง TOWS ย่อมาจาก Threat Opportunities-Weaknesses-Strengths ในภาษาไทยก็หมายถึง สิ่งกีดขวาง-โอกาส-จุดอ่อน-จุดแข็ง (พิบูล ทีปะपाल, 2551)

TOWS Matrix ก็คือภาพซึ่งแสดงถึง

T ไตแก สิ่งกีดขวาง ณ ภายนอกที่ทำให้องค์กรไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้

O ไตแก โอกาส ณ ภายนอกที่ช่วยเกื้อหนุนให้องค์กรบรรลุเป้าหมายได้

W ไตแก จุดอ่อนหรือจุดด้อยภายในองค์กรที่ถ่วงหรือเหนี่ยวรั้งไว้มิให้องค์กรบรรลุสุเปา

หมายได้

S ไตแก จุดแข็งหรือจุดเด่นภายในองค์กรที่เป็นตัวผลักดันให้องค์กรบรรลุสุเปาหมาย

S จุดแข็ง (ภายใน)	W จุดอ่อน (ภายใน)
O โอกาส (ภายนอก)	T สิ่งกีดขวาง (ภายนอก)

ภาพที่ 2.3 ความสัมพันธ์แบบแมทริกซ์ TOWS Matrix

การนำเทคนิคที่เรียกว่า TOWS Matrix มาใช้ในการวิเคราะห์ เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์และกลยุทธ์นั้นจะมีขั้นตอนการดำเนินการที่สำคัญ 2 ขั้นตอนดังนี้

1. การระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัด โดยที่การประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นการระบุให้เห็นถึงจุดแข็งและจุดอ่อนจะเป็นการประเมินภายในองคการ ส่วนการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นโอกาสและข้อจำกัดจะเป็นการประเมินภายนอกองคการ กล่าวได้ว่าประสิทธิผลของการกำหนดกลยุทธ์ที่ใช้เทคนิค TOWS Matrix นี้จะขึ้นอยู่กับความสามารถในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัด ที่ละเอียดในทุกแง่มุม เพราะถ้าวิเคราะห์ไม่ละเอียดหรือมองไม่ทุกแง่มุม จะส่งผลทำให้การกำหนดกลยุทธ์ที่ออกมาจะขาดความแหลมคม

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจุดแข็งกับโอกาส จุดแข็งกับข้อจำกัด จุดอ่อนกับโอกาส และจุดอ่อนกับข้อจำกัด ซึ่งผลของการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในข้อมูลแต่ละคู่ดังกล่าวทำให้เกิดยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท คือและยังมีการผสมผสานกันขององคประกอบภายในและภายนอกเหล่านี้ด้วย ซึ่งก็ทำให้เกิดกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่เหมาะสมขึ้นมาซึ่งก็คือ

2.1 กลยุทธ์ SO หรือกลยุทธ์จุดแข็งกับโอกาส ไตแก กลยุทธ์ที่องค์กรจะใช้ความเข้มแข็งภายในฉวยประโยชน์จากโอกาส ณ ภายนอกที่เปิดโอกาสให้ ซึ่งทุกองคกรต่างก็อยากได้ความเข้มแข็งภายในเพื่อให้สามารถฉวยประโยชน์จากสถานการณ์หรือเหตุการณ์ และสิ่งแวดล้อม ณ ภายนอกได้ด้วยกันทั้งสิ้น และหลายองคกรใช้กลยุทธ์ WO, ST, WT ก็เพื่อจะกลับเขาสู่อสถานการณ์ที่จะสามารถใช้ กลยุทธ์ SO ได้อีกนั่นเอง หมายความว่า เมื่อองคกรมีความอ่อนแอภายในก็จะพยายามปรับปรุงให้ภายในเข้มแข็งขึ้น และเมื่อองคกรประสบกับสิ่งกีดขวาง ณ ภายนอกพยายามหลีกเลี่ยงและมุ่งเขาหาโอกาสที่เป็นคุณต่อองคกรให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

2.2 กลยุทธ์ WO หรือกลยุทธ์จุดอ่อนกับโอกาส ไตแก กลยุทธ์ที่องค์กรจะปรับปรุงแก้ไขความอ่อนแอภายในโดยอาศัย หรือฉวยประโยชน์จากโอกาส ณ ภายนอกที่เปิดโอกาสให้ เพราะบางครั้งสิ่งแวดล้อม ณ ภายนอกดีมากแต่ถ้าองคกรมีปัญหาภายในเองก็เป็นที่น่าเสียดายที่ไม่อาจรับประโยชน์จากโอกาส ณ

ภายนอกที่เปดกว้างใหญ่ในขณะนั้น และนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็งและข้อจำกัดมาพิจารณาารวมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ในเชิงป้องกัน ทั้งนี้เนื่องจากองค์กรมีจุดแข็ง ขณะเดียวกันองค์กรก็เจอกับสภาพแวดล้อมที่เป็นข้อจำกัดจากภายนอกที่องค์กรควบคุมไม่ได้ แต่องค์กรสามารถไขจุดแข็งที่มีอยู่ในการป้องกันข้อจำกัดที่มาจากภายนอกได้

2.3 กลยุทธ์ ST หรือกลยุทธ์จุดแข็งกับสิ่งกีดขวาง ไตแกกลยุทธ์ที่ใช้ความเข้มแข็งภายในขององค์กรหลีกเลี่ยงหรือลดทอนอิทธิพลของสิ่งกีดขวาง ณ ภายนอกนั้นเองได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดอ่อน และโอกาสมาพิจารณาารวมกันเพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์ หรือกลยุทธ์ในเชิงแก้ไขทั้งนี้ เนื่องจากองค์กรมีโอกาสที่จะนำแนวคิดหรือวิธีใหม่ ๆ มาใช้ในการแก้ไขจุดอ่อนที่องค์กรมีอยู่ได้ ตัวอย่าง ระบบราชการมักมีจุดอ่อน คือ มีขั้นตอนการทำงานที่ยาว ใช้เวลามาก ขณะเดียวกันก็มีโอกาสคือ โอกาสของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ ทั้งหมดสามารถนำมากำหนดยุทธศาสตร์เชิงแก้ไขคือ ยุทธศาสตร์การส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารมาใช้ในการบริหารจัดการ และในกระบวนการทำงานของราชการให้มากขึ้น (E-Administration)

2.4 กลยุทธ์ WT หรือกลยุทธ์จุดอ่อนกับสิ่งกีดขวาง ไตแก กลยุทธ์ที่ปกป้องตัวเองอย่างที่สุด คือ พยายามลดความอ่อนแอภายในให้ได้ และพยายามหลีกเลี่ยงสภาวะแวดล้อมภายนอกที่กีดขวางคุกคามให้ได้มากที่สุด องค์กรใดหากเผชิญกับสิ่งกีดขวางภายนอกมากมายและภายในอ่อนแอองค์กรนั้น ก็จะตกอยู่ในสถานการณ์ที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง อาจทำได้เพียงการต่อเพื่อให้อยู่รอดได้หรือไม่ก็ควรรวมกิจการหรือไม่ก็ต้องยอมล้มละลาย ฯลฯ เป้าหมายของการนำปัจจัยต่าง ๆ มาเทียบหรือมาประกอบกันนี้ เพื่อให้ได้แนวคิดในการกำหนดกลยุทธ์ยุทธศาสตร์หรือยุทธวิธีที่เป็นไปได(Alternative Strategies) เท่านั้น ยังไม่ใช่วิธีการคัดเลือกกว่ากลยุทธ์โดยยุทธศาสตร์หรือยุทธวิธีที่ดีที่สุด และก็มีใช้วางกลยุทธ์ยุทธศาสตร์หรือยุทธวิธีในตาราง (TOWS Matrix) นี้จะถูกนำมาเอาไปใช้ให้หมด ซึ่งแนวทางการกำหนดกลยุทธ์ ยุทธศาสตร์หรือยุทธวิธีจะเป็นอีกเรื่องหนึ่งต่างหาก

ส่วนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis)

เป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์ซึ่งช่วยในการกำหนดจุดแข็งและจุดอ่อนจากสิ่งแวดล้อมภายใน โอกาสและอุปสรรคจากสิ่งแวดล้อมภายนอก ตลอดจนผลกระทบที่มีจากปัจจัยเหล่านี้ต่อการทำงานในองค์กร หรือหมายถึง วิธีการที่ช่วยในการกำหนดจุดแข็งขององค์กร จุดอ่อนขององค์กร โอกาสจากสิ่งแวดล้อมภายนอกและอุปสรรคจากสิ่งแวดล้อมภายนอก (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และสมชาย หิรัญกิตติ, 2541)

1. จุดแข็ง (Strengths) หมายถึง ความสามารถและสถานการณ์ภายในองค์กรที่เป็นบวกซึ่งองค์กรนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการทำงาน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์หรือหมายถึง การดำเนินงานภายในที่องค์กรทำได้ดี

2. จุดอ่อน (Weaknesses) หมายถึง สถานการณ์ภายในองค์กรที่เป็นลบ และด้อยความสามารถ ซึ่งองค์กรไม่สามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์หรือหมายถึง การดำเนินงานภายในที่องค์กรทำได้ไม่ดี

3. โอกาส (Opportunities) หมายถึง ปัจจัยและสถานการณ์ภายนอกที่เอื้ออำนวยให้การทำงานขององค์กรบรรลุวัตถุประสงค์หรือหมายถึง สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการขององค์กร

4. อุปสรรค (Threats) หมายถึง ปัจจัยและสถานการณ์ภายนอกที่ขัดขวางการทำงานขององค์กร ไม่ให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือหมายถึง สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นปัญหาต่อองค์กรบางครั้งการจำแนกโอกาสและอุปสรรค เป็นสิ่งที่ทำได้ยาก เพราะทั้งสองสิ่งนี้สามารถเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งการเปลี่ยนแปลงอาจทำให้สถานการณ์ที่เคยเป็นโอกาส กลักลับกลายเป็นอุปสรรคได้และในทางกลับกัน อุปสรรคอาจกลับกลายเป็นโอกาสได้เช่นกัน ด้วยเหตุนี้องค์กรมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ของตนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์แวดล้อม

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จุฑามาศ ถนอมถิ่น (2552) ศึกษาศึกษาศักยภาพธุรกิจที่พักแรมเกสต์เฮาส์ในอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานของธุรกิจเกสต์เฮาส์ และวิเคราะห์ศึกษภาพการจัดการของธุรกิจเกสต์เฮาส์ในอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งตัวชี้วัดศึกษภาพได้จากการประยุกต์แนวคิดมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว ประเภทเกสต์เฮาส์ ของสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ซึ่งมีทั้งหมด 7 หมวด 37 ตัวชี้วัด และวัดศึกษภาพจากการวัดระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเกสต์เฮาส์ โดยใช้แบบสอบถาม ผลการศึกษาศักยภาพธุรกิจเกสต์เฮาส์ พบว่า มีศักยภาพในระดับดี มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.87 โดยเฉพาะในด้านสถานที่ตั้งและสภาพแวดล้อมที่ดีของเกสต์เฮาส์ และห้องพักรับรองอำนวยความสะดวกได้มาตรฐาน ส่วนของศักยภาพที่มีระดับต่ำ ได้แก่ หมวดคุณลักษณะเสริมอื่นๆ โดยเกสต์เฮาส์ส่วนใหญ่ไม่มีการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยว และหมวดการให้บริการซึ่งไม่มีการบริการที่หลากหลายให้แก่ผู้เข้าพัก

ชฎานันต์ย์ คุปตะวินทุ (2559) ศึกษาแนวทางพัฒนาการจัดการโฮมสเตย์บ้านหม้อ อำเภอเมืองจังหวัดเพชรบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการโฮมสเตย์ และความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการโฮมสเตย์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม ผลการศึกษา พบว่า ด้านที่พักควรมีการประดับตกแต่งรอบบ้านพัก เป็นข้อที่มีความเป็นไปได้ในการนำแนวทางไปพัฒนาการจัดการโฮมสเตย์บ้านหม้อให้ประสบความสำเร็จมากที่สุด ส่วนด้านอาหารและโภชนาการ ควรมีความสะอาด ถูกสุขอนามัย ความปลอดภัย พบว่า รายการนำเที่ยวควรมีความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว นอกจากนี้ควรมีการประชาสัมพันธ์โฮมสเตย์ผ่านทางอินเทอร์เน็ต เช่น ทำเว็บไซต์ของโฮมสเตย์บ้านหม้อด้วยตนเอง โดยการจัดอบรมการสร้างเว็บไซต์โฮมเพจ ให้แก่เจ้าหน้าที่ของ อบต.บ้านหม้อ

ณัฐพัชร มณีโรจน์ และนราศรี ไวนิชกุล (2559) ศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อการวิเคราะห์ปัจจัยการแข่งขันของการเที่ยวเชิงการแพทย์ของประเทศไทย และกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาขีดความสามารถการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ของประเทศไทย โดยรวบรวมข้อมูลจากสัมภาษณ์ผู้ให้สำคัญ ซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ ผู้บริหารโรงพยาบาลที่ผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานสากล บุคลากรทางการแพทย์ ผู้ประกอบการตัวแทนท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ รวม 25 คน เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้การวิเคราะห์ความได้เปรียบเชิงการแข่งขันตามแบบจำลองเพชรที่สมบูรณ์ (Diamond Model) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และภายนอกของการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ โดยใช้ SWOT Analysis และใช้ TOWS Matrix รวมถึงใช้การวิเคราะห์เนื้อหาในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า ประเทศไทยมีความได้เปรียบเชิงการแข่งขัน ดังนี้ ค่ารักษาพยาบาลถูก บุคลากรทางการแพทย์มีความเชี่ยวชาญ มีโรงพยาบาลผ่านการรับรองมาตรฐานระดับสากล (JCI) มากกว่า 30 โรงพยาบาล เครื่องมือทางการแพทย์ทันสมัย บุคลากรการแพทย์ที่มีจิตใจใฝ่บริการ การบริการที่เป็นเลิศ อัตลักษณ์ความเป็นไทย และทรัพยากรการท่องเที่ยวอุดมสมบูรณ์ ส่วนด้านที่มีความจำเป็นต้องพัฒนาเพื่อยกระดับให้ประเทศเป็นศูนย์กลางการแพทย์แห่งเอเชีย ได้แก่ การส่งเสริมการตลาดเฉพาะเป้าหมายมากขึ้นจัดทำฐานข้อมูล และความเชี่ยวชาญ รายสาขาของโรงพยาบาล พัฒนาทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้บุคลากรทางการแพทย์ อนุญาตให้แพทย์ชาวต่างประเทศเข้ามาทำงานในประเทศไทยได้นานขึ้น นักท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ ญาติ และผู้ติดตามพำนักในประเทศได้นานขึ้น เร่งผลิตแพทย์เฉพาะทาง รวมถึงผลิตแพทย์และบุคลากรทางการแพทย์ ส่งเสริมให้โรงพยาบาลเอกชนรับรองมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น ส่งเสริมการวิจัยและการผลิตเครื่องมือ อุปกรณ์ทางการแพทย์ และสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐาน รวมถึงเส้นทางการเชื่อมโยงระหว่างหัวเมืองหลักกับเมืองย่อย เพื่อสนับสนุน อำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวและพักผ่อนของผู้ป่วย ญาติ และผู้ติดตาม

บริรักษ์ รัตนาวังเจริญ (2555) ศึกษาศึกษภาพธุรกิจที่พักโฮสเทลในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะโครงการและการดำเนินงานของการประกอบธุรกิจที่พักแบบโฮสเทล และวิเคราะห์ศักยภาพการดำเนินงานและความพึงพอใจของผู้ใช้บริการธุรกิจที่พักแบบโฮสเทล รวมทั้งศึกษาถึงอุปทานความสามารถในการรองรับอุปสงค์ในกลุ่มธุรกิจประเภทนี้ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เครื่องมือที่ใช้ คือแบบสอบถาม ผลการศึกษา พบว่า ธุรกิจที่พักโฮสเทลส่วนใหญ่มีศักยภาพอยู่ในระดับที่ดี โดยประยุกต์จากเกณฑ์มาตรฐานที่พักเพื่อท่องเที่ยว ประเภทเกสต์เฮาส์และโฮสเทล ของสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ผู้ประกอบได้มีการสร้างจุดเด่นให้กับโฮสเทลของตน เช่น การให้ความเป็นกันเองแก่ผู้เข้าพัก การให้บริการเสริมต่างๆ เป็นต้น

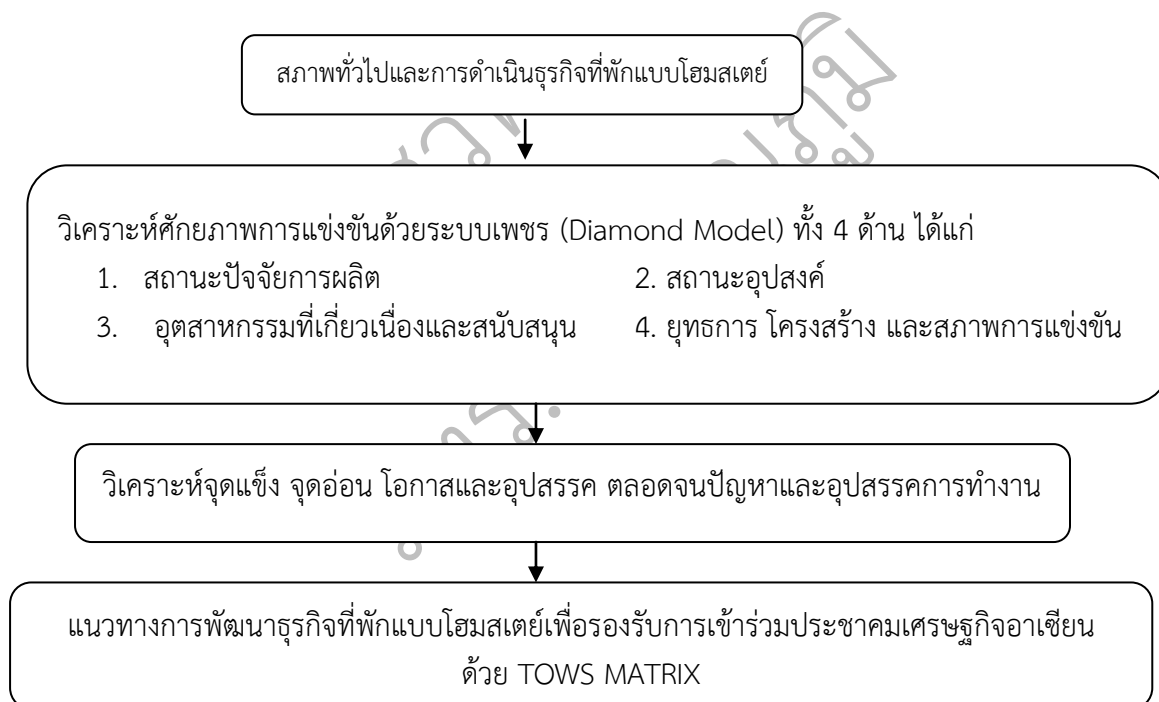
ปวีณา ศิวาลัย และดร. รัตน์พงษ์ สอนสุภาพ (2557) ศึกษาการปรับตัวของธุรกิจโรงแรมไทยเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษา โรงแรมเอ็มโพเรียมสวีท บาย ซาเทรียม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปรับตัวของธุรกิจโรงแรมไทย เพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และศึกษาแนวทางการบริหารจัดการของโรงแรมเอ็มโพเรียมสวีท บาย ซาเทรียม โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถาม ผลการศึกษา พบว่า การเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 จะส่งผลดีต่อธุรกิจโรงแรมในด้านโอกาสที่จะดึงดูดกลุ่มลูกค้าใหม่ การปรับราคาห้องพักและแพคเกจ การได้แรงงานที่มีทักษะทางด้านภาษาและงานเฉพาะด้าน แต่ที่สำคัญคือการรักษากลุ่มลูกค้าเก่าไว้ให้ได้โดยการรักษามาตรฐานในการให้บริการ เน้นการนำเสนอบริการที่แสดงออก

ถึงความเป็นไทย รวมถึงการวางแผนกลยุทธ์ด้านการขายและการตลาดที่ดี โดยสิ่งที่ต้องระวังคือคู่แข่งที่มาลงทุนด้านธุรกิจโรงแรมก็เพิ่มมากขึ้น รวมถึงอาจมีการโยกย้ายแรงงานบ่อยขึ้นด้วยเช่นกัน

อิสรา เสยานนท์ (2553) ศึกษาการสร้างมูลค่าการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของธุรกิจโฮมสเตย์ กรณีศึกษาโฮมสเตย์บริเวณตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการบริหารจัดการโฮมสเตย์ที่บริเวณตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม และนำเสนอแนวทางปฏิบัติธุรกิจโฮมสเตย์และสร้างองค์ความรู้ให้ผู้ประกอบการในการบริหารจัดการธุรกิจโฮมสเตย์ให้กับผู้ประกอบการ ภาครัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ความต้องการที่เกี่ยวกับโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก ซึ่งความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับโฮมสเตย์ใน 5 ระดับแรก คือ 1) นักท่องเที่ยวมีความต้องการในเรื่องของการต้อนรับที่เต็มใจ และมีความเป็นมิตรอยู่ 2) ความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีของผู้ให้บริการต่อผู้รับบริการ 3) ความปลอดภัยในชีวิตและความปลอดภัยในทรัพย์สิน 4) ความเป็นกันเองความเอื้อเฟื้อ และ 5) ทัศนียภาพรอบของของโฮมสเตย์

2.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 2.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3 วิธีวิจัย

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1.1 การเก็บรวบรวม

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ มีข้อมูลในการวิจัย 2 ประเภท คือ

1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ประกอบการธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์โดยตรง โดยใช้แบบสอบถามเชิงโครงสร้าง (Structural Questionnaire) เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้างต้น

2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่รวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่สำคัญ เช่น ตำรา เอกสารทางวิชาการ ผลงานวิจัย วารสาร หนังสือพิมพ์ สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์และเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ในประเด็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาธุรกิจโรงแรมในการรองรับการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

3.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

จากข้อมูลทั้งแบบปฐมภูมิและทุติยภูมิที่รวบรวมได้ จะนำมาทำการวิเคราะห์ ดังนี้

1) เพื่อตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพทั่วไป และสภาพเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยว รวมทั้งที่พักแบบโฮมสเตย์ กรณีศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์ มาทำการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method)

2) เพื่อตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ศักยภาพของธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์เพื่อรองรับการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งได้ทำการวิเคราะห์ศักยภาพของธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์ กรณีศึกษาพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี โดยนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ศักยภาพการแข่งขันด้วยระบบเพชร (Diamond Model) ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ สถานะปัจจัยการผลิต สถานะอุปสงค์ อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน และยุทธการ โครงสร้าง และสภาพการแข่งขัน

สำหรับการวิเคราะห์ศักยภาพ คณะผู้วิจัยได้กำหนดการแปลความหมาย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 80.00-100.00	หมายถึง มีศักยภาพในระดับสูง
คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 60.00-80.00	หมายถึง มีศักยภาพในระดับค่อนข้างสูง
คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 40.00-60.00	หมายถึง มีศักยภาพในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 20.00-40.00	หมายถึง มีศักยภาพในระดับค่อนข้างต่ำ
คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 0.00-20.00	หมายถึง มีศักยภาพในระดับต่ำ

ทั้งนี้การวิเคราะห์ศักยภาพการแข่งขันระบบเพชร (Diamond Model) ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ สถานะปัจจัยการผลิต คือ การบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ คณะกรรมการของธุรกิจโฮมสเตย์ กฎ กติกาการทำงาน ของคณะกรรมการ แนวโน้มการจ้างงาน สัดส่วนของแรงงาน การใช้ภาษาต่างประเทศ ของเจ้าของและพนักงาน การมีบุคลากรที่สามารถใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต การต้อนรับและสร้างความคุ้นเคยระบบบัญชีของธุรกิจโฮมสเตย์ การลงทุนที่พักใหม่ ลักษณะบ้านพัก ด้านอาหาร อินเทอร์เน็ต และสถานที่พักผ่อนภายในบ้านหรือบริเวณชุมชน

สถานะอุปสงค์ คือ แนวโน้มรายได้ จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย นักท่องเที่ยวต่างประเทศพักโดยเฉลี่ย นักท่องเที่ยวไทยพักโดยเฉลี่ย การจัดทำฐานข้อมูลลูกค้า การกลับมาใช้บริการของลูกค้าเดิม และลักษณะการเข้าพักของลูกค้าส่วนใหญ่

อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน คือ ความช่วยเหลือที่ได้รับจากลูกค้า การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานในชุมชน การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานระดับอำเภอ การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานระดับจังหวัด และการให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชน

ยุทธการ โครงสร้าง และสภาพการแข่งขัน คือ แหล่งท่องเที่ยวในชุมชน ราคาห้องพัก กลยุทธ์ในการส่งเสริมการขาย การสร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวิถีชีวิตของชุมชน รายการนำเที่ยว ข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ แผนการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์

3) เพื่อตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ซึ่งสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์เพื่อรองรับการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี โดยนำข้อมูลจากการวิเคราะห์ศักยภาพการแข่งขันมาทำการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคการทำงาน จากนั้นจึงวิเคราะห์ด้วย TOWS MATRIX เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนงานและโครงการสำหรับการพัฒนาธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์เพื่อรองรับการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์

ในบทนี้จะเป็นผลการวิเคราะห์สำหรับวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ซึ่งศึกษาสภาพทั่วไป และสภาพเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยว รวมทั้งที่พักแบบโฮมสเตย์ กรณีศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพของธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์ กรณีศึกษาพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ด้วยระบบเพชร (Diamond Model) ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ สถานะปัจจัยการผลิต สถานะอุปสงค์อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน และยุทธการ โครงสร้าง และสภาพการแข่งขัน และวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 สังเคราะห์แนวทางการพัฒนาธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์เพื่อรองรับการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี โดยนำข้อมูลจากการวิเคราะห์ศักยภาพการแข่งขันมาทำการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคการทำงาน จากนั้นจึงวิเคราะห์ด้วย TOWS MATRIX เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนงานและโครงการสำหรับการพัฒนาธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์เพื่อรองรับการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่อไป

โดยสามารถจำแนกผลออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

4.1 สภาพเศรษฐกิจของจังหวัดสุพรรณบุรี

4.1.1 สภาพทั่วไปของจังหวัดสุพรรณบุรี

- 1) ภูมิประเทศ
- 2) ภูมิอากาศ
- 3) เขตการปกครอง
- 4) ประชากร
- 5) สถานที่ท่องเที่ยว
- 6) ขนบธรรมเนียมประเพณี
- 7) ที่พักแบบโฮมสเตย์

4.1.2 สภาพเศรษฐกิจของจังหวัดสุพรรณบุรี

- 1) ภาพรวมของเศรษฐกิจจังหวัดสุพรรณบุรี
- 2) ด้านการท่องเที่ยว

4.2 วิเคราะห์ศักยภาพของธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์ กรณีศึกษาพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ด้วยระบบเพชร (Diamond Model)

4.3 สังเคราะห์แนวทางการพัฒนาธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์เพื่อรองรับการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

4.1 สภาพเศรษฐกิจของจังหวัดสุพรรณบุรี

4.1.1 สภาพทั่วไปของจังหวัดสุพรรณบุรี

1) ภูมิประเทศ

จังหวัดสุพรรณบุรี มีลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มเป็นส่วนใหญ่ มีพื้นที่บางส่วนเป็นที่ราบสูง โดยมีความลาดเทระหว่าง 0-3 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งอยู่ทางด้านตะวันตกของจังหวัด ตลอดแนวตั้งแต่เหนือจรดใต้ บริเวณพื้นที่ต่ำสุดอยู่ทางด้านตะวันออกเฉียงใต้ คือ อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางเฉลี่ยประมาณ 3 เมตร ส่วนทางเหนือของจังหวัดอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางเฉลี่ยประมาณ 10 เมตร มีพื้นที่ประมาณ 5,358 ตารางกิโลเมตร หรือ 3,348.755 ไร่ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ทางรถยนต์ 107 กิโลเมตร ทางรถไฟ 142 กิโลเมตร โดยพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดใช้ทำนาข้าวมีแม่น้ำลำคลองหนองบึงอยู่ทั่วไป แม่น้ำสายสำคัญที่ไหลผ่านจากเหนือสุดถึงใต้สุด ได้แก่แม่น้ำท่าจีน หรือแม่น้ำสุพรรณบุรี (สำนักงานจังหวัดสุพรรณบุรี, 2558)

2) ภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศของจังหวัดสุพรรณบุรี มีลักษณะคล้ายคลึงของจังหวัดอื่นๆ ในภาคกลาง กล่าวคือ ฤดูร้อนได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้จากทะเลจีนใต้พัดผ่านเข้ามาในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ทำให้อากาศร้อนอบอ้าวโดยทั่วไป ฤดูฝนลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมหาสมุทรอินเดียพัดผ่านมาในช่วงเดือนพฤษภาคม ถึงกลางเดือนตุลาคม ทำให้อากาศมีความชุ่มชื้นมีฝนตกโดยทั่วไป ฤดูหนาวได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่านเข้ามาในช่วงเดือนตุลาคม ถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ทำให้อากาศหนาวเย็น (สำนักงานจังหวัดสุพรรณบุรี, 2558)

ภาพที่ 4.1 แสดงแผนที่จังหวัดสุพรรณบุรี

3) เขตการปกครอง

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	จังหวัดอุทัยธานีและชัยนาท
ทิศใต้	ติดต่อกับ	จังหวัดสิงห์บุรี อ่างทอง และพระนครศรีอยุธยา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	จังหวัดนครปฐม และกาญจนบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	จังหวัดกาญจนบุรี และอุทัยธานี

เขตการปกครองในจังหวัดสุพรรณบุรี แบ่งเขตการปกครองเป็น 10 อำเภอ 110 ตำบล 1,007 หมู่บ้าน 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2 เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี 43 เทศบาลตำบล และ 81 องค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งนี้มี 10 อำเภอ ได้แก่ อำเภอด่านช้าง อำเภอเดิมบางนางบวช อำเภอสองพี่น้อง อำเภอหนองหญ้าไซ อำเภอสามชูก อำเภออู่ทอง อำเภอเมือง อำเภอศรีประจันต์ และอำเภอบางปลาม้า

4) ประชากร

จำนวนประชากรของจังหวัดสุพรรณบุรี ตามประกาศของกระทรวงมหาดไทย ณ ธันวาคม พ.ศ. 2558 มีจำนวนประชากรรวม 849,699 คน แยกเป็นเพศชาย 411,295 คน และเพศหญิง 438,404 คน (สำนักบริหารการทะเบียน, 2558)

5) สถานที่ท่องเที่ยว

จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นจังหวัดที่มีความเก่าแก่ที่บริเวณราบลุ่มแม่น้ำท่าจีน หรือแม่น้ำสุพรรณบุรี ในเขตภาคกลางด้านตะวันตกของประเทศไทย มีอายุถึงยุคหินใหม่ประมาณ 3,500 – 4,000 ปี สืบต่อเนื่องมาจนถึงยุคสัมฤทธิ์และยุคเหล็กอายุราว 2,500 ปี ล่วงเข้าสู่ยุคสุวรรณภูมิ ฟูนัน อมรวดี ทวารวดี ลพบุรี อู่ทอง อยุธยา จวบจนถึงปัจจุบัน จากประวัติศาสตร์ความเป็นมาและความเก่าแก่ ทำให้จังหวัดสุพรรณบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางศาสนสถาน แหล่งท่องเที่ยวด้านศิลปวัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยวทางด้านวิถีชีวิต/กิจกรรม โดยมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ดังนี้ (Suphanbiz, 2558)

อุทยานแห่งชาติพุเตย อำเภอด่านช้าง

อุทยานแห่งชาติพุเตยมีเนื้อที่ครอบคลุมบริเวณที่ดิงป่าองค์พระ ป่าเขาพระกำ ป่าห้วยพลู ในท้องที่องค์พระ ตำบลห้วยขมิ้น ตำบลนิคมกระเสียว ตำบลวังยาง และตำบลด่านช้าง อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ประกอบด้วยป่าที่สมบูรณ์ เพื่อรักษาและสืบพันธุ์ความหลากหลายทางชีวภาพ ส่วนที่สูงที่สุดเรียกว่า “ยอดเขาเทวดา” มีระดับความสูง 1,123 เมตร เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารหลายสายมีป่าสนสองใบธรรมชาติแห่งเดียวในภาคกลางและสวยงาม เหมาะเป็นแหล่งท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ อุทยานแห่งชาติพุเตยมีเนื้อที่ประมาณ 198,422 ไร่ หรือประมาณ 317 ตารางกิโลเมตร

ภาพที่ 4.2 อุทยานแห่งชาติพุเตย

ภาพที่ 4.3 เขื่อนกระเสียว

เขื่อนกระเสียว อำเภอด่านช้าง

เขื่อนกระเสียว สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2523 เป็นเขื่อนดิน กักเก็บน้ำสร้างกั้นลำห้วยกระเสียว ยาว 4,250 เมตร สูง 32.5 เมตร พื้นที่กักเก็บน้ำ 28,750 ไร่ ปริมาณ น้ำที่สามารถกักเก็บน้ำได้สูงสุด 240 ล้านลูกบาศก์เมตร เป็นเขื่อนดินที่มีความยาวมากที่สุดในประเทศไทย และเป็นแหล่ง เพราะพันธุ์ปลาขนาดใหญ่แห่งหนึ่ง รวมทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวทัศนสวยงาม กลางวันอากาศค่อนข้างร้อน ช่วงเย็นอากาศดีมาก โดยเฉพาะจุดตั้งแคมป์ริมเขื่อนเป็นจุดชมพระอาทิตย์ตกที่สวยงาม

การเดินทางไปจุดตั้งแคมป์ จากสี่แยกไฟแดงอำเภอด่านช้างก่อนถึงทางเข้าตัวเขื่อน จะมีถนนขวามือ มีป้าย "แพกระเสียว" วิ่งไปตามทางลาดยางอีกประมาณ 1 กิโลเมตร จะมีแยกซ้ายมือทางไปริมเขื่อนประมาณ 200 เมตร จะถึงจุดกางเต็นท์ ริมเขื่อน จุดกางเต็นท์ที่น่าสนใจอีกแห่งจะอยู่ทางตะวันตกของตัวเขื่อนชื่อ "แพขาวเขื่อน" สภาพยังเป็นธรรมชาติ เหมาะกับนักท่องเที่ยวที่ไม่เน้นความสะดวกสบายมากนัก ใช้เส้นทางไป อ.หนองปรือ ทางเข้าอยู่ขวามือ เป็นทางลาดยาง จะมีช่วงลูกรังเล็กน้อยก่อนถึงจุดกางเต็นท์ หรือถ้าต้องการพักสบายๆในตัวอำเภอก่อนเดินทางก็มี อย่าง ด่านช้างแคมป์ปิ้งเฮ้าส์รีสอร์ท ซึ่งเป็นศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวในอำเภอด่านช้าง สามารถสอบถามข้อมูลการเดินทางท่องเที่ยวแถบนั้นได้เป็นอย่างดี

วัดไผ่โรงวัว อำเภอสองพี่น้อง

วัดไผ่โรงวัว ตั้งอยู่ที่ ตำบลบางตาเถร อำเภอสองพี่น้อง ห่างจากตัวจังหวัดสุพรรณบุรี ประมาณ 43 กิโลเมตร หรือจากกรุงเทพฯ ประมาณ 70 กิโลเมตร ตามเส้นทางสายตลิ่งชัน-สุพรรณบุรี มีทางแยกซ้ายก่อนถึงสามแยกลาดบัวหลวงเข้าสู่วัดไผ่โรงวัว วัดนี้สร้างเมื่อ พ.ศ. 2469 เป็นวัดที่มีพุทธ-ศาสนิกชน และบุคคลทั่วไป นิยมไปเที่ยวชมกันมาก หลวงพ่อขอม ได้ดำเนินการก่อสร้าง “พระพุทธรูปโคดม” เป็นพระพุทธรูปโลหะสำริดองค์ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย เริ่มก่อสร้างตั้งแต่ปี พ.ศ. 2502 ใช้เวลาก่อสร้างนานถึง 17 ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จพระราชดำเนินมาทรงยกพระเกตุมาลา เมื่อวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2512

ภาพที่ 4.4 วัดไผ่โรงวัว

ภายในวัดมีสิ่งก่อสร้างเกี่ยวกับพุทธศาสนา ได้แก่ “สังเวชนียสถาน 4 ตำบล” คือ สถานที่ที่พระพุทธเจ้า ประสูติ ตรัสรู้ ปฐมเทศนา และปรินิพพาน กังงานประติมากรรมหรือภาพปั้นเรื่องราวเกี่ยวกับพุทธประวัติ นรกภูมิ รวมทั้งวรรณคดีและประวัติศาสตร์ นอกจากนี้ยังมี “พระธรรมจักร” หล่อด้วยทองสำริดใหญ่ที่สุดในโลก “พระกะกุสันโธ” พระพุทธรูปปูนปั้นขนาดใหญ่ที่สุดในโลก “ซ้องและบาตร” ใหญ่ที่สุดในโลก “พระวิหารร้อยยอด” รวมทั้งสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ อีกมากมาย

บึงฉวากเฉลิมพระเกียรติ อำเภอดำเนินนางบวช

ภาพที่ 4.5 บึงฉวากเฉลิมพระเกียรติ

บึงฉวากเฉลิมพระเกียรติ เป็นบึงน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 2,700 ไร่ อยู่ห่างจากตัวเมือง สุพรรณบุรีประมาณ 64 กิโลเมตร บึงฉวากมีพื้นที่ติดต่อกับอำเภอกันคา จังหวัดชัยนาทและอำเภอดำเนินนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ส่วนที่อยู่ในเขตอำเภอดำเนินนางบวช มีพื้นที่ประมาณ 1,700 ไร่ บึงฉวากได้รับประกาศให้เป็น เขตห้ามล่าสัตว์มาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2526 และในปี พ.ศ. 2541 ได้รับการจัดให้เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญ ระดับชาติ ตามอนุสัญญาแรมซาร์ที่ประเทศไทยเป็นภาคี

เนื่องจากความหลากหลายของพันธุ์พืชและสัตว์ที่มีในบึง ลักษณะที่เรียกว่าเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำตามอนุสัญญา แรมซาร์ คือ พื้นที่ลุ่ม พื้นที่ราบลุ่ม พื้นที่ลุ่มชื้นแฉะ พื้นที่น้ำท่วม มีน้ำท่วม น้ำขัง พื้นที่พุ่ม พื้นที่แหล่งน้ำ ทั้งที่เกิดเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้าง ทั้งที่มีน้ำขังหรือน้ำท่วมถาวรหรือชั่วคราว ทั้งแหล่งน้ำนิ่งและน้ำไหล แหล่งน้ำจืด น้ำกร่อยและน้ำเค็ม รวมไปถึงชายฝั่งทะเลและทะเลในบริเวณซึ่งเมื่อน้ำลดต่ำสุด น้ำลึกไม่เกิน 6 เมตร ซึ่งบึงฉวากเข้าข่ายลักษณะดังกล่าว คือเป็นบึงน้ำจืดที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ มีความลึกเฉลี่ยประมาณ 1 – 3 เมตร

สามชุกตลาดร้อยปี อำเภอสามชุก

ในอดีต..บ้านสามชุกได้ชื่อว่าเป็นท่าเรือทางการค้าที่สำคัญ และเป็นศูนย์กลางของจังหวัด ผู้ที่เดินทาง จากตัวเมืองไปอำเภออื่น ๆ ที่เลยออกไป จำเป็นต้องหยุดพักที่สามชุก เพราะได้เวลาค่าพอดี นอกจากนั้นยังเป็นเป็นที่ที่พวกกระเหรี่ยงนำของจากป่า บรรทุกเกวียนมาขายให้พ่อค้าทางเรือ และซื้อของ จำเป็นกลับไป ในสมัยหนึ่งบ้านสามชุกขึ้นกับ อำเภอดำเนินนางบวช เมื่อปี พ.ศ. 2437 ต่อมาปี พ.ศ. 2454 จึงย้ายที่ว่าการอำเภอมาตั้งบริเวณ หมู่บ้านสำเพ็ง และเปลี่ยนชื่อมาเป็นอำเภอสามชุก เมื่อปี พ.ศ. 2457 มีเนื้อที่ 362 ตารางกิโลเมตร มี 7 ตำบล 68 หมู่บ้าน

ภาพที่ 4.6 สามชุกตลาดร้อยปี

ในปัจจุบันตัวอำเภอยังเป็นตลาดเก่าที่สร้างด้วยไม้เรียงติดกัน อยู่ริมฝั่งตะวันตกของแม่น้ำท่าจีน ภาพวิถีชีวิต ของผู้คนในชุมชน, สถาปัตยกรรมโบราณ เชิงชายไม้แกะสลัก อาคารพิพิธภัณฑ์บ้านขุนจ้านงค์ จินารักษ์ - ร้าน ขายยาจีน - ไทยโบราณ - ร้านกาแฟโบราณ - ร้านถ่ายรูปโบราณ ฯลฯ ยังคงมีสภาพ และรูปแบบเดิมเหมาะแก่ การอนุรักษ์ และรักษาให้เป็นบันทึกของชีวิตริมแม่น้ำท่าจีนอีกแห่งหนึ่ง

ภาพที่ 4.7 หมู่บ้านควาย

จากไม้แท่งหลังค้ำมาจากและกระเบื้องซึ่งเป็นหลังที่สี่และมีขนาดใหญ่โตกว่าซึ่งถือได้ว่าเป็นครอบครัวที่ขยายใหญ่สุดและมีฐานะค่อนข้างร่ำรวยหน่อย และมีอุปกรณ์ต่างที่เก็บไว้ยิ่งน่าศึกษามากยิ่งขึ้น

พระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์ อำเภอดอนเจดีย์

ประกอบด้วยพระบรมราชานุสาวรีย์ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ทรงพระศาริรออกศึกและองค์เจดีย์ยุทธหัตถี สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ทรงสร้างเจดีย์ขึ้น เพื่อเฉลิมฉลองชัยชนะในสงครามยุทธหัตถี ที่ทรงมีต่อพระมหาอุปราชาแห่งพม่า เมื่อปี พ.ศ. 2134 ภายในองค์เจดีย์ได้มีการสร้างห้องแสดงประวัติศาสตร์ ทั้งภาพแสงสีเสียง และหุ่นจำลองการยกทัพของพม่าและไทย หลายร้อยตัว เป็นสถานที่ได้ทั้งความรู้และเพลิดเพลิน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวองค์ปัจจุบัน ได้เสด็จทรงประกอบพิธีบวงสรวง และเปิดพระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์ กองทัพบุกได้บูรณะปฏิสังขรณ์องค์เจดีย์ขึ้นใหม่ โดยสร้างเป็นเจดีย์แบบลังกาทรงกลมใหญ่ สูง 66 เมตร ฐานกว้างด้านละ 36 เมตร ครอบเจดีย์องค์เดิม

ภาพที่ 4.8 พระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์

ภาพที่ 4.9 แหล่งโบราณคดีหนองราชวัตร

แหล่งโบราณคดีหนองราชวัตร อำเภอนองหญ้าไซ

อยู่ในพื้นที่หมู่ 5 ตำบลหนองราชวัตร อำเภอนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี ถูกค้นพบโดย นายวิมล อุบล เจ้าของที่ดิน จากการดำเนินการตรวจสอบแหล่งโบราณคดีดังกล่าวในเบื้องต้น ได้พบหลักฐานทางโบราณคดีจำนวนมาก ได้แก่ ชิ้นส่วนโครงกระดูกมนุษย์โบราณ ชิ้นส่วนกระดูกสัตว์ขวานหินขัด ชิ้นส่วนภาชนะดินเผารูปทรงต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้พบชิ้นส่วนขาภาชนะดินเผาที่มีรูปแบบเฉพาะที่เรียกว่า “หม้อสามขา”

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) อำเภอกู่ทอง

สวนสวรรค์สุพรรณบุรี บนเนื้อที่หลายร้อยไร่ประกอบไปด้วยพืชพันธุ์มากมายหลายชนิด ที่นำมาจัดแสดงให้ชมในแต่ละช่วงเวลา และเทศกาลต่าง ๆ ตลอดทั้งปี ทั้งไม้ดอกของไทย และต่างประเทศสีสันสดสวยงามตระการตา และไม้ใบไม้ผล ที่ผ่านการคัดเลือกและทำการขยายพันธุ์ จนได้พันธุ์ที่เหมาะสมมีคุณภาพดีที่สุดในเพื่อจำหน่ายแจกให้เกษตรกรได้นำไปทำการเพาะปลูกต่อไป ทั้งนี้ศูนย์พันธุ์พืชเพาะเลี้ยงและจังหวัดได้กำหนดจัดงานท่องเที่ยวขึ้น เช่น งานทุ่งดอกกระเจียวสื่อรักวันแม่ งานสัปดาห์ระดสีแฟนซี เป็นต้น เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในจังหวัดสุพรรณบุรี และเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้การท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ภาพที่ 4.10 ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร

ภาพที่ 4.11 อุทยานมังกรสวรรค์

อุทยานมังกรสวรรค์ อำเภอมืองสุพรรณบุรี

ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง สถานที่เคารพของชาวไทยเชื้อสายจีน เป็นหนึ่งในสถานที่ที่ผู้คนต้องแวะเวียนมากราบไหว้ขอพร ที่ซึ่งหลายคนเชื่อว่า หากได้มากกราบไหว้แล้ว จะนำมาซึ่งโชคลาภ ความร่ำรวย ความสำเร็จ และความสุข และยังเป็นสถานที่ที่รวบรวมเรื่องราว รูปแบบ วิถีชีวิตของชนชาวจีน ซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับชนชาวไทยเสมอนที่กั้นน้อง เป็นสถานที่ที่สวยงาม ควรค่าแก่การแวะชม ทั้งนี้ในบริเวณศาลเจ้าพ่อหลักเมือง ยังมีพิพิธภัณฑ์ลูกหลานพันธุ์มังกร และหมู่บ้านมังกรสวรรค์

สวนเฉลิมภัทรราชินีและหอคอยบรรหาร อำเภอมือง

ตั้งอยู่ใจกลางเมืองสุพรรณบุรี บนถนนนางพิม ตำบลท่าพี่เลี้ยง หอคอยบรรหาร-แจ่มใส เป็นหอคอยแห่งแรกและสูงที่สุดในประเทศไทย มีความสูงถึง 123.25 เมตร มีชั้นสำหรับชมวิวในระดับสูงสุด 78.75 บนหอคอยได้มีการติดตั้งกล้องส่องทางไกลไว้รอบด้าน มีร้านขายของที่ระลึกและอาหารว่าง มีการจัดแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับเมืองสุพรรณบุรี ทั้งด้านประวัติศาสตร์ วรรณคดี ศิลปวัฒนธรรม ชีวิตความเป็นอยู่ รวมถึงสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ และเรื่องราวน่ารู้ของของจังหวัดสุพรรณบุรีไว้ทั้งหมด

ภาพที่ 4.12 หอคอยบรรหาร

ภาพที่ 4.13 วัดป่าเลไลยก์วรวิหาร

วัดป่าเลไลยก์วรวิหาร อำเภอเมืองสุพรรณบุรี

วัดป่าเลไลยก์วรวิหาร ตำบลรั้วใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำสุพรรณบุรี หรือท่าจีน ห่างจากฝั่งประมาณ 2 กิโลเมตร เป็น พระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดวรวิหาร เนื้อที่กว้าง 82 ไร่ 1 งาน มีโบราณสถานอันเป็นประธานของวัด คือ พระพุทธรูปปางป่าเลไลยก์ ซึ่งเรียกกันว่า “หลวงพ่โตวัดป่าเลไลยก์” ภายในบริเวณวัดมีเรือน ขุนช้าง ภาพเขียนเรื่องราวขุนช้าง-ขุนแผน และ ตลาดต้องชม

6) ขนบธรรมเนียมประเพณี

จังหวัดสุพรรณบุรีเป็นจังหวัดเก่าแก่ที่ประกอบด้วยคนไทยหลายเชื้อชาติ จึงมีขนบธรรมเนียม หลากหลาย นอกจากประเพณีพื้นฐานที่เหมือนกับท้องถิ่นหรือจังหวัดอื่นๆ เช่น ประเพณีวันขึ้นปีใหม่ ประเพณี สงกรานต์ พิธีอุปสมบท พิธีแต่งงาน ประเพณีลอยกระทง พิธีการปลงศพ เป็นต้น ยังมีประเพณีที่สำคัญ ดังนี้ (สำนักงานจังหวัดสุพรรณบุรี, 2558)

ประเพณีงานนมัสการหลวงพ่โตวัดป่าเลไลยก์ เป็นงานประเพณีสืบทอดกันมาแต่โบราณกาล จัดงานปีละ 2 ครั้ง คือ ขึ้น 5 ค่ำถึง 9 ค่ำ เดือน 5 และขึ้น 5 ค่ำถึง 9 ค่ำ เดือน 12 ประชาชนจังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดใกล้เคียง มีความศรัทธานับถือหลวงพ่โต และมาสักการะกันเป็นจำนวนมากทุกปี

ประเพณีทิ้งกระจาด เป็นประเพณีทางพุทธศาสนานิกายมหาชน ซึ่งชาวจีนนับถือว่าเป็นการ จำเริญเมตตาธรรมแก่ดวงวิญญาณ การนำสิ่งของต่าง ๆ ของผู้ตาย มาแจกจ่ายเป็นทานแก่ผู้ยากไร้ จะจัดเป็น ประจําทุกปี ในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 7 งานจะแบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ เป็นงานทิ้งกระจาดฟ้า 5 วัน และเป็นงานทิ้งกระจาดดิน 5 วัน

ประเพณีทำบุญตักบาตรเทโว เป็นพิธีบุญในเทศกาลออกพรรษาในวันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 ซึ่งถือกันว่าเป็นวันที่พระพุทธรูปเสด็จจากดาวดึงส์สู่มนุษยโลก และแสดง “โลกวิวรรณปาฏิหาริย์” คือ เปิดโลกการทำบุญตักบาตรในโอกาสนี้ในจังหวัดสุพรรณบุรี มีที่วัดเขา วัดกัมมะเชียร อำเภอเดิมบางนางบวชที่วัดเขาพระ อำเภออู่ทอง และวัดวรจันทร อำเภอเมืองสุพรรณบุรี

ภาษาถิ่น ชาวสุพรรณบุรีพูดภาษาไทย เหมือนคนทั่วไป เพียงแต่สำเนียงที่พูดเพี้ยนไปที่ เรียกว่า “พูดเหน่อ” (เสียงเพี้ยนจากระดับเสียงมาตรฐาน) สำเนียงของชาวสุพรรณบุรี เหน่อไวนะหน่อข้า ลากหางเสียงยาวก็มีต่างกันไปในแต่ละอำเภอ ยกตัวอย่างเช่น “ไปไหน” “ไปหน้าย” “หม่ากันหมด” “หม่ากันโหมด” ฯลฯ

7) ที่พักแบบโฮมสเตย์

จังหวัดสุพรรณบุรีมีที่พักจำนวนมาก ทั้งโรงแรม และรีสอร์ท สำหรับงานวิจัยนี้ขอนำเสนอที่
พักแบบธุรกิจโฮมสเตย์ (โฮมสเตย์ หมายถึง การจัดสรรพื้นที่บ้านที่พักเพื่อการบริการนักท่องเที่ยว โดยคงความ
เป็นเอกลักษณ์ วัฒนธรรมประจำท้องถิ่น ภายใต้ศักยภาพและการยอมรับของชุมชนเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้
เรียนรู้วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชน) ได้แก่

พรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์

เลขที่ 270 หมู่ที่ 3 ตำบลสามชุก อำเภอสามชุก จังหวัด
สุพรรณบุรี เป็นโฮมสเตย์เรือนไม้ทรงไทยประยุกต์
ริมแม่น้ำท่าจีน รมรื่นด้วยมวลหมู่พรรณไม้หลากหลาย
นานาพันธุ์ พร้อมเติมความสุขในวันสบาย ๆ ของ
ทุกท่านผู้มาเยือน สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ที่
อาบน้ำกลางแจ้ง เครื่องทำน้ำอุ่น เครื่องครัว เป็นต้น
โดยราคาเริ่มต้นประมาณ 1,600 บาท

ภาพที่ 4.14 พรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์

ภาพที่ 4.15 บางแม่หม้ายโฮมสเตย์

เรือนไทยบ้านบางแม่หม้ายโฮมสเตย์

เลขที่ 58 หมู่ที่ 4 บ้านบางแม่หม้าย ตำบลบางใหญ่
อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งเรือนไทยบ้าน
บางแม่หม้ายโฮมสเตย์เป็นชุมชนบ้านทรงไทยเก่าที่อยู่
กันมาหลายชั่วอายุคน มีลักษณะเป็นเรือนเครื่องสับ มี
ใต้ถุนสูง ซึ่งเป็นความภาคภูมิใจของคนในชุมชนที่ยินดี
นำเสนอแก่นักท่องเที่ยว จึงได้รวมกลุ่มจัดตั้งเป็น
หมู่บ้านโฮมสเตย์ขึ้น เพื่อนำเสนอวิถีชีวิตชาวบ้านที่
ผูกพันกับแม่น้ำท่าคลอง มีความกลมกลืนกับ
สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติอันงดงาม

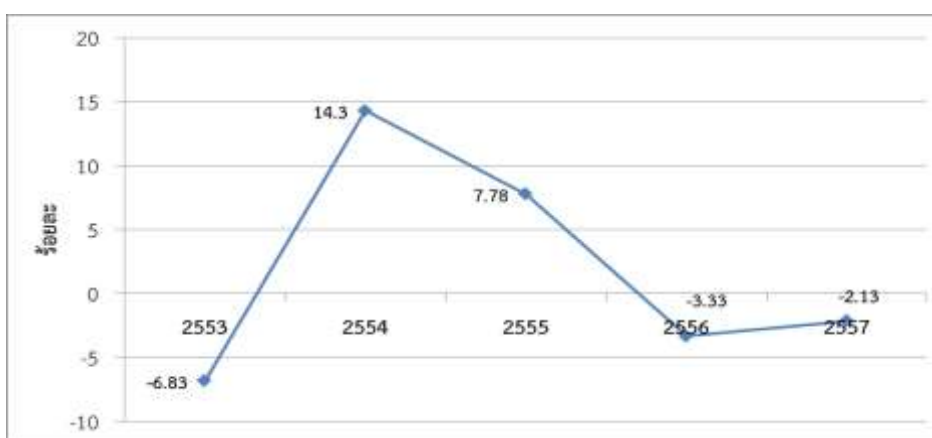
นักท่องเที่ยวที่เข้ามาจะได้พักผ่อน พร้อมกับสัมผัสชีวิตชนบทที่ชาวบ้านได้สะสมภูมิปัญญาสืบทอดต่อ ๆ กันมา
โดยมีการทำไม้กวาดไยมะพร้าว ซึ่งกลายเป็นสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่สร้างชื่อเสียงและแสดงถึง
เอกลักษณ์อีกอย่างหนึ่งของชุมชน โดยราคาเริ่มต้นที่ 200 บาท (กรมการท่องเที่ยว, 2559)

4.1.2 สภาพเศรษฐกิจของจังหวัดสุพรรณบุรี

1) ภาพรวมของเศรษฐกิจจังหวัดสุพรรณบุรี

จังหวัดสุพรรณบุรี มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด เท่ากับ 79,121 ล้านบาท โดยมีอัตราการเจริญเติบโตลดลง จากร้อยละ 14.3 ในปี พ.ศ. 2554 เหลือร้อยละ 2.13 (ภาพที่ 4.16) ทั้งนี้ในปี พ.ศ. 2557 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเฉลี่ย เท่ากับ 92,407 บาทต่อคนต่อปี หากพิจารณาโครงสร้างทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2557 พบว่า จังหวัดสุพรรณบุรีมีส่วนมูลค่าการเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด สูงถึงร้อยละ 24.52 รองลงมา คือ ภาคอุตสาหกรรม ซึ่งมีสัดส่วนภาคอุตสาหกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ร้อยละ 14.63 และภาคการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน ซึ่งมีสัดส่วนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด เท่ากับร้อยละ 11.26 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ภาคโรงแรมและภัตตาคารของจังหวัด มีสัดส่วนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด เพียงร้อยละ 0.59

ภาพที่ 4.16 อัตราการขยายตัวของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสุพรรณบุรี

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559

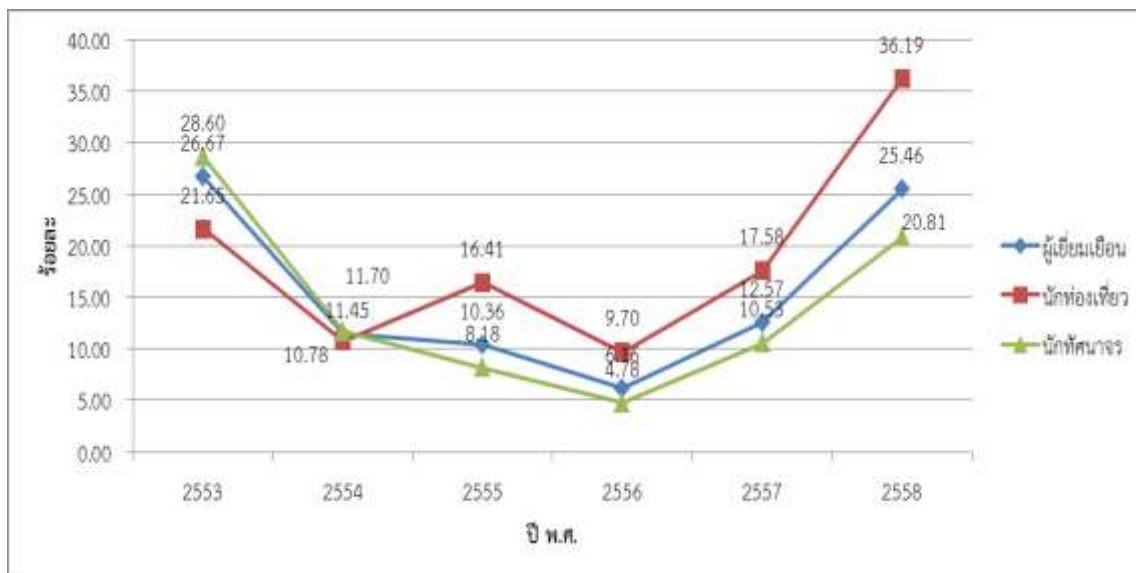
2) ด้านการท่องเที่ยว

ในปี พ.ศ. 2558 จังหวัดสุพรรณบุรี มีรายได้จากการท่องเที่ยว เท่ากับ 4,166 ล้านบาท ซึ่งมีอัตราการขยายตัวของรายได้การท่องเที่ยวจากปี พ.ศ. 2557 สูงถึงร้อยละ 25.46 (ภาพที่ 4.17) โดยมีจำนวนผู้เยี่ยมชม เท่ากับ 2,745,148 คน โดยแบ่งเป็นจำนวนนักท่องเที่ยว เท่ากับ 900,490 คน คิดเป็นร้อยละ 32.80 และจำนวนนักท่องเที่ยว เท่ากับ 1,844,658 คน คิดเป็นร้อยละ 67.20 แสดงให้เห็นว่าผู้เยี่ยมชมส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวในระยะเวลาสั้นๆ ทั้งนี้ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเฉลี่ย เท่ากับ 1,060 บาท/คน/วัน ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว เท่ากับ 1,194 บาท/คน/วัน และนักท่องเที่ยว เท่ากับ 861 บาท/คน/วัน

(หมายเหตุ : นักท่องเที่ยว หมายถึง ผู้เดินทางมาเยือนชั่วคราวที่พักมาเยือนไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง นักทัศนาจร หมายถึง ผู้เดินทางมาเยือนชั่วคราวที่มาเยือนน้อยกว่า 24 ชั่วโมง)

ทั้งนี้จังหวัดสุพรรณบุรี มีผู้เยี่ยมเยือนส่วนใหญ่เป็นชาวไทยสูงถึงร้อยละ 99.15 แต่พบประเด็นที่น่าสนใจ คือ จำนวนท่องเที่ยวของชาวต่างประเทศมีแนวโน้มสูงขึ้น จากปี พ.ศ. 2556 เท่ากับ 10,271 คน เป็น 14,069 คนในปี พ.ศ. 2558 นอกจากนี้ผู้เยี่ยมเยือนชาวต่างประเทศมีค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี มากกว่าผู้เยี่ยมเยือนชาวไทย

ภาพที่ 4.17 อัตราการขยายตัวของผู้เยี่ยมเยือน นักท่องเที่ยว และนักศึกษารของจังหวัดสุพรรณบุรี
ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2559

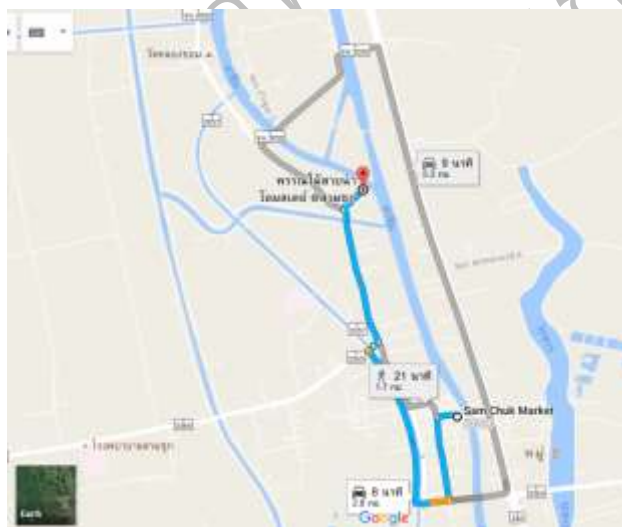

4.2 วิเคราะห์ศักยภาพของธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์ กรณีศึกษาพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ด้วยระบบเพชร (Diamond Model)

4.2.1 ความเป็นมา ประเภทห้องพัก และสิ่งอำนวยความสะดวก

พรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี อยู่บ้านเลขที่ 270 หมู่ที่ 3 ตำบลสามชุก อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นโฮมสเตย์เรือนไม้ทรงไทยประยุกต์ริมแม่น้ำท่าจีน รมรื่นด้วยมวลหมู่พรรณไม้หลากหลายนานาพันธุ์ ซึ่งอยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ คือ ตลาดสามชุกร้อยปี อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี เพียง 2.8 กิโลเมตร (ภาพที่ 4.18)

โดยพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ มีห้องพักทั้งหมด 5 ห้อง ได้แก่ เรือนริมน้ำ จำนวน 1 ห้อง ซึ่งเป็นเรือนริมน้ำบรรยากาศสบาย ๆ มองเห็นแม่น้ำท่าจีนได้ถนัดตา เป็นเรือนรับรองสำหรับพักผ่อน และทำกิจกรรมบันเทิงสันตนาการ เป็นห้องปรับอากาศ นอกจากนี้โฮมสเตย์นี้มีการให้บริการห้องพักริมน้ำ จำนวน 2 ห้อง เป็นห้องพักริมน้ำบรรยากาศริมแม่น้ำท่าจีนให้ความเป็นส่วนตัว และมีห้องพักอีกจำนวน 2 ห้อง ทั้งนี้ราคาห้องพักเฉลี่ยโดยประมาณ 1,600 บาท ซึ่งรวมอาหารเช้า โดยแขกที่มาพักต้องสั่งไว้กับเจ้าของบ้านไว้ก่อน เช่น โจ๊ก ข้าวต้ม ชุดอาหารเช้า เป็นต้น (ภาพที่ 4.19) นอกจากนี้ยังมีสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ที่อาบน้ำ กลางแจ้ง เครื่องทำน้ำอุ่น เครื่องซักผ้า เครื่องครัว (อุปกรณ์ครบ) โทรทัศน์ และอินเทอร์เน็ต WIFI ถ้าลูกค้าต้องการจัดปาร์ตี้สร้างสรรค์ ทางโฮมสเตย์จัดบริการกิจกรรมร้องคาราโอเกะให้แก่ลูกค้า

ภาพที่ 4.18 ระยะทางจากตลาดสามชุกร้อยปีถึงพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ 4.19 บรรยากาศพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

4.2.2 การประเมินศักยภาพและการจัดทำแผนพัฒนา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์ศักยภาพของธุรกิจที่พิกแบบโฮมสเตย์เพื่อรองรับการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งได้ทำการวิเคราะห์ศักยภาพของธุรกิจที่พิกแบบโฮมสเตย์ กรณีศึกษาพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี โดยนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ศักยภาพการแข่งขันด้วยระบบเพชร (Diamond Model) ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ สถานะปัจจัยการผลิต สถานะอุปสงค์ อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน และยุทธการ โครงสร้างและสภาพการแข่งขัน นอกจากนี้ได้ทำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกธุรกิจโฮมสเตย์ ด้วยการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน รวมทั้งความต้องการการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มตามลำดับ จากนั้นจึงเป็นการวิเคราะห์ TOWS Matrix เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนงานและโครงการสำหรับการพัฒนาต่อไป ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) การวิเคราะห์ศักยภาพในการแข่งขันตามระบบเพชร (Diamond Model)

ในการศึกษานี้ใช้การวิเคราะห์ศักยภาพการแข่งขันตามระบบเพชรเป็นตัวสะท้อนศักยภาพในการพัฒนาธุรกิจที่พิกแบบโฮมสเตย์เพื่อรองรับการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยการประเมินของพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ได้พิจารณาปัจจัยแวดล้อม 4 ด้าน คือ สถานะของปัจจัยการผลิต สถานะของอุปสงค์ อุตสาหกรรมสนับสนุนและเกี่ยวเนื่อง และยุทธการ โครงสร้าง และสภาพการแข่งขัน ต่อไปนี้ (เกณฑ์การประเมินระบุไว้ในภาคผนวก ก)

(1) สถานะปัจจัยการผลิต

รายละเอียดการสอบถามด้านสถานะปัจจัยการผลิต ได้แก่ การบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ คณะกรรมการของธุรกิจโฮมสเตย์ กฎ กติกาการทำงาน ของคณะกรรมการ แนวโน้มการจ้างงาน สัดส่วนของแรงงาน การใช้ภาษาต่างประเทศของเจ้าของและพนักงาน การมีบุคลากรที่สามารถใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต การต้อนรับและสร้างความคุ้นเคย ระบบบัญชีของธุรกิจโฮมสเตย์ การลงทุนที่พิกใหม่ ลักษณะบ้านพัก ด้านอาหาร อินเทอร์เน็ต และสถานที่พิกผ่อนภายในบ้านหรือบริเวณชุมชน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

พรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรีเป็นการดำเนินธุรกิจโฮมสเตย์โดยมีเจ้าของรายเดียว ซึ่งเจ้าของโฮมสเตย์เคยประกอบอาชีพอาจารย์ในโรงเรียนบริเวณเขตพื้นที่เดียวกับธุรกิจโฮมสเตย์นั่นเอง นอกจากนี้ธุรกิจโฮมสเตย์นี้ไม่ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ และไม่มีกฏกติกาการทำงาน ดังนั้นการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ คณะกรรมการของธุรกิจโฮมสเตย์ กฎ กติกาการทำงานของคณะกรรมการ ทั้ง 3 ประเด็นได้คะแนนร้อยละ 0.00 (ตารางที่ 4.1) ซึ่งหลักการดำเนินธุรกิจโฮมสเตย์ควรเป็นการบริหารจัดการที่รวมกลุ่ม โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน และมีการกำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการให้ชัดเจน เช่น ประธาน รองประธาน เภรัญญิก และกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ตามความเหมาะสมของแต่ละชุมชน

พรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์มีการจ้างแรงงานจำนวน 2 คน ซึ่งทำงานอยู่ด้วยกันมานานกว่า 10 ปี และอยู่ในชุมชนเดียวกัน โดยจ้างงานแบบรายเดือน อย่างไรก็ตามธุรกิจโฮมสเตย์อาจมีการจ้างแรงงานเพิ่มเติมเป็นการจ้างแบบรายวัน ได้คะแนนร้อยละ 66.67 (ตารางที่ 4.1)

ด้านบุคลากรทั้งเจ้าของและพนักงานของพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ไม่สามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศได้ ได้คะแนนร้อยละ 0.00 อย่างไรก็ตามในช่วงที่ลูกหลานกลับมาบ้าน (ช่วงหยุดนักขัตฤกษ์) จะช่วยรับรองลูกค้าชาวต่างประเทศได้ เพราะสามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศได้ นอกจากนี้เจ้าของสามารถใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ทำให้ได้คะแนนร้อยละ 100.00 และโฮมสเตย์นี้มีจุดเด่นที่สำคัญ คือ มีการต้อนรับและสร้างความคุ้นเคยระหว่างลูกค้ากับเจ้าของบ้านซึ่งสัมผัสถึงความเป็นกันเองเสมือนญาติมิตรกลับมาบ้าน ทำให้ได้คะแนนร้อยละ 100.00 (ตารางที่ 4.1)

สำหรับการจัดทำระบบบัญชีนั้น พรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ไม่มีการจดบันทึกบัญชี มีแต่เพียงการจดบันทึกรายรับคร่าว ๆ เท่านั้น ทำให้ได้คะแนนร้อยละ 0.00 (ตารางที่ 4.1) ซึ่งในปัจจุบันรายได้ของธุรกิจเพิ่มขึ้นเล็กน้อย และยังสามารถหมุนเวียนเงินลงทุนในการดำเนินธุรกิจได้ นอกจากนี้ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมาพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์มีการลงทุนสร้างที่พักเพิ่มเติม เพื่อรองรับลูกค้าแทนห้องรับรองบนบ้าน

ลักษณะบ้านพักเป็นบ้านที่มีลักษณะมั่นคง และเป็นบ้านพักที่ปรับปรุงต่อเติมที่พักที่ติดกับบ้านเดิมเพื่อใช้เป็นที่พักนอน หรือห้องนอน ซึ่งมีจำนวน 5 ห้อง สามารถรับรองลูกค้าได้ประมาณ 20 คน ส่วนการบริการด้านอาหาร เป็นการบริการที่ทางโฮมสเตย์จะให้ลูกค้าเลือกประเภทอาหารเช้า ซึ่งจะบริการพร้อมขนมท้องถิ่น ถ้าเป็นช่วงอาหารเย็นลูกค้าสามารถประกอบอาหารได้เอง โดยมีเครื่องครัวให้บริการและสามารถหาซื้อวัตถุดิบท้องถิ่นได้ในบริเวณใกล้เคียง โฮมสเตย์ เพราะอยู่ใกล้ตลาดชุมชนมี นอกจากนี้มีการให้บริการอินเทอร์เน็ต WIFI ฟรี และมีสถานที่พักผ่อนภายในบ้าน ซึ่งเป็นบริเวณริมแม่น้ำท่าจีน ทั้ง 3 ประเด็น ได้คะแนนร้อยละ 100.00 (ตารางที่ 4.1)

สรุปได้ว่าในประเด็นของสถานะปัจจัยการผลิตของพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชูก จังหวัดสุพรรณบุรี มีศักยภาพในระดับค่อนข้างสูง โดยมีคะแนนประเมินในภาพรวมเท่ากับร้อยละ 60.00 (ตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ศักยภาพในด้านสถานะปัจจัยการผลิต

ที่	สถานะปัจจัยการผลิต	คะแนนสูงสุด	คะแนนที่ได้	ร้อยละ
1	การบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์	1	0	0
2	คณะกรรมการของธุรกิจโฮมสเตย์	1	0	0
3	กฎ กติกาการทำงานของคณะกรรมการ	1	0	0
4	แนวโน้มการจ้างงาน	3	2	66.67
5	สัดส่วนของแรงงาน	3	3	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ที่	สถานะปัจจัยการผลิต	คะแนนสูงสุด	คะแนนที่ได้	ร้อยละ
6	การใช้ภาษาต่างประเทศของเจ้าของ	1	0	0
7	การใช้ภาษาต่างประเทศของพนักงาน	1	0	0
8	การมีบุคลากรที่สามารถใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต	1	1	100.00
9	การต้อนรับและสร้างความคุ้นเคย	1	1	100.00
10	ระบบบัญชีของธุรกิจโฮมสเตย์	4	0	0
11	การลงทุนที่พักใหม่	2	2	100.00
12	ลักษณะบ้านพัก	2	2	100.00
13	ด้านอาหาร	2	2	100.00
14	อินเทอร์เน็ต	1	1	100.00
15	สถานที่พักผ่อนภายในบ้านหรือบริเวณชุมชน	1	1	100.00
รวมสถานะปัจจัยการผลิต		25	15	60.00
หมายเหตุ:	คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 80.00-100.00	หมายถึง มีศักยภาพในระดับสูง		
	คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 60.00-80.00	หมายถึง มีศักยภาพในระดับค่อนข้างสูง		
	คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 40.00-60.00	หมายถึง มีศักยภาพในระดับปานกลาง		
	คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 20.00-40.00	หมายถึง มีศักยภาพในระดับค่อนข้างต่ำ		
	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 0.00-20.00	หมายถึง มีศักยภาพในระดับต่ำ		

(2) สถานะอุปสงค์

รายละเอียดการสอบถามด้านสถานะอุปสงค์ ได้แก่ แนวโน้มรายได้ จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย นักท่องเที่ยวต่างประเทศพักโดยเฉลี่ย นักท่องเที่ยวไทยพักโดยเฉลี่ย การจัดทำฐานข้อมูลลูกค้า การกลับมาใช้บริการของลูกค้าเดิม และลักษณะการเข้าพักของลูกค้าส่วนใหญ่ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ด้านแนวโน้มของรายได้ในช่วงปี พ.ศ. 2557 มีแนวโน้มรายได้เพิ่มขึ้นไม่เกินร้อยละ 5 และมีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยเพิ่มขึ้น ซึ่งจะมาเป็นกลุ่ม เช่น แบบครอบครัว แบบเพื่อน หรือแบบหน่วยงานราชการทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน คิดเป็นคะแนนร้อยละ 100.00 (ตารางที่ 4.2) ส่วนนักท่องเที่ยวต่างประเทศมีอัตราที่เพิ่มขึ้นเช่นกัน โดยเดินทางมาจากเยอรมัน และเดนมาร์ก เป็นต้น ทำให้ได้คะแนนร้อยละ 100.00 (ตารางที่ 4.2) ทั้งนี้ลักษณะการเข้าพักส่วนใหญ่ใช้วิธีการโทรศัพท์มาจองล่วงหน้า ซึ่งทางโฮมสเตย์ไม่มีระบบการจองออนไลน์ของตนเอง และไม่มีทั้งระบบ Agoda/booking คิดเป็นคะแนนร้อยละ 0.00 (ตารางที่ 4.2)

ทั้งนี้นักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างประเทศมักจะมาพักโดยเฉลี่ย 1-2 คืน คิดเป็นคะแนนร้อยละ 33.33 (ตารางที่ 4.2) และมีลูกค้าบางส่วนที่ต้องการพัก เนื่องจากต้องเดินทางขึ้นภาคเหนือต่อส่วนการจัดทำฐานข้อมูลลูกค้าทางโฮมสเตย์ใช้วิธีการจดบันทึกด้วยมือบางครั้ง แต่ในระยะหลังได้เริ่มขอสำเนาบัตรประชาชนของลูกค้า เพื่อที่จะทำการบันทึกข้อมูลลูกค้าเบื้องต้นไว้ คิดเป็นคะแนนร้อยละ 33.33 (ตารางที่ 4.2) และพบประเด็นที่น่าสนใจ คือ โฮมสเตย์นี้ลูกค้าส่วนใหญ่กลับมาใช้บริการอีกครั้ง คิดเป็นคะแนนร้อยละ 100.00 (ตารางที่ 4.2)

สรุปได้ว่าในประเด็นของสถานะอุปสงค์ของพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี มีศักยภาพในระดับค่อนข้างปานกลาง โดยมีคะแนนประเมินในภาพรวมเท่ากับร้อยละ 47.37 (ตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ศักยภาพในด้านสถานะอุปสงค์

ที่	สถานะอุปสงค์	คะแนนสูงสุด	คะแนนที่ได้	ร้อยละ
1	แนวโน้มรายได้	4	1	25.00
2	จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ (ต่อเดือน)	2	2	100.00
3	จำนวนนักท่องเที่ยวไทย (ต่อเดือน)	2	2	100.00
4	นักท่องเที่ยวต่างประเทศพักโดยเฉลี่ย (คืน/ครั้ง)	3	1	33.33
5	นักท่องเที่ยวไทยพักโดยเฉลี่ย (คืน/ครั้ง)	3	1	33.33
6	การจัดทำฐานข้อมูลลูกค้า	3	1	33.33
7	การกลับมาใช้บริการของลูกค้าเดิม	1	1	100.00
8	ลักษณะการเข้าพักของลูกค้าส่วนใหญ่	1	0	0
รวมสถานะอุปสงค์		19	9	47.37
หมายเหตุ:	คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 80.00-100.00	หมายถึง มีศักยภาพในระดับสูง		
	คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 60.00-80.00	หมายถึง มีศักยภาพในระดับค่อนข้างสูง		
	คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 40.00-60.00	หมายถึง มีศักยภาพในระดับปานกลาง		
	คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 20.00-40.00	หมายถึง มีศักยภาพในระดับค่อนข้างต่ำ		
	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 0.00-20.00	หมายถึง มีศักยภาพในระดับต่ำ		

(3) อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน

รายละเอียดการสอบถามด้านอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน ได้แก่ ความช่วยเหลือที่ได้รับจากลูกค้า การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานในชุมชน การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานระดับอำเภอ การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานระดับจังหวัด และการให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ความช่วยเหลือที่ได้รับจากลูกค้า ส่วนใหญ่ลูกค้าจะแนะนำให้ลูกค้ารายอื่นมาพัก ทั้งแบบรายวันและแบบรายเดือน และได้มีการโพสต์ลงอินเทอร์เน็ต เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้กับทางโฮสเตย์อีกทางหนึ่ง นอกจากนี้มีลูกค้าบางรายให้คำแนะนำในการปรับแต่งสถานที่เพื่อรองรับลูกค้า จึงได้รับคะแนนด้านความช่วยเหลือจากกลุ่มลูกค้าร้อยละ 100.00 (ตารางที่ 4.3)

ธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์นี้ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานในชุมชนในการช่วยประชาสัมพันธ์ คิดเป็นคะแนนร้อยละ 50.00 (ตารางที่ 4.3) นอกจากนี้การที่เจ้าของธุรกิจเคยเป็นอาจารย์ในโรงเรียนในเขตพื้นที่เดียวกับโฮมสเตย์ ทำให้มีคนในชุมชนรู้จักโฮมสเตย์ จึงเป็นการช่วยประชาสัมพันธ์อีกทางหนึ่ง เพราะมีลูกค้าที่มาพักเนื่องจากได้รับคำแนะนำจากคนในตลาดสามชุกร้อยปี

การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานระดับอำเภอ คิดเป็นคะแนนร้อยละ 25.00 (ตารางที่ 4.3) เนื่องจากทางจังหวัดสุพรรณบุรีมุ่งเน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวสู่สากลด้วยการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยสำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นมีพันธกิจในการส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบูรณาการในการดำเนินกิจกรรม พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ฟื้นฟูธรรมชาติและรักษาสิ่งแวดล้อม

ส่วนการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานระดับจังหวัด ได้คะแนนร้อยละ 50.00 (ตารางที่ 4.3) เนื่องจากทางจังหวัดสุพรรณบุรีมุ่งเน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวสู่สากลด้วยการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุพรรณบุรีมีโครงการพัฒนาหมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว นอกจากนี้ได้รับสนับสนุนทางการตลาด โดยการประชาสัมพันธ์ผ่านทางเว็บไซต์ของจังหวัด คือ [www. Supanbiz.com](http://www.Supanbiz.com)

นอกจากนี้ทางพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์มีการให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชน คือ ช่วยรักษาแหล่งน้ำบริเวณบ้าน และรักษาประเพณี วัฒนธรรมของชุมชน ได้คะแนนร้อยละ 33.33 (ตารางที่ 4.3)

สรุปได้ว่าในประเด็นของอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนของพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี มีศักยภาพในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนประเมินในภาพรวมเท่ากับร้อยละ 47.62 (ตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ศักยภาพในด้านอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน

ที่	อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน	คะแนนสูงสุด	คะแนนที่ได้	ร้อยละ
1	ความช่วยเหลือที่ได้รับจากลูกค้า	3	3	100.00
2	การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานในชุมชน	4	2	50.00
3	การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานระดับอำเภอ	4	1	25.00
4	การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานระดับจังหวัด	4	2	50.00
5	การให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชน	6	2	33.33
รวมอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน		21	10	47.62
หมายเหตุ:	คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 80.00-100.00	หมายถึง มีศักยภาพในระดับสูง		
	คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 60.00-80.00	หมายถึง มีศักยภาพในระดับค่อนข้างสูง		
	คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 40.00-60.00	หมายถึง มีศักยภาพในระดับปานกลาง		
	คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 20.00-40.00	หมายถึง มีศักยภาพในระดับค่อนข้างต่ำ		
	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 0.00-20.00	หมายถึง มีศักยภาพในระดับต่ำ		

(4) ยุทธการ โครงสร้าง และสภาพการแข่งขัน

รายละเอียดการสอบถามด้านยุทธการ โครงสร้าง และสภาพการแข่งขัน ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวในชุมชน ราคาห้องพัก กลยุทธ์ในการส่งเสริมการขาย การสร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวิถีชีวิตของชุมชน รายการนำเที่ยว ข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ แผนการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ราคาห้องพักเป็นไปตามที่คาดการณ์ไว้ เพราะพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์แห่งนี้มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว คือ ความเป็นกันเองทำให้แขกที่มาพักรู้สึกได้ถึงเหมือนการกลับบ้าน ทำให้สามารถตั้งราคาได้สูงได้รับคะแนนร้อยละ 100.00 (ตารางที่ 4.4) นอกจากนี้โฮมสเตย์มีกลยุทธ์ในการส่งเสริมการขายเพียงการคิดราคาห้องพักสำหรับลูกค้ารายเดือนในราคาถูก และไม่มีการใช้เว็บไซต์เกี่ยวกับการจองห้องพัก เช่น Agoda, Tripadvisor, Hotelscombined, Booking เป็นต้น ได้รับคะแนนร้อยละ 33.33 (ตารางที่ 4.4)

พรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์เป็นโฮมสเตย์ที่อยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของชุมชน ได้แก่ ตลาดสามชุกร้อยละ 2.8 กิโลเมตร ซึ่งตลาดสามชุกร้อยละเป็นตลาดเก่าแก่ที่ได้รับการประกาศให้เป็นตลาด 100 ปี ในเชิงอนุรักษ์ อยู่ริมฝั่งแม่น้ำท่าจีน อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งมีเสน่ห์ที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยว เพราะสามารถชื่นชมความคลาสสิกและความเก่าแก่ของบ้านไม้อายุร้อยปี แบบห้องแถวซึ่งมีทั้งชั้นเดียวและสองชั้น รวมทั้งรับประทานอาหารอร่อย ๆ ซึ่งมีให้ชิมตลอดทาง ตลาดสามชุก จะมีซอยเล็กเริ่มตั้งแต่สามชุกซอย 1 – ซอย 4 ซึ่งแต่ละซอยก็จะอยู่ติดกันใช้ โดยในแต่ละซอยก็จะมีร้านค้าที่น่าสนใจแตกต่างกัน ได้รับคะแนนร้อยละ 100.00 (ตารางที่ 4.4) ทั้งนี้ทางโฮมสเตย์มีการสร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวิถีชีวิตของชุมชน เช่น เจ้าของบ้านมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนวิถีชีวิตกับแขกที่มาพัก ได้รับคะแนนร้อยละ 100.00 (ตารางที่ 4.4)

อย่างไรก็ตามพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ยังขาดรายการนำเที่ยวและข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ชัดเจน ซึ่งรายการนำเที่ยวควรมีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของชุมชน และเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มโฮมสเตย์ร่วมกับกลุ่มอื่นของชุมชนเพื่อการกระจายรายได้และเป็นธรรมสู่ชุมชนและกลุ่มกิจกรรมอื่น คิดเป็นคะแนนร้อยละ 0.00 (ตารางที่ 4.4)

ส่วนการประชาสัมพันธ์มีการเผยแพร่ข้อมูลทางสื่ออินเทอร์เน็ต เช่น เว็บไซต์ของจังหวัด (www.suphanbiz.com) หรือบางครั้งแขกที่มาพักได้รีวิวที่พักและโพสต์บนอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้พรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์เคยออกรายการโทรทัศน์ รายการเรื่องสลัดมันส์ สุดไมล์ ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5 ได้คะแนนร้อยละ 50.00 (ตารางที่ 4.4) อย่างไรก็ตามโฮมสเตย์แห่งนี้ยังไม่มีแผนการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจน คิดเป็นคะแนนร้อยละ 0.00 (ตารางที่ 4.4) และพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ คิดเป็นคะแนนร้อยละ 0.00 (ตารางที่ 4.4)

สรุปได้ว่าในประเด็นของยุทธการ โครงสร้าง และสภาพการแข่งขัน ของพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี มีศักยภาพในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนประเมินในภาพรวมเท่ากับร้อยละ 47.06 (ตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ศักยภาพในด้านยุทธการ โครงสร้าง และสภาพการแข่งขัน

ที่	ยุทธการ โครงสร้าง และสภาพการแข่งขัน	คะแนนสูงสุด	คะแนนที่ได้	ร้อยละ
1	แหล่งท่องเที่ยวในชุมชน	1	1	100.00
2	ราคาห้องพัก	2	2	100.00
3	กลยุทธ์ในการส่งเสริมการขาย	3	1	33.33
4	กิจกรรมที่แสดงถึงวิถีชีวิตของชุมชน	1	1	100.00
5	รายการนำเที่ยว	1	0	0
6	ข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยว	1	0	0
7	การประชาสัมพันธ์	6	3	50.00
8	แผนการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	1	0	0
9	การรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์	1	0	0
รวมยุทธการ โครงสร้าง และสภาพการแข่งขัน		17	8	47.06
หมายเหตุ:	คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 80.00-100.00	หมายถึง มีศักยภาพในระดับสูง		
	คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 60.00-80.00	หมายถึง มีศักยภาพในระดับค่อนข้างสูง		
	คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 40.00-60.00	หมายถึง มีศักยภาพในระดับปานกลาง		
	คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 20.00-40.00	หมายถึง มีศักยภาพในระดับค่อนข้างต่ำ		
	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 0.00-20.00	หมายถึง มีศักยภาพในระดับต่ำ		

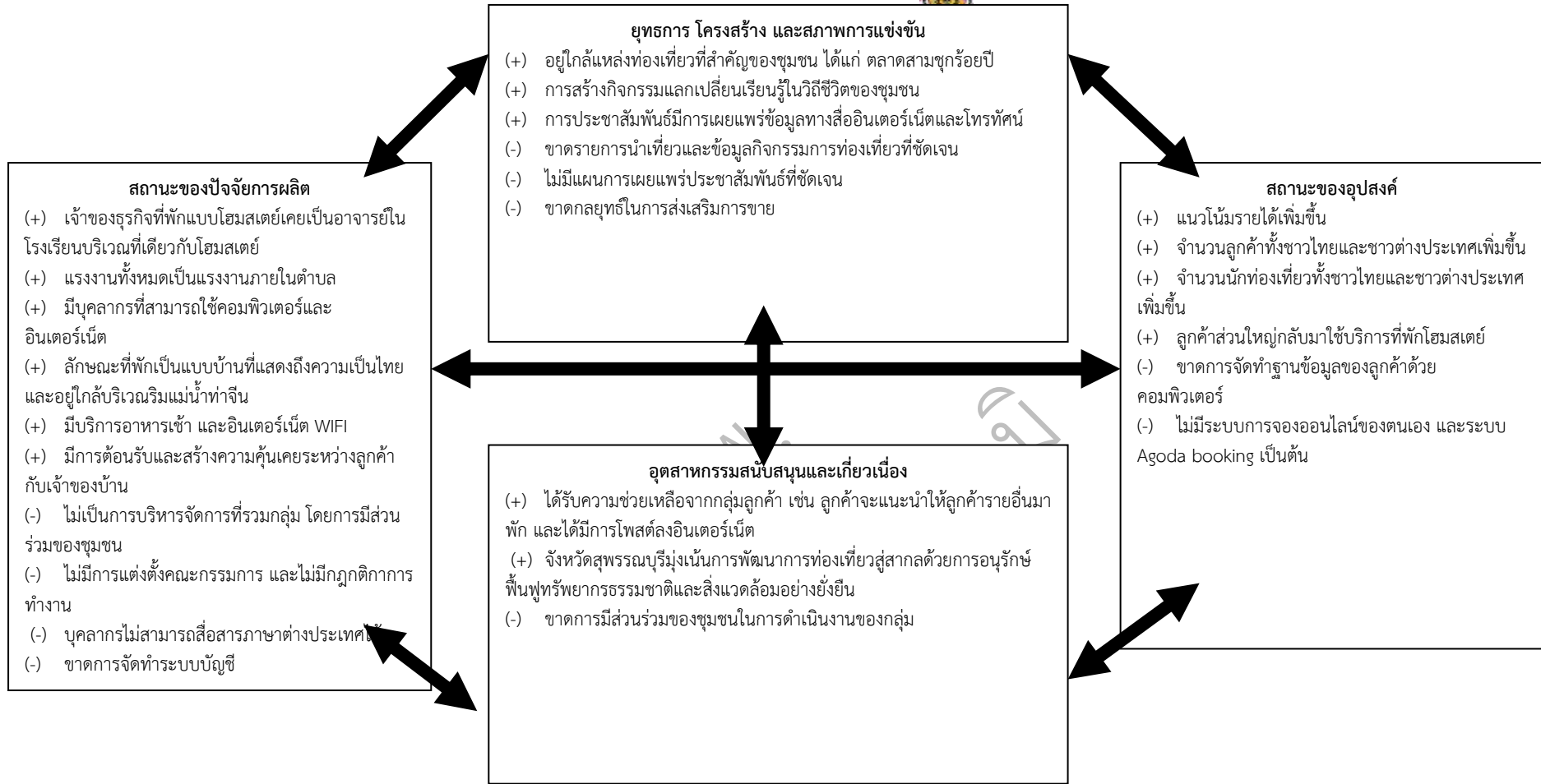
(5) วิเคราะห์ภาพรวมในการแข่งขันตามระบบเพชร (Diamond Model)

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพในการแข่งขันตามระบบเพชรของพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ดังภาพที่ 4.20 และสามารถแสดงเป็นคะแนนการประเมินศักยภาพโดยรวมได้ดังตารางที่ 4.5 ซึ่งแสดงว่าพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรีมีศักยภาพในระดับปานกลาง โดยได้คะแนนโดยรวมร้อยละ 51.22 ทั้งนี้ สถานะของปัจจัยการผลิตเป็นด้านที่มีศักยภาพมากที่สุด รองลงมาคือสถานะอุปสงค์ ยุทธการ โครงสร้าง และสภาพการแข่งขัน และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 สรุปคะแนนการวิเคราะห์ศักยภาพในการแข่งขันตามระบบเพชร

ที่	รายการ	คะแนนสูงสุด	คะแนน	ร้อยละ
1	สถานะปัจจัยการผลิต	25	15	60.00
2	สถานะอุปสงค์	19	9	47.37
3	อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน	21	10	47.62
4	ยุทธการ โครงสร้าง และสภาพการแข่งขัน	17	8	47.06
รวมคะแนนเฉลี่ย		84	42	51.22

หมายเหตุ:	คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 80.00-100.00	หมายถึง มีศักยภาพในระดับสูง
	คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 60.00-80.00	หมายถึง มีศักยภาพในระดับค่อนข้างสูง
	คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 40.00-60.00	หมายถึง มีศักยภาพในระดับปานกลาง
	คะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 20.00-40.00	หมายถึง มีศักยภาพในระดับค่อนข้างต่ำ
	คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 0.00-20.00	หมายถึง มีศักยภาพในระดับต่ำ

ภาพที่ 4.20 การวิเคราะห์ศักยภาพในการแข่งขันตามระบบเพชรของพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

2) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

(1) ด้านบริหารจัดการ

การบริหารจัดการของพรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ มีเพียงเจ้าของธุรกิจที่ดูแลกิจการเท่านั้น โดยไม่มีคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ดำเนินงาน ทำให้โฮมสเตย์นี้ไม่มีระบบการบริหารที่ชัดเจน

(2) ด้านการตลาด

พรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ไม่มีเว็บไซต์ของตนเอง มีเพียงการประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ของจังหวัด ซึ่งข้อมูลไม่ทันสมัย เพราะขาดการส่งข้อมูลให้กับทางจังหวัด

(3) ด้านบัญชี-การเงิน

พรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ไม่มีการจัดทำระบบบัญชี มีเพียงการจดบันทึกรายได้คร่าว ๆ เท่านั้น ทำให้โฮมสเตย์ไม่สามารถวิเคราะห์การเงินได้อย่างครบถ้วนและสมบูรณ์

3) ความต้องการการพัฒนาในอนาคต

พรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรีต้องการให้หน่วยงานภาครัฐดำเนินการปรับปรุงและฟื้นฟูบริเวณแหล่งน้ำหน้าโฮมสเตย์ ซึ่งในปัจจุบันมีพืชและผักตบชวาเต็มแม่น้ำ ทำให้การเดินทางทางแม่น้ำไม่สะดวก (ภาพที่ 4.21)

ภาพที่ 4.21 แหล่งน้ำหน้าที่พักของพรณไม้สายน้ำ

4.3 สังเคราะห์แนวทางการพัฒนาธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์เพื่อรองรับการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก

จากการวิเคราะห์ระบบเพชรตามทีกล่าวมาแล้วได้นำมาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก โดยสภาพแวดล้อมภายในเป็นการวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนภายในธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์ ซึ่งผลการวิเคราะห์สรุปได้ดังตารางที่ 4.6 และตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

ปัจจัยภายใน (IFAS)	
จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
S1 เจ้าของธุรกิจเคยเป็นอาจารย์ในโรงเรียนในเขตพื้นที่เดียวกับธุรกิจโฮมสเตย์	W1 ไม่เป็นการบริหารจัดการที่รวมกลุ่ม โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
S2 แรงงานทั้งหมดเป็นแรงงานภายในตำบล	W2 ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ และไม่มีกฎกติกาการทำงาน
S3 บุคลากรมีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต	W3 ขาดการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารกลุ่ม
S4 ลักษณะที่พักเป็นแบบบ้านที่แสดงถึงความเป็นไทย และอยู่ใกล้บริเวณริมแม่น้ำท่าจีน	W4 บุคลากรไม่สามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศได้
S5 มีการลงทุนต่อเติมที่พัก	W5 ขาดการจัดทำฐานข้อมูล
S6 อยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของชุมชน ได้แก่ ตลาดสามชุกร้อยปี	W6 ขาดกลยุทธ์ในการส่งเสริมการขาย
S7 มีการต้อนรับและสร้างความคุ้นเคยระหว่างลูกค้ากับเจ้าของบ้าน	W7 ขาดรายการนำเที่ยวและข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ชัดเจน
S8 การสร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวิถีชีวิตของชุมชน	W8 ไม่มีแผนการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจน
S9 มีการเผยแพร่ข้อมูลทางสื่ออินเทอร์เน็ตและโทรทัศน์	W9 ไม่มีระบบการจองออนไลน์ของตนเอง และระบบ Agoda booking เป็นต้น
	W10 ไม่มีเว็บไซต์ของตนเอง
	W11 ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์

ตารางที่ 4.7 การวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรคของพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

ปัจจัยภายนอก (EFAS)	
โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
O1 แนวโน้มของรายได้เพิ่มขึ้น O2 จำนวนลูกค้าทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเพิ่มขึ้น O3 ลูกค้าส่วนใหญ่กลับมาใช้บริการที่พักรโฮมสเตย์ O4 จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมาเที่ยวจังหวัดสุพรรณบุรีเพิ่มขึ้น O5 ได้รับการสนับสนุนจากระดับจังหวัด O6 ได้รับความช่วยเหลือจากกลุ่มลูกค้า เช่น ลูกค้าจะแนะนำให้ลูกค้ารายอื่นมาพัก และได้มีการโพสต์ลงอินเทอร์เน็ต	T1 การสนับสนุนการดำเนินงานทั้งจากชุมชนและอำเภอยังมีน้อย

จากนั้นได้นำผลการวิเคราะห์ SWOT Analysis มาจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาดังตารางที่ 4.8 และจากกลยุทธ์ดังกล่าวได้นำมาสู่การจัดทำแผนงานและโครงการเพื่อพัฒนาพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

ตารางที่ 4.8 การจัดทำกลยุทธ์ทางเลือกโดยใช้ TOWS Matrix

<p style="text-align: center;">ปัจจัยภายใน Internal Factors</p> <p style="text-align: center;">ปัจจัยภายนอก External Factors</p>	<p style="text-align: center;">จุดแข็ง (Strengths)</p> <p>S1 เจ้าของธุรกิจเคยเป็นอาจารย์ในโรงเรียนในเขตพื้นที่เดียวกับธุรกิจโฮมสเตย์</p> <p>S2 แรงงานทั้งหมดเป็นแรงงานภายในตำบล</p> <p>S3 บุคลากรมีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต</p> <p>S4 ลักษณะที่พักเป็นแบบบ้านที่แสดงถึงความเป็นไทย และอยู่ใกล้บริเวณริมแม่น้ำท่าจีน</p> <p>S5 มีการลงทุนต่อเติมที่พัก</p> <p>S6 อยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของชุมชน ได้แก่ ตลาดสามชุกร้อยปี</p> <p>S7 มีการต้อนรับและสร้างความคุ้นเคยระหว่างลูกค้ากับเจ้าของบ้าน</p> <p>S8 การสร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวิถีชีวิตของชุมชน</p> <p>S9 มีการเผยแพร่ข้อมูลทางสื่ออินเทอร์เน็ตและโทรทัศน์</p>	<p style="text-align: center;">จุดอ่อน (Weaknesses)</p> <p>W1 ไม่เป็นการบริหารจัดการที่รวมกลุ่ม โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน</p> <p>W2 ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ และไม่มีกฎกติกาการทำงาน</p> <p>W3 ขาดการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารกลุ่ม</p> <p>W4 บุคลากรไม่สามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศได้</p> <p>W5 ขาดการจัดทำฐานข้อมูล</p> <p>W6 ขาดกลยุทธ์ในการส่งเสริมการขาย</p> <p>W7 ขาดรายการนำเที่ยวและข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ชัดเจน</p> <p>W8 ไม่มีแผนการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจน</p> <p>W9 ไม่มีระบบการจองออนไลน์ของตนเอง และระบบ Agoda booking</p> <p>W10 ไม่มีเว็บไซต์ของตนเอง</p> <p>W11 ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์</p>
<p style="text-align: center;">โอกาส (Opportunities)</p> <p>O1 แนวโน้มของรายได้เพิ่มขึ้น</p> <p>O2 จำนวนลูกค้าทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเพิ่มขึ้น</p> <p>O3 ลูกค้าส่วนใหญ่กลับมาใช้บริการที่พักแบบโฮมสเตย์</p> <p>O4 จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมาเที่ยวจังหวัดสุพรรณบุรีเพิ่มขึ้น</p> <p>O5 ได้รับการสนับสนุนจากระดับจังหวัด</p> <p>O6 ได้รับความช่วยเหลือจากกลุ่มลูกค้า เช่น ลูกค้าจะแนะนำให้ลูกค้ารายอื่นมาพัก และได้มีการโพสต์ลงอินเทอร์เน็ต</p>	<p style="text-align: center;">กลยุทธ์ SO</p> <p>S4 S5 S6 S7 S8 S9 O1 O2 O3 O4 O6 = พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม</p>	<p style="text-align: center;">กลยุทธ์ WO</p> <p>W3 W4 W5 O5 = พัฒนายกระดับคุณภาพการบริการให้เข้าสู่มาตรฐานโฮมสเตย์ของอาเซียน</p> <p>W4 W6 W7 W8 W10 O1 O2 O3 O4 = การตลาดเชิงรุกสู่อาเซียน</p>
<p style="text-align: center;">อุปสรรค (Threats)</p> <p>T1 การสนับสนุนการดำเนินงานทั้งจากชุมชนและอำเภอยังมีน้อย</p>	<p style="text-align: center;">กลยุทธ์ ST</p> <p>-</p>	<p style="text-align: center;">กลยุทธ์ WT</p> <p>W1 W2 T1 = ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชน</p>

โดยสรุปการจัดทำแผนเพื่อการพัฒนาพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ได้มีการวิเคราะห์จากศักยภาพในการแข่งขันตามระบบเพชร ร่วมกับการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอก ซึ่งได้รับข้อมูลจากการปรึกษาหารือกับเจ้าของธุรกิจพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรีทั้งนี้มียุทธศาสตร์ แผนงานและโครงการดังนี้

1. กลยุทธ์พัฒนายกระดับคุณภาพการบริการให้เข้าสู่มาตรฐานโฮมสเตย์ของอาเซียน ประกอบด้วย 1 แผนงาน 3 โครงการ คือ

แผนงานการบริการสู่มาตรฐานโฮมสเตย์ของอาเซียน

- (1) โครงการเข้าร่วมฝึกอบรมด้านการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการบริหารธุรกิจ
- (2) โครงการอบรมภาษาต่างประเทศให้แก่บุคลากร
- (3) โครงการยกระดับศักยภาพโฮมสเตย์ให้ได้การรับรองมาตรฐาน

2. กลยุทธ์พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประกอบด้วย 1 แผนงาน 1 โครงการ คือ

แผนงานการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

- (1) โครงการพัฒนาเส้นทางวัฒนธรรมทางสายน้ำ (แม่น้ำท่าจีน)

3. กลยุทธ์การตลาดเชิงรุกสู่อาเซียน ประกอบด้วย 1 แผนงาน 2 โครงการ คือ

แผนงานการตลาดเชิงรุกสู่อาเซียน

- (1) โครงการจัดทำเว็บไซต์เพื่อการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
- (2) โครงการกำหนดกลยุทธ์ส่งเสริมการขาย

4. กลยุทธ์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ประกอบด้วย 1 แผนงาน 1 โครงการ คือ

แผนงานการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

- (1) โครงการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม ชุมชน และหน่วยงานในท้องถิ่น

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

จังหวัดสุพรรณบุรี ธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์มีจำนวนไม่มากนักเมื่อเทียบกับจำนวนธุรกิจที่พักแบบโรงแรม แต่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก เนื่องจากจังหวัดสุพรรณบุรีเป็นเมืองที่มีสภาพแวดล้อมและธรรมชาติที่สวยงาม น่าอยู่ น่าดู น่าเที่ยว และนักท่องเที่ยวสามารถได้เข้าถึงวิถีชีวิตชาวบ้านอย่างใกล้ชิด ทำให้ธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์ได้รับความสนใจมากขึ้น

โดยงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพทั่วไป และสภาพเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยว รวมทั้งที่พักแบบโฮมสเตย์ของจังหวัดสุพรรณบุรี และวิเคราะห์ศักยภาพของธุรกิจด้วยระบบ Diamond Model ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ สถานะปัจจัยการผลิต สถานะอุปสงค์ อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน และยุทธการโครงสร้าง และสภาพการแข่งขัน นอกจากนี้ได้ทำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกธุรกิจโฮมสเตย์ ด้วยการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน รวมทั้งความต้องการการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มตามลำดับ จากนั้นจึงเป็นการวิเคราะห์ TOWS Matrix เพื่อนำไปสู่การสังเคราะห์เพื่อหาแนวทางการพัฒนาธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์เพื่อรองรับการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

สำหรับวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพทั่วไป และสภาพเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยว รวมทั้งที่พักแบบโฮมสเตย์ กรณีศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์ มาทำการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ศักยภาพของธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์เพื่อรองรับการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งได้ทำการวิเคราะห์ศักยภาพของธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์ กรณีศึกษาพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี โดยนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ศักยภาพการแข่งขันด้วยระบบเพชร (Diamond Model) ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ สถานะปัจจัยการผลิต สถานะอุปสงค์ อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน และยุทธการ โครงสร้าง และสภาพการแข่งขัน โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

สถานะปัจจัยการผลิต คือ การบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ คณะกรรมการของธุรกิจโฮมสเตย์ กฎ กติกาการทำงาน ของคณะกรรมการ แนวโน้มการจ้างงาน สัดส่วนของแรงงาน การใช้ภาษาต่างประเทศของเจ้าของและพนักงาน การมีบุคลากรที่สามารถใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต การต้อนรับและสร้างความคุ้นเคยระบบบัญชีของธุรกิจโฮมสเตย์ การลงทุนที่พักใหม่ ลักษณะบ้านพัก ด้านอาหาร อินเทอร์เน็ต และสถานที่พักผ่อนภายในบ้านหรือบริเวณชุมชน

สถานะอุปสงค์ คือ แนวโน้มรายได้ จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย นักท่องเที่ยวต่างประเทศพักโดยเฉลี่ย นักท่องเที่ยวไทยพักโดยเฉลี่ย การจัดทำฐานข้อมูลลูกค้า การกลับมาใช้บริการของลูกค้าเดิม และลักษณะการเข้าพักของลูกค้าส่วนใหญ่

อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน คือ ความช่วยเหลือที่ได้รับจากลูกค้า การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานในชุมชน การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานระดับอำเภอ การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานระดับจังหวัด และการให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชน

ยุทธการ โครงสร้าง และสภาพการแข่งขัน คือ แหล่งท่องเที่ยวในชุมชน ราคาห้องพัก กลยุทธ์ในการส่งเสริมการขาย การสร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวิถีชีวิตของชุมชน รายการนำเที่ยว ข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ แผนการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 สังเคราะห์แนวทางการพัฒนาธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์เพื่อรองรับการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี โดยนำข้อมูลจากการวิเคราะห์ศักยภาพการแข่งขันมาทำการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคการทำงาน จากนั้นจึงวิเคราะห์ด้วย TOWS MATRIX เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนงานและโครงการสำหรับการพัฒนาธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์เพื่อรองรับการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่อไป

สำหรับผลการศึกษิตตามวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ข้อ สรุปได้ดังนี้

5.1.1 สภาพทั่วไป และสภาพเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยว รวมทั้งที่พักแบบโฮมสเตย์ กรณีศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

จังหวัดสุพรรณบุรี มีลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มเป็นส่วนใหญ่ มีพื้นที่ประมาณ 5,358 ตารางกิโลเมตร หรือ 3,348.755 ไร่ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ทางรถยนต์ 107 กิโลเมตร แม่น้ำสายสำคัญที่ไหลผ่านจากเหนือสุดถึงใต้สุด ได้แก่ แม่น้ำท่าจีน หรือแม่น้ำสุพรรณบุรี

สภาพภูมิอากาศของจังหวัดสุพรรณบุรี มีลักษณะคล้ายคลึงของจังหวัดอื่นๆ ในภาคกลาง กล่าวคือ ฤดูร้อนได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้จากทะเลจีนใต้พัดผ่านเข้ามาในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ทำให้อากาศร้อนอบอ้าวโดยทั่วไป ฤดูฝนลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมหาสมุทรอินเดียพัดผ่านมาในช่วงเดือนพฤษภาคม ถึงกลางเดือนตุลาคม ทำให้อากาศมีความชุ่มชื้นมีฝนตกโดยทั่วไป ฤดูหนาวได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่านเข้ามาในช่วงเดือนตุลาคม ถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ทำให้อากาศหนาวเย็น

เขตการปกครองในจังหวัดสุพรรณบุรี แบ่งเขตการปกครองเป็น 10 อำเภอ 110 ตำบล 1,007 หมู่บ้าน 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2 เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี 43 เทศบาลตำบล และ 81 องค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งนี้มี 10 อำเภอ ได้แก่ อำเภอด่านช้าง อำเภอเดิมบางนางบวช อำเภอสองพี่น้อง อำเภอหนองหญ้าไซ อำเภอสามชูก อำเภออู่ทอง อำเภอเมือง อำเภอศรีประจันต์ และอำเภอบางปลาม้า

จำนวนประชากรของจังหวัดสุพรรณบุรี ตามประกาศของกระทรวงมหาดไทย ณ ธันวาคม พ.ศ. 2558 มีจำนวนประชากรรวม 849,699 คน แยกเป็นเพศชาย 411,295 คน และเพศหญิง 438,404 คน

จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นจังหวัดที่มีความเก่าแก่ที่บริเวณราบลุ่มแม่น้ำท่าจีน หรือแม่น้ำสุพรรณบุรี ในเขตภาคกลางด้านตะวันตกของประเทศไทย มีอายุถึงยุคหินใหม่ประมาณ 3,500 – 4,000 ปี สืบต่อเนื่องมาจนถึงยุคสัมฤทธิ์และยุคเหล็กอายุราว 2,500 ปี ล่วงเข้าสู่ยุคสุวรรณภูมิ ฟูนัน อมรวิดี ทวารวดี ลพบุรี อู่ทอง อยุธยา จวบจนถึงปัจจุบัน จากประวัติศาสตร์ความเป็นมาและความเก่าแก่ ทำให้จังหวัดสุพรรณบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางศาสนสถาน แหล่งท่องเที่ยวด้านศิลปวัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยวทางด้านวิถีชีวิต/กิจกรรม โดยมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติพุเตย เขื่อนกระเสียว อำเภอด่านช้าง วัดไร่โร้วว อำเภอสองพี่น้อง บึงฉวากเฉลิมพระเกียรติ อำเภอเดิมบางนางบวช สามชุกตลาดร้อยปี อำเภอสามชุก หมู่บ้านควาย อำเภอศรีประจันต์ พระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์ อำเภอดอนเจดีย์ แหล่งโบราณคดีหนองราชวัตร อำเภอหนองหญ้าไซ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) อำเภออู่ทอง อุทยานมังกรสวรรค์ สวนเฉลิมภัทรราชินีและหอคอยบรรหาร วัดป่าเลไลยก์วรวิหาร อำเภอเมืองสุพรรณบุรี เป็นต้น

จังหวัดสุพรรณบุรีเป็นจังหวัดเก่าแก่ที่ประกอบด้วยคนไทยหลายเชื้อชาติ จึงมีขนบธรรมเนียมหลากหลาย นอกจากประเพณีพื้นฐานที่เหมือนกับท้องถิ่นหรือจังหวัดอื่นๆ เช่น ประเพณีวันขึ้นปีใหม่ ประเพณีสงกรานต์ พิธีอุปสมบท พิธีแต่งงาน ประเพณีลอยกระทง พิธีการปลงศพ เป็นต้น ยังมีประเพณีที่สำคัญ ได้แก่ ประเพณีงานนมัสการหลวงพ่อดำวัดป่าเลไลยก์ ประเพณีทิ้งกระจาด เป็นต้น สำหรับที่พักในจังหวัดสุพรรณบุรีมีจำนวนมาก ทั้งโรงแรม และรีสอร์ท สำหรับงานวิจัยนี้ขอนำเสนอที่พักแบบธุรกิจโฮมสเตย์ ได้แก่ พรรณไม้ สายน้ำโฮมสเตย์ และเรือนไทยบ้านบางแม่หม้ายโฮมสเตย์

สภาพเศรษฐกิจของจังหวัดสุพรรณบุรี มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด เท่ากับ 79,121 ล้านบาท โดยมีอัตราการเจริญเติบโตลดลง จากร้อยละ 14.3 ในปี พ.ศ. 2554 เหลือร้อยละ 2.13 ทั้งนี้ในปี พ.ศ. 2557 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเฉลี่ย เท่ากับ 92,407 บาทต่อคนต่อปี หากพิจารณาโครงสร้างทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2557 พบว่า จังหวัดสุพรรณบุรีมีส่วนมูลค่าการเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสูงถึงร้อยละ 24.52 รองลงมา คือ ภาคอุตสาหกรรม และภาคการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน ตามลำดับ

การท่องเที่ยวมีรายได้จากการท่องเที่ยว เท่ากับ 4,166 ล้านบาท ซึ่งมีอัตราการขยายตัวของรายได้การท่องเที่ยวจากปี พ.ศ. 2557 สูงถึงร้อยละ 25.46 โดยมีจำนวนผู้เยี่ยมชมเยือน เท่ากับ 2,745,148 คน โดยแบ่งเป็นจำนวนนักท่องเที่ยว เท่ากับ 900,490 คน คิดเป็นร้อยละ 32.80 และจำนวนนักท่องเที่ยว 1,844,658 คน คิดเป็นร้อยละ 67.20 แสดงให้เห็นว่าผู้ที่เยี่ยมชมเยือนส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวในระยะเวลาสั้นๆ ทั้งนี้ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเฉลี่ย เท่ากับ 1,060 บาท/คน/วัน ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว เท่ากับ 1,194 บาท/คน/วัน และนักท่องเที่ยว เท่ากับ 861 บาท/คน/วัน

5.1.2 วิเคราะห์ศักยภาพของธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์เพื่อรองรับการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งได้ทำการวิเคราะห์ศักยภาพของธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์กรณีศึกษาพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

พรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี อยู่บ้านเลขที่ 270 หมู่ที่ 3 ตำบลสามชุก อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นโฮมสเตย์เรือนไม้ทรงไทยประยุกต์ริมแม่น้ำท่าจีน ริมริ้นด้วยมวลหมู่พรรณไม้หลากหลายนานาพันธุ์ ซึ่งอยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ คือ ตลาดสามชุกร้อยปี อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี เพียง 2.8 กิโลเมตร

สถานะปัจจัยการผลิตของพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี มีศักยภาพในระดับค่อนข้างสูง โดยมีคะแนนประเมินในภาพรวมเท่ากับร้อยละ 60.00 ทั้งนี้การบริหารจัดการของโฮมสเตย์มีเพียงเจ้าของบ้านที่ดูแลการดำเนินงาน และไม่มีการจัดบันทึกระบบบัญชี แต่ลักษณะบ้านพักเป็นบ้านที่มีลักษณะมั่นคง และเป็นบ้านพักที่ปรับปรุงต่อเติมที่พักที่ติดกับบ้านเดิมเพื่อใช้เป็นที่พักผ่อน หรือห้องนอน ซึ่งมีจำนวน 5 ห้อง สามารถรับรองลูกค้าได้ประมาณ 20 คน ส่วนการบริการด้านอาหาร เป็นการบริการที่ทางโฮมสเตย์จะให้ลูกค้าเลือกประเภทอาหารเช้า ซึ่งจะบริการพร้อมขนมท้องถิ่น ถ้าเป็นช่วงอาหารเย็นลูกค้าสามารถประกอบอาหารได้เอง โดยมีเครื่องครัวให้บริการและสามารถหาซื้อวัตถุดิบท้องถิ่นได้ในบริเวณใกล้ๆ โฮมสเตย์ เพราะอยู่ใกล้ตลาดชุมชนมี นอกจากนี้มีการให้บริการอินเทอร์เน็ต WIFI ฟรี และมีสถานที่พักผ่อนภายในบ้าน ซึ่งเป็นบริเวณริมแม่น้ำท่าจีน

สถานะอุปสงค์ของพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี มีศักยภาพในระดับค่อนข้างปานกลาง โดยมีคะแนนประเมินในภาพรวมเท่ากับร้อยละ 47.37 ซึ่งพบว่าโฮมสเตย์นี้มีแนวโน้มของรายได้ในช่วงปี พ.ศ. 2557 มีแนวโน้มรายได้เพิ่มขึ้น และมีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยเพิ่มขึ้น ซึ่งจะมาจากพักเป็นกลุ่ม เช่น แบบครอบครัว แบบเพื่อน หรือแบบหน่วยงานราชการทั้งภาครัฐ ส่วนนักท่องเที่ยวต่างประเทศมีอัตราที่เพิ่มขึ้นเช่นกัน โดยเดินทางมาจากเยอรมัน และเดนมาร์ก เป็นต้น ทั้งนี้ลูกค้าส่วนใหญ่กลับมาใช้บริการอีกครั้ง อย่างไรก็ตามโฮมสเตย์ไม่มีระบบการจองออนไลน์ของตนเอง และไม่มีทั้งระบบ Agoda/booking

อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนของพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี มีศักยภาพในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนประเมินในภาพรวมเท่ากับร้อยละ 47.62 ซึ่งการที่เจ้าของธุรกิจเคยเป็นอาจารย์ในโรงเรียนในเขตพื้นที่เดียวกับโฮมสเตย์ ทำให้มีคนในชุมชนรู้จักโฮมสเตย์ จึงเป็นการช่วยประชาสัมพันธ์อีกทางหนึ่ง เพราะมีลูกค้าที่มาพักเนื่องจากได้รับคำแนะนำจากคนในตลาดสามชุกร้อยปี นอกจากนี้จังหวัดสุพรรณบุรีมุ่งเน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวสู่สากลด้วยการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุพรรณบุรีมีโครงการพัฒนาหมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว ซึ่งทางโฮมสเตย์ได้รับการสนับสนุนทางการตลาด โดยการประชาสัมพันธ์ผ่านทางเว็บไซต์ของจังหวัด คือ [www. Supanbiz.com](http://www.Supanbiz.com)

ยุทธการ โครงสร้าง และสภาพการแข่งขัน ของพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี มีศักยภาพในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนประเมินในภาพรวมเท่ากับร้อยละ 47.06 เนื่องจากโฮมสเตย์อยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของชุมชน ได้แก่ ตลาดสามชุกร้อยปี เพียง 2.8 กิโลเมตร ซึ่งตลาดสามชุกร้อยปีเป็นตลาดเก่าแก่ที่ได้รับการประกาศให้เป็นตลาด 100 ปี ในเชิงอนุรักษ์ ทั้งนี้ทางโฮมสเตย์มีการสร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวิถีชีวิตของชุมชน เช่น เจ้าของบ้านมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนวิถีชีวิตกับแขกที่มาพัก

5.1.3 สังเคราะห์แนวทางการพัฒนาธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์เพื่อรองรับการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

แนวทางการพัฒนาธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์เพื่อรองรับการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี โดยนำข้อมูลจากการวิเคราะห์ศักยภาพการแข่งขันมาทำการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคการทำงาน จากนั้นจึงวิเคราะห์ด้วย TOWS MATRIX เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนงานและโครงการสำหรับการพัฒนาธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์เพื่อรองรับการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่อไป ซึ่งผลการวิเคราะห์สรุปได้ดังนี้

จุดแข็ง เจ้าของธุรกิจเคยเป็นอาจารย์ในโรงเรียนในเขตพื้นที่เดียวกับธุรกิจโฮมสเตย์ แรงงานทั้งหมดเป็นแรงงานภายในตำบล บุคลากรมีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ลักษณะที่พักเป็นแบบบ้านที่แสดงถึงความเป็นไทย และอยู่ใกล้บริเวณริมแม่น้ำท่าจีน มีการลงทุนต่อเติมที่พัก อยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของชุมชน ได้แก่ ตลาดสามชุกร้อยปี มีการต้อนรับและสร้างความคุ้นเคยระหว่างลูกค้ากับเจ้าของบ้าน การสร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวิถีชีวิตของชุมชน มีการเผยแพร่ข้อมูลทางสื่ออินเทอร์เน็ต และโทรทัศน์

จุดอ่อน การบริหารจัดการไม่เป็นแบบการรวมกลุ่ม โดยขาดการมีส่วนร่วมของชุมชน ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ และไม่มีกฏกติกาการทำงาน ขาดการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารกลุ่มบุคลากรไม่สามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศได้ ขาดการจัดทำฐานข้อมูล ขาดกลยุทธ์ในการส่งเสริมการขาย ขาดรายการนำเที่ยวและข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ชัดเจน ไม่มีแผนการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจน ไม่มีระบบการจองออนไลน์ของตนเอง และระบบ Agoda booking เป็นต้น_ไม่มีเว็บไซต์ของตนเอง และยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์

โอกาส ได้แก่ แนวโน้มของรายได้เพิ่มขึ้น จำนวนลูกค้าทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเพิ่มขึ้น ลูกค้าส่วนใหญ่กลับมาใช้บริการที่พักโฮมสเตย์ จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมาเที่ยวจังหวัดสุพรรณบุรีเพิ่มขึ้น ได้รับการสนับสนุนจากระดับจังหวัด และได้รับความช่วยเหลือจากกลุ่มลูกค้า เช่น ลูกค้าจะแนะนำให้ลูกค้ารายอื่นมาพัก และได้มีการโพสต์ลงอินเทอร์เน็ต

อุปสรรค ได้แก่ การสนับสนุนการดำเนินงานทั้งจากชุมชนและอำเภอยังมีน้อย

จากนั้นได้นำผลการวิเคราะห์ SWOT Analysis มาจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาดังนี้

1. กลยุทธ์พัฒนาระดับคุณภาพการบริการให้เข้าสู่มาตรฐานโฮมสเตย์ของอาเซียน ประกอบด้วย 1 แผนงาน 3 โครงการ คือ

แผนงานการบริการสู่มาตรฐานโฮมสเตย์ของอาเซียน

(1) โครงการเข้าร่วมฝึกอบรมด้านการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการบริหารธุรกิจ เป็นการเพิ่มทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ให้แก่บุคลากร เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารธุรกิจ ทั้งการจัดระบบบัญชี การจัดทำฐานข้อมูลของลูกค้า ทำให้มีฐานข้อมูลของลูกค้า และสามารถนำมาวิเคราะห์ถึงกลุ่มลูกค้าของโฮมสเตย์

(2) โครงการอบรมภาษาต่างประเทศให้แก่บุคลากร เป็นการเพิ่มทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษเบื้องต้นให้แก่บุคลากร เพื่อสามารถรับรองลูกค้าต่างชาติได้

(3) โครงการยกระดับศักยภาพโฮมสเตย์ให้ได้การรับรองมาตรฐาน การพัฒนาของโฮมสเตย์ควรคำนึงถึงมาตรฐานโฮมสเตย์ เพื่อสร้างความไว้วางใจให้กับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ

2. กลยุทธ์พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประกอบด้วย 1 แผนงาน 1 โครงการ คือ

แผนงานการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

(1) โครงการพัฒนาเส้นทางวัฒนธรรมทางสายน้ำ (แม่น้ำท่าจีน) ตลาดสามชุกเป็นตลาดที่มีเอกลักษณ์ของตนเอง และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดซึ่งนักท่องเที่ยวมักจะเดินทางมาเที่ยวตลาดสามชุกตลอดทั้งปีแต่เป็นการเดินทางไป-กลับ หากโฮมสเตย์และชุมชน ร่วมกันสร้างเส้นทางวัฒนธรรมทางสายน้ำบริเวณตลาดสามชุกร้อยปี จะทำให้นักท่องเที่ยวมีกิจกรรมให้ท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น เช่น กิจกรรมท่องเที่ยวตามวิถีสามชุก เป็นต้น กิจกรรมลานวัฒนธรรมเป็นการแสดงจากนักเรียน นักศึกษาจากสถาบันการศึกษา กิจกรรมสาธิตอาหารท้องถิ่น กิจกรรมไหว้พระเส้นทางแม่น้ำท่าจีน เป็นต้น

3. กลยุทธ์การตลาดเชิงรุกสู่อาเซียน ประกอบด้วย 1 แผนงาน 2 โครงการ คือ

แผนงานการตลาดเชิงรุกสู่อาเซียน

(1) โครงการจัดทำเว็บไซต์เพื่อการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ การประชาสัมพันธ์ที่สำคัญในยุคปัจจุบัน คือ สื่ออินเทอร์เน็ต ซึ่งการจัดทำเว็บไซต์ของโฮมสเตย์เอง ทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถหาข้อมูลต่าง ๆ ได้สะดวก

(2) โครงการกำหนดกลยุทธ์ส่งเสริมการขาย โฮมสเตย์อาจมีการกำหนดราคาที่แตกต่างกันตามความเหมาะสม เพื่อเป็นการดึงดูดลูกค้า เช่น ตั้งราคาตามฤดูกาลท่องเที่ยว หรือแบบรายเดี่ยว แบบกลุ่ม เป็นต้น รวมทั้งมีการจัดทำของที่ระลึก ที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของชุมชน เพื่อสร้างความประทับใจให้กับลูกค้าที่มาพัก

4. กลยุทธ์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

ประกอบด้วย 1 แผนงาน 1 โครงการ คือ

แผนงานการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

(1) โครงการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม ชุมชน และหน่วยงานในท้องถิ่น ประเด็นที่สำคัญต่อการพัฒนาธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์ คือ **ความร่วมมือของชุมชน** เพราะโฮมสเตย์ คือ การจัดสรรพื้นที่บ้านที่พักเพื่อให้บริการนักท่องเที่ยว โดยคงความเป็นเอกลักษณ์ วัฒนธรรมประจำท้องถิ่น ภายใต้อัตลักษณ์และการยอมรับของชุมชนเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชน ดังนั้น ชุมชนควรสร้างความสัมพันธ์ระหว่างคนในท้องถิ่น ซึ่งสามารถพัฒนาเป็นชุมชนโฮมสเตย์ที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นได้ และพัฒนาสินค้าของชุมชน แต่สิ่งสำคัญควรสร้างเอกลักษณ์ที่ชัดเจน เพื่อเป็นการสร้างความน่าสนใจจากนักท่องเที่ยว

5.2 ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษากิจการวัดอุประสงค์ข้อที่ 1-3 ได้นำไปสู่การสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาธุรกิจที่พักแบบโฮมสเตย์เพื่อรองรับการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการบริการจากการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ทั้งนี้แบ่งข้อเสนอแนะออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.2.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยต่อหน่วยงานภาครัฐของจังหวัดสุพรรณบุรี

1) หน่วยงานภาครัฐควรเป็นสื่อกลาง โดยสร้างความร่วมมือจากหลายหน่วยงาน เช่น สำนักงานจังหวัด สำนักงานการท่องเที่ยวและการกีฬา สำนักงานพัฒนาชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา เป็นต้น ในการสนับสนุนงบประมาณในการลงทุน เพื่อพัฒนาความรู้ในการบริหารจัดการต่างๆ รวมถึงการพัฒนาศักยภาพและทักษะการทำงานแก่บุคลากรของโฮมสเตย์

2) ควรส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้มากยิ่งขึ้น โดยเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยว และกลุ่ม OTOP ของชุมชน หรือสร้างเส้นทางวัฒนธรรมของจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ

5.2.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำการสำรวจโฮมสเตย์แต่ละอำเภอของจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อศึกษาความเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดสุพรรณบุรี

สวพ.
มทร.สุพรรณบุรี

เอกสารอ้างอิง

จุฑามาศ ถนอมถิ่น. 2552. การวิเคราะห์ศักยภาพธุรกิจที่พักแรมเกสต์เฮาส์ในอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ชญาน์ดนัย คุปตะวินทุ 2559. แนวทางพัฒนาการจัดการโฮมสเตย์บ้านหม้อ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี. สถาบันการพลศึกษา 8, 2 (พฤษภาคม – สิงหาคม 2559) : 45 - 57

ณัฐพัชร มณีโรจน์ และนราศรี ไววนิชกุล. 2559. ความสามารถในการแข่งขันของการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ของประเทศไทย. ปาริชาติ มหาวิทยาลัยทักษิณ 29, 1 (เมษายน – กันยายน 2559) : 196 - 215

พิบูล ทีปะปาล. 2551.การจัดการเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพมหานคร: อมรการพิมพ์

บริษัท รัตนาวังเจริญ .2555. การวิเคราะห์ศักยภาพธุรกิจที่พักโฮสเทลในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ปานแพร เขาวนัประยูร และคณะ, 2556. การประเมินการจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวแบบที่พักสัมผัสวัฒนธรรมชนบท บ้านเมืองขอนแก่น ตำบลป่าไผ่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์. มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

ปวีณา ศิวาลัย และดร. รัตน์พงษ์ สอนสุภาพ. 2557. การปรับตัวของธุรกิจโรงแรมไทยเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษา โรงแรมเอ็มโพเรียมสวีท บาย ชาเทรียม. วารสารการเงิน การลงทุน การตลาดและการบริหารธุรกิจ ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มีนาคม 2557) 237-285.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. 2541. การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ซีระฟิล์มและไซเท็กซ์ จำกัด

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และสมชาย หิรัญกิตติ, 2541. กลยุทธ์การตลาด กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ

อิสรา เสยานนท์ (2553) การสร้างมูลค่าการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของธุรกิจโฮมสเตย์ กรณีศึกษาโฮมสเตย์บริเวณตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์. มหาวิทยาลัยหอการค้า

กรมการท่องเที่ยว, 2559. โฮมสเตย์ไทย. [ออนไลน์] สืบค้นได้ <http://www.homestaythai.net/Homepages/ViewHomestay/547>

สำนักงานจังหวัดสุพรรณบุรี, 2558 **สภาพทั่วไปของจังหวัดสุพรรณบุรี**. [ออนไลน์] สืบค้นได้

<http://www.suphanburi.go.th/suphan/ProvinceGeneral.php>

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559. **ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด**. [ออนไลน์]

สืบค้นได้ http://www.nesdb.go.th/main.php?filename=gross_regional

สำนักบริหารการทะเบียน, 2558 **ระบบสถิติทางการทะเบียน**. [ออนไลน์] สืบค้นได้

<http://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statTDD/>

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2558. **สรุปสถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศ จังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ. 2552 –**

2558. [ออนไลน์] สืบค้นได้ <http://service.nso.go.th/nso/web/statseries/statseries23.html>

Michael E. Porter. 1990. **The Competitive Advantage of Nation**. p.127

สวพ.
มทร.สุวรรณภูมิ

ภาคผนวก ก

สวท.
มทร.สุวรรณภูมิ

การวิเคราะห์ศักยภาพการแข่งขันด้วยระบบเพชร (Diamond Model)

ตารางผนวกที่ ก - 1 แสดงเกณฑ์การให้คะแนนสถานะปัจจัยการผลิต

ปัจจัย	รายการ	คะแนน
สถานะปัจจัย การผลิต	การบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์	1
	เป็นการบริหารจัดการที่รวมกลุ่ม โดยการมีส่วนร่วม ของชุมชน สมาชิกกลุ่ม และชุมชน ต้องมีความรู้ ความเข้าใจ แนวคิด หลักการ วัตถุประสงค์ วิธีการของโฮมสเตย์	1
	ไม่มีการรวมกลุ่ม โดยการมีส่วนร่วม ของชุมชน สมาชิกกลุ่ม และชุมชน ต้องมีความรู้ ความเข้าใจ แนวคิด หลักการ วัตถุประสงค์ วิธีการของโฮมสเตย์	0
	คณะกรรมการของธุรกิจโฮมสเตย์	1
	มีคณะกรรมการ ทั้งประธาน รองประธาน เหนรัญญิก และกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ตามความเหมาะสมของแต่ละชุมชน	1
	ไม่มีคณะกรรมการ ทั้งประธาน รองประธาน เหนรัญญิก และกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ตามความเหมาะสมของแต่ละชุมชน	0
	กฎ กติกาการทำงาน ของคณะกรรมการ	1
	มีกฎ กติกาการทำงาน ของคณะกรรมการ	1
	ไม่มีกฎ กติกาการทำงาน ของคณะกรรมการ	0
	แนวโน้มการจ้างงาน	3
	การจ้างงานแรงงานประจำ	1
	มีการจ้างแรงงานประจำ	1
	ไม่มีการจ้างแรงงานประจำ	0
	แนวโน้มการจ้างงานในรอบ 3 ปี	2
	ไม่เกิน 5 คน	1
	จำนวน 6-10 คนขึ้นไป	2
	สัดส่วนของแรงงาน	3
	ตำบลเดียวกันสูงสุด	3
	อำเภอหรือจังหวัดเดียวกันสูงสุด	2
	ต่างจังหวัดสูงสุด	1
	ต่างด้าวสูงสุด	0
	การใช้ภาษาต่างประเทศของเจ้าของ	1
	สามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศ	1
	ไม่สามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศ	0

ตารางผนวกที่ ก - 1 (ต่อ)

ปัจจัย	รายการ	คะแนน
สถานะปัจจัยการผลิต (ต่อ)	การใช้ภาษาต่างประเทศของพนักงาน	1
	สามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศ	1
	ไม่สามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศ	0
	การมีบุคลากรที่สามารถใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต	1
	บุคลากรที่สามารถใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต	1
	ไม่มีบุคลากรที่สามารถใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต	0
	การต้อนรับและสร้างความคุ้นเคย	1
	มีการแนะนำนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับสมาชิกในครัวเรือนทุกคน เพื่อรู้จักและเรียนรู้วิถีชีวิตของเจ้าของบ้านผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เก็บผักสวนครัวร่วมกัน ทำกับข้าวร่วมกัน รับประทานอาหารร่วมกัน เป็นต้น	1
	ไม่มีการแนะนำนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับสมาชิกในครัวเรือนทุกคน เพื่อรู้จักและเรียนรู้วิถีชีวิตของเจ้าของบ้านผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เก็บผักสวนครัวร่วมกัน ทำกับข้าวร่วมกัน รับประทานอาหารร่วมกัน เป็นต้น	0
	ระบบบัญชีของธุรกิจโฮมสเตย์	4
	บัญชีรับจ่าย	1
	งบกระแสเงินสด	1
	งบกำไรขาดทุน	1
	งบดุล	1
	ไม่มี	0
	การลงทุนที่พึกใหม่	2
	มีการลงทุน	2
	ไม่มีการลงทุนแต่กำลังเตรียมการ	1
	ไม่มีการลงทุนและไม่มีแผนในการลงทุน	0
	ลักษณะบ้านพัก	2
	เป็นบ้านที่มีลักษณะมั่นคง	1
	เป็นบ้านที่เจ้าของบ้านแบ่งปันที่นอน หรือห้องนอน อย่างเป็นสัดส่วนหรืออาจปรับปรุงต่อเติมที่พักที่ติดกับบ้านเดิมเพื่อใช้เป็นที่พักนอน หรือห้องนอน	1
	ด้านอาหาร	2
มีปริมาณ และประเภทอาหารที่เหมาะสม	1	
มีการปรุงอาหารอย่างถูกสุขลักษณะโดยใช้วัตถุดิบส่วนใหญ่จากท้องถิ่น	1	

ตารางผนวกที่ ก - 1 (ต่อ)

ปัจจัย	รายการ	คะแนน
สถานะปัจจัยการผลิต (ต่อ)	อินเทอร์เน็ต	1
	มี WIFI	1
	ไม่มี WIFI	0
	สถานที่พักผ่อนภายในบ้านหรือบริเวณชุมชน	1
	มีพื้นที่พักผ่อนภายในบ้านหรือบริเวณโดยรอบ ที่สามารถนั่งหรือนอน และมีบรรยากาศผ่อนคลาย เช่น ลานบ้าน ใต้ต้นไม้ ศาลาหน้าบ้าน	1
	ไม่มีพื้นที่พักผ่อนภายในบ้านหรือบริเวณโดยรอบ ที่สามารถนั่งหรือนอน และมีบรรยากาศผ่อนคลาย เช่น ลานบ้าน ใต้ต้นไม้ ศาลาหน้าบ้าน	0
	รวมสถานะปัจจัยการผลิต	

สวพ.
มทร.สุวรรณภูมิ

ตารางผนวกที่ ก - 2 แสดงเกณฑ์การให้คะแนนสถานะอุปสงค์

ปัจจัย	รายการ	คะแนน
สถานะอุปสงค์	แนวโน้มรายได้	4
	เพิ่มขึ้นร้อยละ 16-20	4
	เพิ่มขึ้นร้อยละ 11-15	3
	เพิ่มขึ้นร้อยละ 6-10	2
	เพิ่มขึ้นไม่เกินร้อยละ 5	1
	ลดลง	0
	จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ (ต่อเดือน)	2
	เพิ่มขึ้น	2
	คงที่	1
	ลดลง	0
	จำนวนนักท่องเที่ยวไทย (ต่อเดือน)	2
	เพิ่มขึ้น	2
	คงที่	1
	ลดลง	0
	นักท่องเที่ยวต่างประเทศพักโดยเฉลี่ย (คืน/ครั้ง)	3
	5 คืนขึ้นไป	3
	3-4 คืน	2
	1-2 คืน	1
	นักท่องเที่ยวไทยพักโดยเฉลี่ย (คืน/ครั้ง)	3
	5 คืนขึ้นไป	3
	3-4 คืน	2
	1-2 คืน	1
	การจัดทำฐานข้อมูลลูกค้า	3
	จัดบันทึกด้วยสมุด	1
	จัดบันทึกด้วยคอมพิวเตอร์	1
	อื่นๆ	1
	ไม่มีและไม่มีแผนในการจัดทำ	0
	การกลับมาใช้บริการของลูกค้าเดิม	1
	มี	1
	ไม่มี	0

ตารางผนวกที่ ก - 2 (ต่อ)

ปัจจัย	รายการ	คะแนน
สถานะอุปสงค์ (ต่อ)	ลักษณะการเข้าพักของลูกค้ำส่วนใหญ่	1
	ผ่านระบบการจอง การลงทะเบียน และการมัดจำล่วงหน้า	1
	ไม่มี	0
	รวมสถานะอุปสงค์	19

สวพ.
มทร.สุวรรณภูมิ

ตารางผนวกที่ ก - 3 แสดงเกณฑ์การให้คะแนนด้านอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน

ปัจจัย	รายการ	คะแนน
อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน	ความช่วยเหลือที่ได้รับจากลูกค้า	3
	ลูกค้าที่เคยเข้าพิกบอกต่อลูกค้ารายอื่น	1
	ลูกค้าให้คำแนะนำ/ข้อเสนอแนะ	1
	อื่นๆ	1
	การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานในชุมชน	4
	ช่วยประชาสัมพันธ์โฮมสเตย์	1
	การฝึกอบรม	1
	สนับสนุนแหล่งเงินทุน	1
	อื่นๆ	1
	การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานระดับอำเภอ	4
	ติดต่อประสานงานหน่วยงานราชการ	1
	ทำความเข้าใจและให้ข้อมูลกับประชาชนในจังหวัด	1
	สนับสนุนด้านการตลาด	1
	บรรจุอยู่ในแผนพัฒนาของอำเภอ	1
	การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานระดับจังหวัด	4
	ติดต่อประสานงานหน่วยงานราชการระดับจังหวัดและส่วนกลาง	1
	ทำความเข้าใจและให้ข้อมูลกับประชาชนโดยทั่วไป	1
	สนับสนุนด้านการตลาด	1
	บรรจุอยู่ในแผนพัฒนาของจังหวัด	1
	การให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชน	6
	การพัฒนาอาชีพให้กับประชาชน	1
	การรณรงค์รักษาสิ่งแวดล้อม	1
	การรณรงค์รักษาประเพณีและวัฒนธรรม	1
	มีผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ชุมชนหรือชุมชนใกล้เคียงนำมาจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยวได้ทั้งเป็นของบริโภคสิ่งประดิษฐ์ สิ่งทอ ของที่ระลึก โดยใช้วัสดุ และวัตถุดิบท้องถิ่นเป็นหลัก	1
	มีกฎกติกาการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ชัดเจนเพื่อให้ การใช้ประโยชน์เป็นไปอย่างยั่งยืน เช่น ปริมาณนักท่องเที่ยวที่ ชุมชนรองรับได้ การไม่นำเอาพันธุ์พืช สัตว์ป่าและของป่าออก จากพื้นที่ ตามกฎหมายรัฐ และตามข้อตกลงของชุมชน	1
	กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานการฟื้นฟู การอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว เช่น การปลูกป่า การจัดค่ายอนุรักษ์สำหรับเยาวชน เป็นต้น	1
รวมอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน	21	

ตารางผนวกที่ ก - 4 แสดงเกณฑ์การให้คะแนนด้านยุทธการ โครงสร้าง และสภาพการแข่งขัน

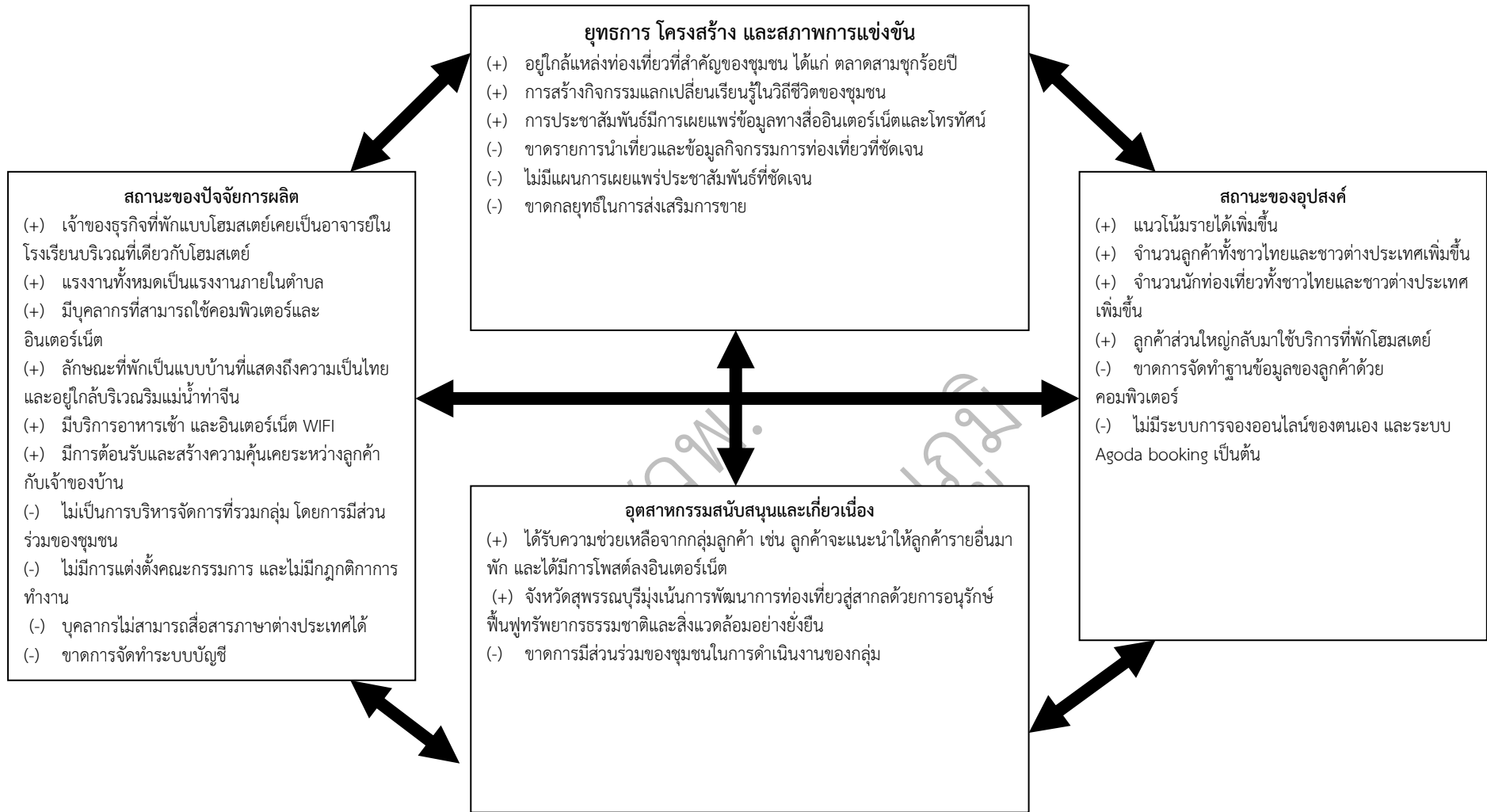
ปัจจัย	รายการ	คะแนน
ยุทธการ โครงสร้าง และ สภาพการ แข่งขัน	แหล่งท่องเที่ยวในชุมชน	1
	มีแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน	1
	ไม่มีแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน	0
	ราคาห้องพัก	2
	สูงกว่าที่คาด	2
	เป็นไปตามคาด	1
	ต่ำกว่าที่คาด	0
	กลยุทธ์ในการส่งเสริมการขาย	3
	มีการกำหนดราคาโปรโมชั่นช่วง low season/hi season	1
	ทำบัตรส่วนลดสะสมจำนวนคืนที่เข้าพักให้กับลูกค้า	1
	อื่นๆ	1
	ไม่มี	0
	การสร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวิถีชีวิตของชุมชน	1
	มีกิจกรรม	1
	ไม่มีกิจกรรม	0
	รายการนำเที่ยว	1
	มีรายการนำเที่ยวซึ่งต้องผ่าน การยอมรับจากชุมชน	1
	ไม่มีรายการนำเที่ยว	0
	ข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยว	1
	มีข้อมูลรายละเอียดกิจกรรมในรายการท่องเที่ยวที่หลากหลายแตกต่างกันตาม ภูมิศาสตร์ ฤดูกาล และสภาพสังคมวัฒนธรรม ของท้องถิ่น เพื่อให้ นักท่องเที่ยวตัดสินใจเลือกได้	1
	ไม่มีข้อมูลรายละเอียดกิจกรรมในรายการท่องเที่ยวที่หลากหลายแตกต่างกันตาม ภูมิศาสตร์ ฤดูกาล และสภาพสังคมวัฒนธรรม ของท้องถิ่น เพื่อให้ นักท่องเที่ยวตัดสินใจเลือกได้	0
	การประชาสัมพันธ์	6
	website ของตนเอง (1 ภาษา หรือ 2 ภาษา)	1
	website ของจังหวัด	1
	facebook	1
	วิทยุ	1
	โทรทัศน์	1
อื่นๆ	1	
ไม่มี	0	

ตารางผนวกที่ ก - 4 (ต่อ)

ปัจจัย	รายการ	คะแนน
ยุทธการ	แผนการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	1
โครงสร้าง และ สภาพการ แข่งขัน (ต่อ)	มี เป้าหมาย แผนงานและการประสานงานการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์	1
	ไม่มี เป้าหมาย แผนงานและการประสานงานการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์	0
	การรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์	1
	เคยได้รับการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์	1
	ไม่เคยได้รับการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์	0
	รวมยุทธการ โครงสร้าง และสภาพการแข่งขัน	

สวพ.
มทร.สุวรรณภูมิ

ภาพที่ 4.20 การวิเคราะห์ศักยภาพในการแข่งขันตามระบบเพชรของพรรณไม้สายน้ำโฮมสเตย์ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

ตารางที่ 4.8 การจัดทำกลยุทธ์ทางเลือกโดยใช้ TOWS Matrix

<p>ปัจจัยภายใน Internal Factors</p> <p>ปัจจัยภายนอก External Factors</p>	<p>จุดแข็ง (Strengths)</p> <p>S1 เจ้าของธุรกิจเคยเป็นอาจารย์ในโรงเรียนในเขตพื้นที่เดียวกับธุรกิจโฮมสเตย์</p> <p>S2 แรงงานทั้งหมดเป็นแรงงานภายในตำบล</p> <p>S3 บุคลากรมีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต</p> <p>S4 ลักษณะที่พักเป็นแบบบ้านที่แสดงถึงความเป็นไทย และอยู่ใกล้บริเวณริมแม่น้ำท่าจีน</p> <p>S5 มีการลงทุนต่อเติมที่พัก</p> <p>S6 อยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของชุมชน ได้แก่ ตลาดสามชุกร้อยปี</p> <p>S7 มีการต้อนรับและสร้างความคุ้นเคยระหว่างลูกค้ากับเจ้าของบ้าน</p> <p>S8 การสร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวิถีชีวิตของชุมชน</p> <p>S9 มีการเผยแพร่ข้อมูลทางสื่ออินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์</p>	<p>จุดอ่อน (Weaknesses)</p> <p>W1 ไม่เป็นการบริหารจัดการที่รวมกลุ่ม โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน</p> <p>W2 ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ และไม่มีกฎกติกาการทำงาน</p> <p>W3 ขาดการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารกลุ่ม</p> <p>W4 บุคลากรไม่สามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศได้</p> <p>W5 ขาดการจัดทำฐานข้อมูล</p> <p>W6 ขาดกลยุทธ์ในการส่งเสริมการขาย</p> <p>W7 ขาดรายการนำเที่ยวและข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ชัดเจน</p> <p>W8 ไม่มีแผนการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจน</p> <p>W9 ไม่มีระบบการจองออนไลน์ของตนเอง และระบบ Agoda booking</p> <p>W10 ไม่มีเว็บไซต์ของตนเอง</p> <p>W11 ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์</p>
<p>โอกาส (Opportunities)</p> <p>O1 แนวโน้มของรายได้เพิ่มขึ้น</p> <p>O2 จำนวนลูกค้าทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเพิ่มขึ้น</p> <p>O3 ลูกค้าส่วนใหญ่กลับมาใช้บริการที่พักแบบโฮมสเตย์</p> <p>O4 จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมาเที่ยวจังหวัดสุพรรณบุรีเพิ่มขึ้น</p> <p>O5 ได้รับการสนับสนุนจากระดับจังหวัด</p> <p>O6 ได้รับความช่วยเหลือจากกลุ่มลูกค้า เช่น ลูกค้าจะแนะนำให้ลูกค้ารายอื่นมาพัก และได้มีการโพสต์ลงอินเทอร์เน็ต</p>	<p>กลยุทธ์ SO</p> <p>S4 S5 S6 S7 S8 S9 O1 O2 O3 O4 O6 = พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม</p>	<p>กลยุทธ์ WO</p> <p>W3 W4 W5 O5 = พัฒนายกระดับคุณภาพการบริการให้เข้าสู่มาตรฐานโฮมสเตย์ของอาเซียน</p> <p>W4 W6 W7 W8 W10 O1 O2 O3 O4= การตลาดเชิงรุกสู่อาเซียน</p>
<p>อุปสรรค (Threats)</p> <p>T1 การสนับสนุนการดำเนินงานทั้งจากชุมชนและอำเภอยังมีน้อย</p>	<p>กลยุทธ์ ST</p> <p>-</p>	<p>กลยุทธ์ WT</p> <p>W1 W2 T1 = ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชน</p>